

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 239 (13.772)

Trst, nedelja, 21. oktobra 1990

Na pobudo predsednice poslanske zbornice Nilde Iotti

O aferi Morovih pisem bo razpravljajal parlament

*Nekateri politiki govorijo o nevarnih poskusih destabilizacije
Morova družina je spet odločno zahtevala vrnitev vseh rokopisov*

RIM — Primer Moro je še vedno v ospredju zanimanja javnosti in političnih krogov, polemike in sumi pa se vrstijo kot na tekočem traku. Dan na dan pa se ponujajo nove vesti, ki so težko preverljive in ki jim je prav tako težko verjeti. V tem tonu je včeraj odgovarjal na vprašanja novinarjev šef vlade Andreotti: »Tudi jaz sem prepričan, da je težko verjeti stvarim, ki so sicer resnične, ki se pa zdijo neverjetne,« je dejal in povzel Spadolinijevo misel o čudnih poteh italijanske resnice. Tako kot Spadolini pa je tudi Andreotti prepričan, da je treba čimprej in najprej ugotoviti, ali so Morova pisma ostala v skrivališču redečih brigadistov dejansko dvanajst let, ali pa jih je nekdo tja skril pred kratkim. Ministrski predsednik meni, da vlada razpolaga s sredstvi in ljudmi, ki bi to lahko ugotovile. »Ta resnica mora priti na dan, saj bomo samo tako lahko preglasili vse tiste, ki so prepričani, da je država nemočna pred tako imenovanimi otoki mafije,« je še dejal Andreotti in dodal, da bi bilo treba koga odstraniti s položaja v primeru, da bi tudi ta poslednji poskus iskanja resnice spodletel.

O vznemirljivih zapletih glede odkritja Morovih rokopisov pa je govorila tudi predsednica poslanske zbornice Iottjeva, ki je že prejšnjim napovedala parlamentarno razpravo. Včeraj je v zbornici izjavila, da z razpravo ni mogoče več odlašati, saj so se v dneh od odkritja rokopisov vrstile najrazličnejše zlorabe in kršitve zakonodaje. Poleg tega pa je Iotti prepričana, da gre za podel poskus politične destabilizacije, ki se lahko kmalu razširi tudi na vse ostale institucije. Predsednica zbornice je zato izrekla zau-

panje komisiji za terorizem, ki »dosledno in z veliko zavestjo opravlja svoje delo«.

Medtem pa so, kot smo omenili, prišle na dan nekatere podrobnosti, ki jim preiskovalci takoj po Morovem zločinu, niso posvečali velike pozornosti. Žal ti dogodki danes razburjajo domišljijo in dvigajo velikanske oblake prahu, kot je izjavil liberalec Batistuzzi, ki je prepričan, da so tudi reakcije nekako režirane, saj se marsikdo boji prave resnice o primeru Moro. Potem ko se je samozvani vrinjenec Davide razgovoril z novinarji tednika L'Espresso in med tem ko se uredništvo tednika Famiglia cristiana pravda o razliki med novinarjo etiko in »scoopom«, pa je neka tiskovna agencija potegnila na dan nekdanjega Morovega spovednika don Menninija. V najdenih pismih naj bi bilo tudi njegovo ime. Don Mennini je med raznimi zasliševanji vselej trdil, da se z Morom ni nikoli sestal, vendar se je vselej opiral na poklicno tajnost, Morovi vdovi pa tega ni nikoli jasno zanimal. Moro sam pa mu v enem od najdenih pisem piše, da mu namerava izročiti ves sveženj rokopisov s strogo osebno korespondenco. Mennini, ki je med tem časom postal škof, je bil v 55 dneh Morovega jetništva neke vrste pismoenoša, saj je osebno skrbel za izmenjavo korespondence med žrtvijo in družino. Je Moro res to napisal, ali pa je vest bržkone spet izmišljena? Morova družina se že ves čas od najdbe pisem trudi, da bi preprečila ne samo zlorabo rokopisov, temveč predvsem zlorabo Morovega spomina. Tudi včeraj je preko svojega odvetnika zahtevala vrnitev vseh najdenih rokopisov z utemeljitvijo, da je izkrivljanje njihove vsebine vsak dan očitnejše.

Sicilski mladinci ne marajo mafije

Več tisoč mladih se je včeraj v raznih mestih Sicilije udeležilo protesta proti mafiji, kamori in 'ndrangheti, ki ga je organizirala ZKMI. Protestni sprevodi so bili v Agrigentu, Palermu, Trapaniju, Ragusi, Geli, Barcellona Pozzo di Gotto, Augusti, Castelvetro, Vittorii, Comisu, Caltagironeju in Canicattiju, kjer je mafija umorila sodnika Rosaria Livatina in Antonina Sabetto. Povsod so sicilski mladinci izpričali svoje gledanje na problem mafije in zahtevali odločnejše posege državne oblasti proti temu pojavu, ki spodjeda ne samo sicilsko, temveč vso italijansko družbo. Mafija danes ne bi bila tako močna, če ne bi v preteklosti lahko računala na podporo obširnih delov državnega aparata (Telefoto AP)

Že v začetku prihodnjega tedna na Otoku tudi predsednik republike Francesco Cossiga

Med Andreottijem in Thatcherjevo dokaj različna stališča o evropski integraciji

LONDON — Giulio Andreottiju včeraj v Londonu ni uspelo prepričati Margaret Thatcherjeve, da bi spremenila svoja stališča, ki zadevajo predvsem politično integracijo v Evropi in pa monetarno unijo Evropske skupnosti. Tako je skoraj gotovo, da bo prihodnji vrh ES, ki bo v soboto v Rimu, potekal po že ustaljenem vzorcu, kjer Velika Britanija z vsemi silami nasprotuje sklicu medvladnih konferenc o združevalnih procesih znotraj Evropske skupnosti.

Po dokaj skladnih stališčih s Helmutom Kohlom pred dnevi v Benetkah je moral Andreotti včeraj še enkrat ugotoviti, da so stališča britanske »železne lady« diametralno nasprotna z večino stališč drugih članic ES, kar zadeva skupni denar, osrednjo evropsko banko in na splošno koncept evropske integracije. »Ni skrivnost,« je dejal predsednik italijanske vlade, »da ima Velika Britanija o vseh teh zadevah velike pomisleke, poleg tega pa se Thatcherjeva ne strinja z evropsko federacijo.«

Thatcherjeva in Andreotti pa nista govorila le o evropskih problemih. Tako sta govorila o težavah na pogajanjih GATT, precej pozornosti pa sta posvetila zalivski krizi in tudi arabsko-izraelskemu sporu. Pri tem so bila njuna stališča bolj enotna, še posebej kar zadeva nadaljevanje pritiska na Irak, da bi od Sadama Huseina izsilili umik iz Kuvajta brez uporabe orožja.

V Veliko Britanijo pa se bo že jutrišnjem na uradni obisk podal tudi predsednik republike Francesco Cossiga, ki bo na Otoku ostal do 29. oktobra. Gre za prvi obisk italijanskega predsednika, odkar sta obe državi članici ES, Cossiga pa bo imel v tem času tudi številna državniška srečanja. Tako ga bo na londonskem letališču pričakala princesa Margareta, takoj nato pa bo gost kraljice Elizabete. V programu srečanj velja omeniti še pogovore z ministrsko predsednico Thatcherjevo in srečanje z voditelji opozicije. Na obisku bo predsednika spremljal zunanji minister de Michelis.

Samo Kokorovec svetovni prvak

HANAU (NEMČIJA) — »Končno sem svetovni prvak,« tako nam je poznoponoči (ob 1 uri) po telefonu povedal Samo Kokorovec. Odlični Poleto kotalkar, ki je bil v petek na svetovnem kotalkarskem prvenstvu drugi v tekmovalnem v obveznih likih, si je prislužil naslov svetovnega prvaka v kombinaciji, s tem da je v prostem programu osvojil četrto mesto. Samo je sinoči v prostem programu odlično opravil svojo preizkušnjo in je tudi povsem zaslužen osvojil četrto mesto in s tem dosegel toliko pričakovani cilj: naslov svetovnega prvaka v kombinaciji, kar tudi pomeni, da je naš predstavnik odličen tako v obveznih likih kot v prostem slogu. Osvojitev tega naslova pa je veliko priznanje ne samo za Sama Kokorovca, njegovega trenerja Petra Brleca in društvo Poleta, temveč za vso našo skupnost. Več o tem uspehu v naši prihodnji številki.

Na svetovnem odbojgarskem prvenstvu v Braziliji
Poraz Italije proti Kubi

□ □ □

V 6. kolu italijanske košarkarske A-1 lige

Tržaški Stefanel povsem nadigral Phonolo iz Caserte

□ □ □

Sinoči v Bassanu v 3. kolu košarkarske C lige

Jadran TKB ugodno presenetil

□ □ □

V srečanju za zvezni odbojgarski pokal

**Spet prekinitev na 1. maju
Slogašice uspešne v gosteh**

NA 14. IN 15. STRANI

Množični pokoli v Libanonu

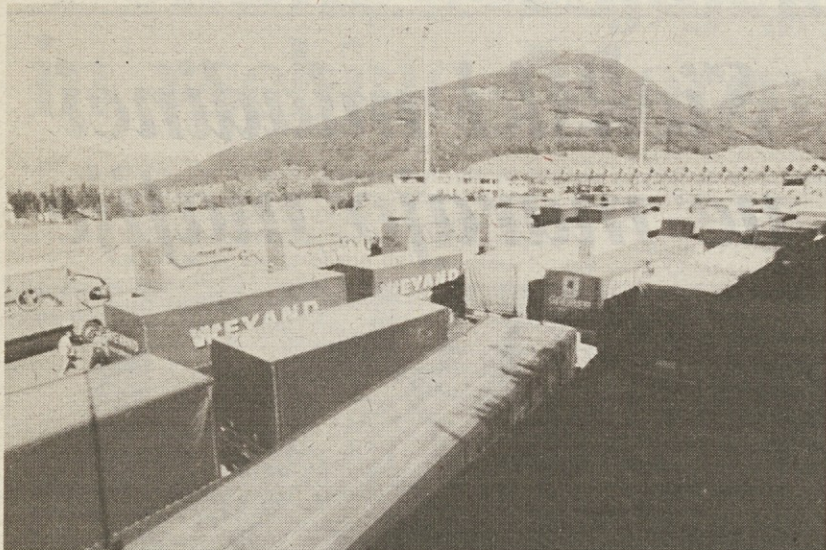
BEJRUT — Medtem ko je libanonski predsednik Hravi odpotoval v Damask, kjer so ga dočakali kot zmagovalca, prihaja vedno več vesti o krvavih posledicah likvidacije Aunove vojske. Sirski vojaki so po proglasitvi premirja pobili 700 ljudi in ranili več kot 1000. Večino žrtev tvorijo vojaki in častniki Aunove kršćanske vojske, ki so jih Sirci pobili brez kakršnega koli procesa. Gre za srhljiv pokol, o katerem so pa poročila izredno skopa, saj je Libanon iz dneva v dan bolj podoben Siriji in vse manj državi, ki je bila do pred začetkom spopadov med muslimani in kristjani in vdora sirskih čet ena redkih demokracij na tem območju.

Libanon se vse bolj približuje Siriji, ki bo tako uresničila svojo dolgoletno željo o ustanovitvi tako imenovane velike Sirije, ki bi seveda vključevala tudi Libanon. Hravi je v Damasku dejal, da bo sedaj treba oblikovati novo vlado, odpraviti vse razne milice, ki delujejo na ozemlju Libanona in se potem posvetiti osvoboditvi juga države, kar je dokaj skrb vzbujajoča perspektiva, saj tam delujejo ne samo filoirski in filisirski šiiti, temveč tudi proizraelska libanonska vojska. Izraelci prav gotovo ne bodo mirno gledali namestitve sirskih čet ob njihovih severnih mejah.

Zaostri so se tudi odnosi med Bejrutom in Parizom. Francozi so namreč zahtevali, naj OZN uvede preiskavo o sirskih pokolih v Libanonu, kar je libanonski predsednik Hravi označil kot žaljivo. Hravi je celo zanimal pokole in se zahvali Sircem za vsako kapljo krvi, ki so jo darovali za osvoboditev Libanona.

»Sedaj je že vse jasno,« pravi v svojem komentarju eden najbolj znanih libanonskih novinarjev, »protisirskega in svobodnega Libanona ni več. Novi Libanon bo gotovo mirnejši, gotovo pa bo tudi mnogo manj demokratičen, skratka, tak bo kot Sirija.«

Na meji z Avstrijo se težave stopnjujejo Bernini še ne misli preklicati zapore

RIM, DUNAJ — Voja tovarnjak-jev se še nadaljuje in se iz dneva v dan tudi zaostruje. Kaže namreč, da bo mejna zapora z Avstrijo trajala vse do konca meseca, saj so pogajanja za nove predpise, ki ne bi diskriminirali italijanskih tovarnjakov, zašla na stranski tir. Minister za prevoze Bernini se bo z nemškimi in avstrijskimi kolegom srečal v torek, za četrtek pa so v Münchnu sklicali vrh ministrov za prevoze Evropske skupnosti.

Vprašanje koncesij za tovarni promet po avstrijskih cestah je vse prej kot prehodnega značaja in o tem sta se v petek pogovarjala Andreotti in Kohl na srečanju v Benetkah. Andreotti je med drugim opozoril, da naivne,časne rešitve in bojkoti ne sodijo v evropsko politiko odpiranja. Evropski minister za prevoze Van Miert je ministru Berniniju poslal pismo, v katerem ga opozarja, da EGS ne odobrava mejne zapore, kajti tak ukrep krši evropska pravila o pretoku tovarnega prometa. Van Miert pa dodaja tudi, da je pripravljen poseči pri avstrijskih oblasteh, da bi povečale število dovoljenj za italijanske prevoznike. Bernini pa mu odgovarja, da večje koncesije gotovo ne bodo rešile problema, ki je posledica tudi togosti avstrijskih oblastih, ki se nečejo prilagoditi potrebam in zahtevam tovarnega prometa. 220.000 tisoč avtorizacij na leto, od katerih jih je 160 tisoč za tovore namenjene v Avstrijo, je odločno premalo. Sporno pa je tudi dejstvo, da italijanski tovarnjakari dobivajo avtorizacije na obroke, vsake štiri mesece, in ne vse hkrati, kot ostali.

Medtem ko se politiki pogajajo, pa postaja na mejnih prehodih kar vroče. Na avstrijski strani Brennerja je že tri kilometre dolga vrsta tovarnjakov (na sliki AP), težave naraščajo tudi v Franciji, Švici in Dolini Aoste. Avstrijske in italijanske mejne oblasti so v petek določile nekajurno »premirje«, da bi tovarnjakom, ki že vseh pet dni čakajo na terminalu pri Brennerju omogočili odhod domov. To je sprožilo veliko nejevoljo med ostalimi vozniki, ki so se s težkimi vozili postavili počez po cesti, zasedli pa so tudi južno in nato še severno obvoznico avtoceste Alpe-Adria. Okrog šestnajste ure je morala poseči policija, ki je položaj kmalu uredila. Tudi včeraj zjutraj je marsikateremu vozniku zavrela kri. Na avstrijski strani Brennerja je v neposredni bližini meje na videz vse mirno, promet pa je močno oviran kakih deset kilometrov od meje. Tudi osebni promet poteka počasi, prometna policija pa nadzoruje položaj.

Naročilna: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5 - din, naročilna za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
Fax (0481) 532958
CEAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja in tiska **ZTT** Trst **PIEG** Član italijanske zveze časopisnih založnikov PIEG

Dražja nafta »napihnila« cene na debelo

RIM — V avgustu so cene na debelo zabeležile nov skok in so bile kar za 4 odstotke višje kot julija oziroma 9,4% višje kot avgusta lani. Bolj umirjena je rast proizvodnih cen. Te so se v primerjavi z mesecem prej dvignile za 1%, v enem letu pa so bile višje za 4,2 odstotka. Te podatke je včeraj posredoval statistični zavod ISTAT, največji delež pri teh podražitvah pa imajo naftni proizvodi in to zaradi podražitev še pred izbruhom zalivske krize. Vse to napoveduje, da bodo tudi podatki o gibanju cen na drobno, ki jih bo ISTAT objavil v torek, precej zaskrbljujoči. Kar zadeva cene na debelo (te so bile julija 5,5% višje od istega lanskega meseca), velja omeniti, da so se naftni proizvodi v enem samem mesecu podražili kar za 14,9 odstotka, kar je odločilno vplivalo na skupno rast cen, če vemo, da ti proizvodi predstavljajo kar 25 odstotkov tako imenovane košarice cen. Ostale podražitve so bile precej nižje. Tako so se kovinski končni izdelki podražili za 1,6 odstotka, sveže meso za 0,7, pocenile pa so se ribe, in sicer za 4,3 odstotka, vino je bilo cenejše za odstotek, brezalkoholne pijače in mineralna voda pa za 3,1 odstotka.

Tudi pri proizvodnih cenah so se v primerjavi z julijem najbolj podražili naftni proizvodi, in sicer za 13,8%, sveže meso pa je bilo avgusta za 0,8% dražje kot julija.

Strokovnjaki napovedujejo cenejšo nafto

NEW YORK — V Zalivu je položaj manj napet, to pa je tudi takoj vplivalo na cene nafte na svetovnih naftnih borzah. Konkretnih znakov, da bo prišlo do mirnega razpleta zalivske krize sicer ni, vendar pa povsod prevladuje prepričanje, da se lahko kaj zgodi že ta teden.

Zato tudi na borzah nihče noče kupovati prevelikih količin nafte na »dolgi rok«. Cene se namreč nižajo in za nafto, ki jo bodo dobavljali prihodnji mesec, je cena v petek v primerjavi s četrтком padla za 3,01 dolarja pri sodčku, v primerjavi s tednom dni prej pa za 6. Tako so v New Yorku novembrsko nafto v petek ponujali po 33,79 dolarja za sodček, teden dni prej pa je sodček veljal 39,69 dolarja.

Morda je na padec cen vplivala tudi ponudba Sadama Huseina, da je pripravljen vsem, vključno z ZDA, prodajati nafto po 21 dolarjev za sodček. Koliko je ta ponudba stvarna, je vprašanje zase, toda strokovnjaki so prepričani, da bo cena nafte kmalu padla na 21 dolarjev ali pa celo na 18 dolarjev za sodček, če bo le Sadam brezpogojno zapustil Kuvajt. Padec cen nafte napovedujejo tudi zato, ker naj bi preostale članice OPEC že nadomestile izgubo iraške in kuvajtske kvote na trgu. Tako je OPEC septembra po podatkih Mednarodne agencije za energijo načrpal 22,2 milijona sodčkov, kar je 200 tisoč sodčkov več, kot so načrtovali

Petkov poraz srbske politike v skupščini odpira pot novim ravnovesjem v državi

LJUBLJANA — Tanjug poroča, da je v soboto ob 6.55 bila ponovno minirana železniška proga med Plavno in Zrmanjem. Zaradi blokade ponovno ni bilo prometa na progi Knin - Zadar, s težavo pa se je odvijal tovarni železniški promet na progi proti Splitu.

Iz Knina tudi poročajo, da je občinski center za obveščanje včeraj prejel anonimno prijavo, kje je orožje, ki so ga v četrtek ukradli iz železniškega vagona. Gre za novo pošiljko orožja JLA, tokrat za devet avtomatskih pušk kalibra 7,62 mm. Res so šli na označeno mesto in našli puške, ki so jih vrnili JLA.

Prva pošiljka je vsebovala mitraljeze, puškomitraljeze in drugo težko orožje, kar naj bi pomenilo celo top. V sedanji pošiljki pa so bili tudi štirje

minometalci kalibra 82 mm, ki pa jih niso ukradli. Ti prevozi in kraje iz na zunaj z ničemer posebej označenih vagonov so nekaj skrivnostnega, povrh pa so v obeh primerih orožje našli in vrnili JLA na osnovi anonimnih prijav.

Kninska kriza, vojaško-hajduška napetost, se torej nadaljuje in celo zaostruje. Po vesteh iz Dalmacije je glavna mesta zajel pravi val vojaško-udarne psihoze in bojazni. Vzroki za takšno ozračje so na dlani.

Ljubljansko Delo včeraj podrobneje piše o informacijah, ki naj bi izvirale iz »kontraobaveštajne službe«, da so najeli teroristično skupino srbskih emigrantov - kriminalcev, ki bo pobila srbsko močno stražo na področju Kni-

na, kar naj bi bil povod za nadaljnje zaostrovanje.

Podobna poročila prihajajo iz Prištine, kjer napovedujejo aretacije in nove brutalne pritisk na Albance. Povod v tem primeru je že na dlani, saj se je vsa albanska alternativa že izrekla za Kosovo in torej sedmo republiko v konfederalni Jugoslaviji, kar pa je za sedanje srbsko oblast veleizdaja, ki jo je treba kaznovati z zaporom.

Vse te vesti spravljajo nekateri slovenski in beograjski komentatorji v zvezo s težkim porazom, ki ga je doživela srbska boljševiska politika v preteklih treh dneh v beograjski zvezni skupščini. V parlamentu je velika večina poslancev zavrnila srbski predlog, glasovala je za takojšnjo izpolnitev zveznega predsedstva, glasovala

je proti Joviću. S tem se je že sedaj temeljito spremenilo razmerje sil in v sedanjih pogojih je nemogoč trdi režim, trenutna trda roka, ki naj disciplinira obe severni republiki, v katerih se je demokracija utrdila. Ostane pa seveda še druga oblika pritiska, zaostrovanja in ustvarjanja kriznih žarišč.

Včerašnji jugoslovanski tisk je o teh problemih dokaj soglasen. Zagrebški Vjesnik objavlja uvodnik z naslovom »YU kot crime story«, v katerem Hido Bišević ugotavlja, da se zgodovinsko gledano mora zaključiti razdobje jugoslovanskega komunističnega modela, miloševićevski cezarizam mora na kraju umreti. Toda pot do tega je nevarna. Politika ustrahovanja ne bo tako zlahka popustila. To še zlasti, ker je že sedaj jasno, da vsem grožnjam navkljub Slovenija in Hrvaška ne nameravata popustiti, da pa ne popuščata več niti BiH, niti Makedonija in signalizirata svojo odločnost, da se bosta pridružili mreži reformiranih držav bivše vzhodne in srednje Evrope.

Sarajevsko Oslobođenje govori, da »je razum okupiral skupščino SFRJ«, torej razum in ne nasilje. Poslanci niso pristali na ultimatum, ko je šlo za dnevni red in ni se dogodila repriza štirinajstega partijskega kongresa, ko sta bili prisiljeni slovenska in hrvaška delegacija zapustiti kongres, s tem pa se je tudi končala zgodovina jugoslovanske partije.

Skopska »Nova Makedonija« pa je mnenja, da je koncept zveznega predsedstva o federaciji zadnja faza reševanja jugoslovanske krize in da je ta recept »vse drugo, samo konstruktiven ni« odgovor ali odraz pobud za rešitev ustavne krize. Izhod je v krepitvi suverenosti republik in reakcija štirih republik, Bosne in Hercegovine, Slovenije, Hrvaške in Makedonije, je prepričljiv dokaz za nekaj takega.

Beograjska Borba poudarja, da je v beograjski skupščini prišlo do parlamentarne rešitve, kljub »množici vojaških groženj, groženj z blokado skupščine pa vse do vojaške intervencije«. Tudi za Borbo je tokrat zmagal razum. Tretjo Jugoslavijo, pa kakršna bi bila, je treba graditi v miru.

Seveda samo beograjska Politika odstopa iz tega soglasnega prepevanja in hvaljenja razuma. Politika na uvodnem mestu objavlja vest, da je Milošević sprejel predsednika izraelskega parlamenta, nato še vedno na vidnem mestu poroča o govoru Jovića v zvezni skupščini in to brez komentarja. Na prvi strani pa je še močan naslov »Srbija štiti sebe«. Iz tega članka izvemo, da bo v tork srbska skupščina govorila o svojem gospodarskem položaju, ki ga ogroža Markovičeva vlada, predvsem pa Slovenija in Hrvaška. Podatki republiškega zavoda za statistiko namreč dokazujejo, da je promet blaga iz Slovenije in Hrvaške proti Srbiji pomembnejši za ti dve republiki, kot je promet Srbije s Slovenijo in Hrvaško. Prišlo naj bi do razlik v cenah, do zapiranja tržišč. Skratka čuje se podobni refren, kot se je lani ob tem času, ko je Srbija proglasila gospodarsko blokado do Slovenije, ki ni dovolila mitinga resnice po ljubljanskih trgih. Se pripravlja nekaj podobnega? To je težko reči, toda prvi znak je tukaj.

Vendar so se sedaj razmere spremenile in volitve v BiH in Makedoniji sredi prihodnjega meseca bodo odločilne. Z njimi se bo temeljito spremenil odnos sil v Jugoslaviji in bo Srbija tudi formalno ostala »edina boljševiska trdnjava v Evropi«. To je, očitno nevarno, toda zgodovinsko nujen proces.

BOGO SAMSA

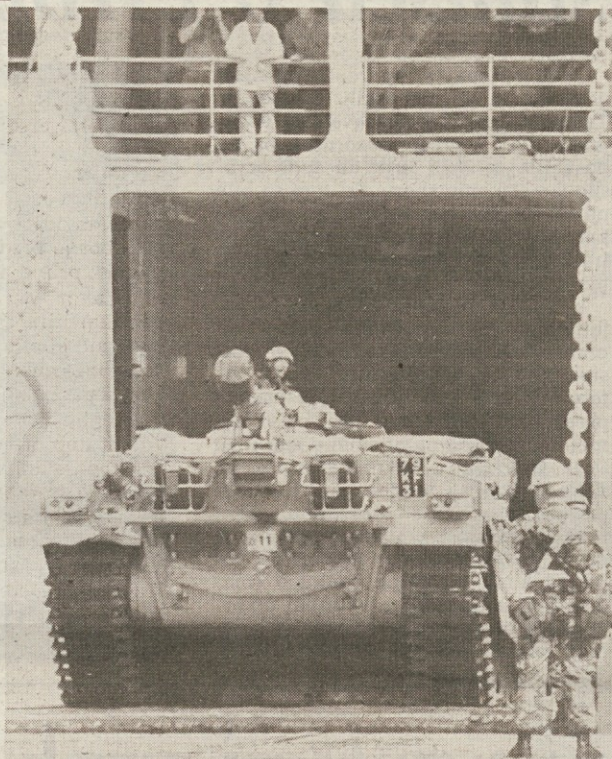
Obrambna ministra Francije in ZDA upata v miren razplet zalivske krize

PARIZ — Včeraj sta se v Parizu sestala obrambna ministra Francije in ZDA Jean Pierre Chevenement ter Richard Cheney, ki sta ob tej priliki izrazila prepričanje, da blokada Iraka že daje prve sadove. To po njunem mnenju tudi vzbuja realna upanja, da bo do rešitve zapleta v Zalivu prišlo po mirni poti, čeprav tako Chevenement kot Cheney nista izključila možnosti vojaškega spopada.

Ob podrobni obravnavi položaja v Perzijskem zalivu pa sta pripravljala tudi teren za jutrišnje srečanje med Mitterrandom in Cheneyem, na katerem naj bi bilo največ pozornosti posvečene prav iraškemu vdoru v Kuvajt, ameriški obrambni minister pa naj bi francoskega predsednika tudi seznanil s pogovori, ki jih je imel med svojim nedavnim obiskom v Moskvi. Kar zadeva možnost dogovarjanja s Sadamom Huseinom še pred iraškim umikom iz Kuvajta, pa je Chevenement poudaril, da za vso mednarodno skupnost ostaja še naprej prvenstveni cilj uresničitev resolucij OZN, to pa pomeni, da bo moral Sadam Husein storiti prvi korak na poti do morebitnih pogajanj.

Iz Pentagona pa so včeraj sporočili, da so iz evropskih oporišč na zalivsko področje preselili še približno 500 tankov, dodatne tanke pa je v Zaliv poslala tudi Velika Britanija (na sliki AP). V amerškem primeru gre za tanke M1A1, v Pentagonu pa so se tudi odločili, da Saudski Arabiji, Omanu in Bahreinu prodajo 220 tankov M60, »da bi tako prispevali k večji varnosti na zalivskem področju.«

Vse pa kaže, da bodo Američani nadzorovali Zaliv tudi iz vesolja. Med poletom, ki je predviden za 10. in 11. november, naj bi posadka vesoljskega trajekta Atlantis postavila na višini 828 km vohunski satelit, ki bi imel nalogo, da posreduje vse potrebne podatke v zvezi s taktičnimi in strateškimi premiki iraške vojske. Vest o tem bo objavljena v jutrišnji številki specializirane revije »Aviation Week and Space Technology«.

Ne bo preiskave OZN o pokolu 21 Palestincev v Jeruzalemu

NEW YORK — Organizacija združenih narodov ne bo uvedla lastne preiskave v zvezi s pokolom v Jeruzalemu, v katerem je bilo ubitih 21 Palestincev. Generalni tajnik OZN De Cuellar je namreč izjavil, da ne bo pristal na izsiljevanje izraelske vlade, ki med drugim ne jamči nobene vrste sodelovanja v preiskavi. Ministrski predsednik Šamir je namreč že imenoval posebno »neodvisno« komisijo, ki jo vodi bivši šef Mosada Zvi Zamir. OZN naj bi v Jeruzalem poslala samo enega svojega predstavnika, ki bi preiskavi sledil »posredno«, kar pomeni, da bi imel skrajno omejeno preiskovalno vlogo. Zvi Zamir, ki že išče odgovorne za pokol, pa naj bi OZN redno poročal o poteku preiskave, in tako

odstranil vsak sum glede poštenosti dela.

Izraelski premier je zahtevo OZN po nevtralnemu preiskavi odločno zavrnil rekoč, da bi »prisotnost komisije Združenih narodov kompromitirala suverenost Izraela nad Jeruzalemom«. Perez De Cuellar je do takega odgovora Izraela zavzel ostro stališče. Izjavil je, da ni pripravljen prilagajati svojega dela delu »nevtralne« izraelske preiskovalne komisije, saj je primarna naloga OZN ta, da predloži dejansko neodvisno preiskavo. »Nezaslišano bi bilo, da bi preiskavo, ki bi temeljila na delu izraelske komisije, v OZN predložil kot avtentično in nevtrarno,« je še ogorčeno pristavil De Cuellar.

Kongres ruskih demokratov

MOSKVA — Pod pokroviteljstvom moskovskega župana Gavril Popova in ob pozdravnem govoru Borisa Jelcina se je včeraj v Moskvi začel ustanovni kongres Ruskih demokratov. Namen ruskih demokratov je ustvariti trdno organizacijo, katere cilj bo »odstranitev« Mihaila Gorbačova s Kremlja, odstop Rižkove vlade ter uveljavitev reformne politike Borisa Jelcina. Kongresa se je udeležilo več kot dva tisoč delegatov iz 33 različnih teles. Danes bi morali izglasovati dokument, v katerem ostro obsojajo politiko Kremlja, komunistične partije in armade.

Posvarilo guvernerja Bance d'Italia Carla Azeglia Ciampija rimskim oblastem

Državni deficit - glavna hiba

Boj inflaciji ne samo kot alternativa recesiji, pač pa kot bistveni pogoj za nadaljnji razvoj

RIM — »Boja proti inflaciji ne smemo pojmovati samo kot alternativo nevarnosti pred recesijo, temveč mora pomeniti bistven pogoj za kontinuiteto gospodarskega razvoja.« Tako je posvaril gospodarstvenike, sindikaliste in zlasti še pristojne vladne dejavnike guverner emisijskega zavoda Banca d'Italia Carlo Azeglio Ciampi, ko je včeraj spregovoril na triindvajsetem vsedravnem kongresu italijanskega Forex Cluba.

Guverner je zatrdil, da ni tačas v nobeni industrijsko razviti državi nobenih znakov kakšne recesije in da tudi ni znamenj o njenem bližnjem nastopu. Seveda pa pomeni kriza v Perzijskem zalivu alarmni zvonec, saj je spravila gospodarske sisteme v kašo, zato mora vsaka država zase začeti temeljito reševati notranje težave. To velja po Ciampijevem mnenju še prav posebno za Italijo, kjer se je že pred zalivsko krizo pojavil marsikateri znak, da z njenim gospodarstvom nekaj ni v redu. Od tod opozorilo rimski vladi, da je potrebno upočasniti rast notranjih proizvodnih izdatkov in jo prilagoditi ritmu, kakršen je v drugih, konkurenčnih državah.

Carlo Azeglio Ciampi je izrecno poudaril nujnost, da se ublaži naraščanje nominalnih plač in da se istočasno poveča storilnost, posebno še na storitvenem področju in v drugih panogah, ki so manj podvržene tuji konkurenci. V ta namen pa je treba okrepiti investicije, izboljšati tehnološke postopke in prožneje obravnavati problem delovne sile oziroma vseh dejavnikov, ki prispevajo k višanju cene dela.

To pa še ni dovolj, je pripomnil guverner. Če hočemo zares učinkovito nastopiti za preprečitev gospodarske recesije, tedaj je potrebno v prvi vrsti doseči soglasje med politiko Bance d'Italia in razvojno-gospodarskimi smernicami, ki jih je izdelala oziroma jih še izpopolnjujejo pristojni ministri v Rimu.

Guverner je potrdil, da bo njegov zavod ohranil nespremenjena dosedanja vodila na področju denarne politike in uravnavanja menjalnih tečajev, kar pomeni, da se bodo uveljavljala v skladu z določili, ki urejajo gibanje valut znotraj evropskega denarnega sistema, da bo torej lira ostala še naprej v ožjem nihalnem pasu tega mehanizma. Politika, ki jo vodi na tem področju Banca d'Italia, ni po Ciampijevem zatrditvam v ničemer v nasprotju z gospodarskimi smernicami vlade, niti ne s splošnimi interesi Italije.

Če pa je tako, če so to temeljne smernice za naprej — je dodal guverner — potem bo potrebna najstrožja doslednost pri upravljanju lire in pri naporih za resničiranje državnega deficita. To je bil seveda nedvoumen in kritičen namig na dozdajšnja neuspešna prizadevanja vlade za postopno odpravo ogromnega primanjkljaja na področju javnih izdatkov, ki ga je označil Ciampi kot glavno hibo italijanskega gospodarstva. In prav zaradi tega, je pribil, bo treba odločno poseči po najustreznejših protiukrepih, tudi takšnih, ki utegnejo biti na krajši rok nepopularni. V nasprotnem primeru ne bo mogoče sprostiti razvojnega potenciala, s katerim razpolaga gospodarski sistem, in stopiti vstrec z Evropo.

Zaliv in strah pred recesijo potlačila dolar

MILAN — Strah pred recesijo v ZDA in zastoj pogajanj za rešitev krize v Zalivu sta minuli teden hudo potlačila dolar, ki mu je tečaj zdrknul s 1.140,5 lire prejšnji petek na 1.128,1 lire v sredo kljub posegom centralnih bank — tako nizek ni bil že od leta 1981. Zgodovinski minimum je dosegel tudi nasproti nemški marki (1.4985 v četrtek), a nasproti jenu je zdrsnil na 124 (najnižja raven zadnjih dveh let). Ne samo, napovedujejo mu celo padec do 120 jenov. Tečaj lira-marka se je sukal okoli 749. Francoski in belgijski frank ter holandski gulden so bili ustaljeni, funt šterling pa je padel z 2.250,125 na 2.210,575 lire.

Na milanski borzi je MIB narasel za 1,61%, tokijski nikkei za 9,35%, newyorški Dow Jones za 5,12%, frankfurtski indeks za 1,54% in žirski za 1,04%, a londonski in pariški sta nazadovala za 0,55% oziroma 1,04%.

Bančne obresti na vloge višje na kredite nižje

RIM — Banca d'Italia je objavila podatke o gibanju bančnih obrestih v septembru. Posojila: minimalna obrestna mera je znašala 12,30% nasproti 12,35% v avgustu in 12,39% v juliju, povprečna pa 13,80% nasproti 13,79% v avgustu in 13,88% v juliju. Vloge: maksimalna obrestna mera je znašala 9,58% nasproti 9,55% v avgustu in 9,58% v juliju, povprečna pa 6,63% nasproti 6,58% v avgustu in 6,56% v juliju. Medbančna obrestna mera je zdrknila z 11,60% v avgustu oziroma 11,72% v juliju na 10,90% v septembru.

Obseg bančnih vlog je septembra narasel za 8,7% v primerjavi z lanskim septembrom in dosegel skoraj 620.000 milijard lir. Nasprotno pa se je rast bančnih investicij (posojil) upočasnila, saj je bilo teh v septembru samo za 15,7% več kot leto dni poprej. Lani se je sukal porast lirskega kreditnega kreditov okoli 20-22%.

Fiat-Chrysler: dogovarjanje lepo napreduje

BENETKE — »Ne bom previdnejši, kot je treba: možnost sporazuma na trgovski in industrijski osnovi je realna.« Tako je odvrnil predsednik Fiata Gianni Agnelli ob zasedanju "trilateralne komisije" v Benetkah na vprašanje, kako kaže pogajanja s Chryslerjem. Agnelli je dodal, da ima ameriška družba nekatere proizvode, ki zelo zanimajo turinsko, predvsem "monovolumne" avtomobile.

De Benedetti je Olivetti pa se bo z ATT in STET bržkone domnil za ustanovitev mešane družbe na področju telekomunikacij ter informatike. Šlo bo za kooperacijo med Italtelom (STET) in OSN (Olivetti) pri izdelovanju softverne in podobne opreme na najvišji tehnološki ravni.

V nasprotju s tem se ENI in Montedison, kot vemo, ločujeta: čez pet dni bomo zvedeli, kateri od dveh bo prevzel 40-odstotni delež drugega v sklopu Enimonta.

gospodarski dopis iz slovenije

Zaupanje tujine plahni

Zvezna vlada je zaveznike za svoj gospodarski program rada iskala predvsem v tujini. To je povsem razumljivo, saj je od tujine morala dobiti finančno garancijo za izpolnitev gospodarskega programa. Prav tujina je zvezni vladi (in njenemu predsedniku Antetu Markoviću) nenehno priznavala, da je uspešno premagala nekatere gospodarske ovire in da je z gospodarsko reformo na pravi poti. Zato je nedavna odločitev mednarodnega denarnega sklada (IMF), da ne bo izplačal druge in tretje tranše posojila, ki ga je Jugoslaviji obljubil s posebnim sporazumom, delovala na jugoslovansko javnost kot hladna prha. Mednarodni finančni nadzornik je opazil, da v izpolnjevanju gospodarskega programa močno škriplje in je zato zategnil finančne vaje.

Izvedenci mednarodnega denarnega sklada so dali jasno vedeti, da za njih ni vprašljiv gospodarski program zvezne vlade. Ta je pravilno zastavljen. Slabo pa je bila izbrana tekoča gospodarska politika: neupravičeno je bilo popuščanje pri denarni in kreditni politiki, državna poraba ni zmanjšana, plače so se glede na ustvarjeno v jugoslovanskem gospodarstvu preveč povečale. Vse to je opazila tudi sama vlada, ki oktobra (pa tudi že septembra) skuša popraviti, kar se popravi, čeprav je pri tem tako, kot je nekdo duhovito pripomnil, kot da bi hoteli iztisniti zobno pasto spet vrniti v tubo.

Zanimivo je, da je po drugi strani odklonil pomoč tudi Pariški klub. A ta zaradi drugačnih vzrokov kot INF. Jugoslavija je namreč ta klub prosila za odlog vračila 600 milijonov dolarjev dolgov v dveh letih. Utemeljitev za odlog je vlada poiskala v splošnih gospodarskih razmerah doma in v tujini: zaradi hude letošnje suše bo država prikrajšana za poldrug milijardo dolarjev, zalivska kriza pa bo v naslednjih petih letih oškodovala Jugoslavijo za najmanj dve milijardi dolarjev. Toda Pariški klub tega ni upošteval, sklicujoč se pri tem na jugoslovanske gospodarske uspehe: dolg v tujini je država zmanjšala na povsem znosnih 16 milijard dolarjev (19 odstotkov deviznega priliva gre za odplačilo dolgov), ima pa tudi dokaj visoke devizne rezerve. Vlada še vedno upa, da bodo v tujini privolili v odlog vračila dolgov.

Spet drugače vidijo Jugoslavijo tudi investitorji. Še spomladi je kazalo, da bo tuj denar začel hitreje pritekati v državo in da bo pomagal prestrukturirati jugoslovansko gospodarstvo. Toda od obljub ni veliko. Mešanih bank, ki so ponavadi predhodnice takega okrepljenega gospodarskega sodelovanja, še ni. Tuji finančniki so se ohladili. A vzrok za njihovo zadržanost je bolj politične, kot pa gospodarske narave. V tako negotovo državo sicer ne bi nihče prav z veseljem vlagal denarja in dokler ne bo vsaj nekoliko bolj jasno, kako se bo jugoslovanska politična kriza razpletla, tudi ni pričakovati »normalnega« finančnega poslovanja s tujino, pa čeprav bo tujina priznavala, da imamo sprejemljiv gospodarski program.

Vsi trije primeri kažejo, da se je tuje zaupanje v našo državo močno zmanjšalo in da zaradi tega ni pričakovane finančne pomoči oziroma da se ta že obljubljena pomoč čedalje bolj odmika. Glavne vzroke za to je treba iskati predvsem v jugoslovanskih političnih razmerah oziroma v njenih hajduških značilnostih. Te hajduške značilnosti ne vežejo rok samo zvezni vladi, ampak tudi republičkim vladam. Ko le-te iščejo pomoč za svoje gospodarstvo v tujini, najbrž kaj malo zaležejo dokazovanja o trdni odločenosti za doseg samostojnosti ali prepričevanja o demokratičnih vezeh, ki so se v nekaterih republikah naredile v zadnjega pol leta. Tujci še vedno gledajo na Jugoslavijo kot na celoto in so v glavnem samo z njo pripravljali sklepati pomembnejše finančne aranžmaje; zato tudi še vedno dajejo moralno podporo zvezni vladi oziroma njenemu gospodarskemu programu. Vendar pa je prav zdaj podpora v glavnem bolj moralna kot finančna. To pa je premalo za tak gospodarski program, kot ga je zasnoval Marković, ki bo moral zopet na težavno potovanje po svetu, če bo hotel, da mu bo tujina spet zaupala. Na tako pot pa se bo lahko opravičeval, če bo dobil doma vsaj najnujnejšo podporo. Marković ve, da bi se brez njega (oziroma zdajšnje vlade) Jugoslavija hitreje razletela. Prav zato bo, kot se zdi, igral tudi še na to karto in poskušal dobiti izgubljeno.

JOŽE PETROVČIČ

Pred novembrskim zasedanjem mešanih trgovinskih zbornic ITALJUG in JUGITAL v Poreču

Maloobmejni blagovni promet prilagoditi Evropi

V dneh 15. in 16. novembra bo v Poreču redno letno zasedanje mešanih trgovinskih zbornic ITALJUG in JUGITAL. Gospodarstveniki z obeh strani Jadrana bodo v navzočnosti zastopnikov pristojnih oblasti polagali obračun o enoletnem delu, preverili, kaj je bilo pozitivnega in kaj morda narobe, predvsem pa nanizali probleme, ki so jih imeli pri dvostranski izmenjavi in siceršnjem sodelovanju, ter predloge, kako odstraniti to in ono zapreko. Če je bilo lansko zasedanje mešanih zbornic v Trstu razmeroma živahno zlasti v debatnem delu in v delu resornih komisij spričo globokih družbeno-političnih in gospodarskih sprememb v Jugoslaviji, pa bi moralo biti poreško zasedanje še tembolj vsebinsko razvejano: medtem so pač nastopile številne novosti, med njimi uvedba konvertibilnega dinarja, toda postopek za preoblikovanje prejšnjega gospodarskega režima v tržni režim še ni nared. Skratka: stari zakonski predpisi ne veljajo več, novi pa še niso v celem do delani, kakor so naglasili te dni tudi na srečanju z jugoslovanskim generalnim konzulom v Trstu Jožetom Šušmeljem in načelnikom tržaškega predstavništva Gospodarske zbornice Jugoslavije Brunom Koreličem voditelji mešanih podjetij, ki poslujejo ob italijansko-jugoslovanski meji, oziroma jugoslovanskih podjetij, ki imajo zastopstva v Furlaniji-Juljski krajini pa tudi v italijanski notranjštini.

Če izvzamemo splošno blagovno izmenjavo med državama, ki doživlja zdaj nekaj ustrojnih premikov, o čemer poročamo na drugem mestu, tedaj bo v Poreču veljala posebna pozornost maloobmejni blagovni menjavi oziroma tržskemu in goriškemu avtonomnemu računu. Tovrstna obračunavanja so bila prvotno zamišljena, kot vemo, za klirinške operacije, zdaj pa se je vse obrnilo, zato postopno izgublja na pomenu in vrednosti. Nekateri bi jih radi odpravili, drugi (večina) pa ohranili in še valorizirali, seveda s prilagoditvijo ustreznih mehanizmov oziroma blagovnih list novim razmeram, pač v vidu evropskega združevalnega

procesa, ki naj bi dosegel vrhunec 1. januarja 1993. V resnici avtonomnih računov ne gre okrniti. Za to pa ne zadostujejo razne deklaracije, temveč je potreben močan pritisk na pristojne forume obeh držav.

V prvih devetih mesecih letos so izkoristili tržaški avtonomni račun samo v razmerju 46%, goriškega pa celo le za 29%, kar je posledica nove devizne politike in posledičnega upadanja zanimanja za take posle: jugoslovanski podjetniki so se jeli usmerjati drugam, prav tako italijanski, ki jih privablja zdajle predvsem vzhodnoevropsko tržišče. Nadaljevanje takšnega trenda bi po sodbi odbora za maloobmejni izmenjavo pri GZJ močno oškodovalo, če ne celo ohromilo promet po avtonomnih računih, posebno še operacije, vezane na listo A. Odbor je s tem se-

znalil odgovorne na domačih tleh in jim posredoval ustrezne predloge, toda zaman. In vendar bi ovrednotenje teh računov na obnovljeni podlagi koristilo tudi vsemu jugoslovanskemu izvoznemu gospodarstvu.

Odbor je predlagal med drugim naslednje: pripraviiti seznam blaga, katerega uvoz v Evropsko skupnost je kontingentiran, in doseči odobritev še dodatnih kontingentov v sklopu maloobmejne izmenjave po listah A in B, hkrati pa zmanjšanje prelevmanov, ki bremenijo listo A, in preustrojitve in vrednostno ojačenje list C in D glede na stopnjo inflacije (v ti listi naj se vključijo še repromateriali, ki jih proizvajajo mešana italijansko-jugoslovanska podjetja); v okviru določanja splošnih uvoznih kontingentov že vnaprej določiti tudi del kontingen-

tov, ki naj pridejo v poštev v maloobmejni izmenjavi, kar bi prispevalo k uravnoteženju bilance; glede na to, da Italija prevzema pretežni del jugoslovanske izvozne živine in svežega mesa, preusmeriti uvoz italijanskega mesa v Jugoslavijo na maloobmejni režim, kar bi ravno tako pomagalo do bilančnega ravnesja.

Jugoslovanska stran računa pri tem tudi na zaslabo gospodarskih dejavnikov v Trstu, Gorici in Vidmu in vse kaže, da upravičeno. Najnovejši dogodki v Jugoslaviji niso okrnili pripravljenosti tukajšnjih krogov na sodelovanje pri uvajanju tržnega gospodarjenja onkraj meje: v vsej deželi FJK ni na primer ene same banke, ki bi takšno sodelovanje zavrnila.

DRAGO GAŠPERLIN

Zunanjetrgovinski deficit Jugoslavije raste

Italija je od januarja do konca avgusta letos povečala izvoz v sosedno državo kar za 60 odstotkov

Italijanski izvoz v Jugoslavijo se je v obdobju januar-avgust letos povečal kar za 60% v primerjavi s prvimi osmimi meseci lanskega leta. Pri uradu ICE v Zagrebu pripisujejo to predvsem novim jugoslovanskim določilom oziroma sprostitvi uvoza, ki je zajela nedavno tudi večji del potrošnih dobrin. Med italijanskim blagom, ki gre tačas v Jugoslavijo najbolj v promet, so predivo, tkanine, fino izdelano usnje, oblačila, obutev, kava in električne aparature. Med začetkom januarja in koncem avgusta je narasel tudi izvoz jugoslovanskih izdelkov v Italijo in sicer za 28,7%, tako da se je italijanski bilančni prebitek skrčil na okoli 171 milijard lir. Tudi sicer Jugoslavija veliko več uvaža, kot izvaža. To je narekovalo vodilnemu odboru Gospodarske zbornice Jugoslavije, ki je zasedal te dni, pesimistično na napoved, da bo povečevanje zunanjetrgovinskega primanjkljaja, združeno še z nekaterimi drugimi negativnimi dejavniki na področju odnosov s tujino, onemogočilo izpolnitev zveznega gospodarskega programa.

Od januarja do 15. oktobra t. l. je trgovinski deficit poskočil na 2,729 milijarde dolarjev nasproti 804 milijard dolarjev sredi oktobra 1989. To je res veliko tudi danes, ko ima Jugoslavija zavidljive devizne rezerve. V omenjenem obdobju je znašal izvoz 10,736 milijarde dolarjev, kar je 9% več kot v ustreznem času lani, uvoz pa 13,465 milijarde dolarjev ali 26,4% več. Na konvertibil-

no območje je šlo za 8,843 milijarde dolarjev jugoslovanskega blaga (+14,2%), na klirinško območje pa za 1,893 milijarde dolarjev (-10,1%). Vrednost uvoza s konvertibilnega območja je dosegla 11,628 milijarde dolarjev (+35,3%), s klirinškega pa 1,837 milijarde (-10,1%).

Dodati kaže, da se je jugoslovanski izvoz samo v prvi polovici tega meseca zmanjšal za 18,5% v primerjavi s prvimi petnajstimi dnevi lanskega oktobra.

S številkami o izvozu, uvozu, debalansu in nizki stopnji pokrivanja uvoza z izvozom (ta je padla z lanskim 92,5% na zdajšnjih komaj 79,7%) so tesno povezani tudi podatki Zveznega statističnega urada o izvoznih cenah, ki prav tako niso spodbudni. Dne 31. marca letos so bile cene jugoslovanskih industrijskih proizvodov, ki so jih iztržili izvozniki na mednarodnem tržišču, za 39% nižje kot na domačem trgu, 30. junija pa »samo« za 31,5%. Ob koncu 1989. leta je znašala ta razlika 20,9% in zadnje dni leta 1988 le 7,9%. Podpredsednik GZJ Dagmar Šuster meni, da se položaj letos ne bo izboljšal, ravno tako tudi ne v prvih mesecih 1991, a vzroke za to, da jugoslovanska industrija manj izvaža, pripisuje prvenstveno »nerednemu tečaju dinarja«, vendar s pripombo, da devalvacija sama po sebi problema ne bi rešila.

D. G.

»Intraprendere '90« v Bielli

Opcija Trst je zamikala poslovni svet

Trst se je prav dobro odrezal na "prvem italijanskem salonu za inovacije, razvoj in diverzifikacijo", ki je bil pred dnevi v Bielli pod geslom "Intraprendere '90". Med več kot 200 podjetij iz vse države, ki so predstavila javnosti svoje proizvode in storitve, je nekako izstopal razstavni stand tržaške družbe za industrijsko promocijo Trieste Impresa, v kateri so soudeleženi Združenje industrijcev, Trgovinska zbornica, Tržaška hranilnica in finančna družba Finporto.

Tu se je lepo število podjetnikov, ki so prišli v Biello z vseh strani Italije, seznanilo tudi z značilnostmi Znanstveno-raziskovalnega centra pri Padričah oziroma načrtovanega sinhrotro na pri Bazovici, kakor tudi z dejavnostjo in nadaljnjim razvojem tržaške industrijske cone prek informacijskega gradiva ustanove EZIT. Dejansko je Trieste Impresa predstavila Italiji izkaznico Trsta kot gonilca tehnoloških inovacij, s tem pa v bistvu nekakšno "opcijo Trst" v širšem smislu.

Podjetniki ne pogojujejo svojih investicijskih načrtov samo z možnostjo finančnih olajšav: ko se odločijo za odprtje proizvodnega obrata, jih zanima v enaki meri tudi to, ali bodo imeli na razpolago vsa potrebna infrastruktura pa tudi ustrezne storitve in druge pogoje, ki jim lahko zajamčijo izkoriščanje najboljakovnostnih tehnoloških dosežkov. In ravno na tem področju jim je dal Trst ugoden odgovor: valinico podjetij BIC. Ne samo, na "salonu" v Bielli so podelili posebno priznanje trvdki Aerostudi iz sklopa BIC (vseh je zdaj 20) kot vzoru podjetnosti.

Giorgio Tombesi, ki predseduje družbi z omejeno zavezo Trieste Impresa, je utemeljil sodelovanje na razstavi v Bielli med drugim s poskusom preverbe, koliko je v Italiji zanimanja za integrirano ponudbo strukture-storitve-finance-znanstveno/tehnološke raziskave, kakršna je na Tržaškem.

Slovenistika na videmski univerzi

Problem slovenske javnosti in stroke

Slavistično društvo Trst, Gorica, Videm se zaveda pomena katedr za slovenski jezik in literaturo na univerzah v Neaplju, Rimu, Trstu in Vidmu. Medtem ko sta prvi dve pomembni predvsem kot predstavitev slovenskega jezika med ostalimi svetovnimi jeziki, imata ostali dve poleg tega tudi drugačno vlogo in pomen. Namenjeni sta tako tukajšnji italijanski stvarnosti, saj sta važni posredovalki in oblikovalki stikov med obema jezikoma, literaturama in kulturama, obenem pa nimata nič manjše vloge pri razvoju slovenistične stroke tako na raziskovalni ravni kot tudi na ravni vzgojno-izobraževalnih procesov. Tu se oblikujejo tudi učitelji slovenskega jezika in literature, ki poučujejo na slovenskih šolah in imajo tako temeljno vlogo pri ohranjanju slovenskega jezika in kulture v našem prostoru.

Slovenistična katedra pri Inštitutu za slovanske jezike in književnosti na videmski univerzi ima vse pogoje, da bi izpolnjevala svoje poslanstvo in bila tvorni sooblikovalec slovensko-italijanske stvarnosti na dovolj širokem geografskem področju. Kadrovske je delo široko zastavljeno; podoba slovenistične katedre sooblikujejo z raziskovalnim delom in vzgojno-izobraževalnim procesom docent, asistent, raziskovalec in lektor.

Ob tem je predvsem pomembna vloga lektorja, ki študentom posreduje osnove slovenskega jezika in jih oblikuje v samostojne slovenske govorice. V zadnjih letih je bil lektor tisti, ki je z jezikoslovno usposobljenostjo, prakso in svežino bistveno doprinesel k uspešnosti vzgojno-izobraževalnega procesa, obenem pa je bil tudi povezovalni člen med katedro, študen-

ti in zunanji dejavniki v našem prostoru in v širši slovenski stvarnosti.

Zato se zdi Slavističnemu društvu nedopustno, da je pri letošnji izbiri lektorja za slovenski jezik prišlo do zapletov, ki ovirajo uspešno delovanje katedre. Pri tem se ne upošteva strokovnih kriterijev, saj kaže, da bo nameščen kandidat, ki nima osnovne strokovne usposobljenosti, ki ni nikoli učil niti študiral slovenščine, namesto dosedanjega lektorja s slovenistično diplomom ljubljanske univerze, z devetletnim uspešnim in vedno pozitivno ocenjenim delom na univerzah v Ljubljani, Krakovu in Vidmu; to imenovanje bi tudi prezrlo mnenja ostalih profesorjev in seveda predvsem merila zdrave in razsodne izbire. Pri letošnji izbiri lektorja je zaskrbljujoče predvsem dejstvo, da sta vodenje katedre in njen razvoj prepuščena nestrokovnim in očitno osebnim kriterijem, ki niso povezani z realnimi potrebami.

Zdi se, da je ogrožen razvoj videmske slovenistike in njena povezanost z okoljem, kjer naj bi delovala, kar se je že pokazalo v razdobju zadnjih let, saj ne moremo prezreti dejstva, da je močno upadlo število študentov in diplomantov, ki kot profesorji slovenskega jezika ali kako drugače sooblikujejo podobo šol in drugih naših ustanov.

Slavistično društvo opozarja, da ob takem ravnanju ni v nevarnosti le videmski lektorat slovenskega jezika, ampak da je ob očitni privatizaciji izbire to ovira za razvoj videmske slovenistične katedre, kar bo imelo negativne posledice tudi pri razvoju naše skupnosti.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO
TRST, GORICA, VIDEM

Z letnega občnega zbora furlanske API Z družbeno pomočjo do konkurenčnosti

VIDEM — Okoli 700 podjetij s 14.000 zaposlenimi (v povprečju 20 zaposlenih na podjetje). To je v skopih podatkih zveza malih industrij v videmski pokrajini, ki se je zbrala včeraj na letnem občnem zboru v »parlamentarni dvorani« na videmskem gradu. Po poročilu predsednika zveze malih furlanskih industrijcev Bernardina Ceccarellija so majhni industrijski obrati v Furlaniji živo telo. To dokazuje dejstvo, da se je število podjetij letos zvečalo za 8 odstotkov, da so podjetja imela skupni promet nad 250 milijard lir.

Po predsednikovem poročilu so majhni industrijski obrati pozorni do problemov okolja in zelo zainteresirani za možnosti, ki se s spremembami v miselnosti in režimih odpirajo v deželah nekdanje Vzhodne Evrope. Obenem pa je Ceccarelli podčrtal, da mala industrija potrebuje pomoč in sodelovanje družbenih in političnih sil, ki morajo majhnim industrijskim obratom omogočiti konkurenčnost na tujih trgih.

Pozornost do problemov zveze malih industrijcev so s svojo prisotnostjo dokazali podtajnik sen. Franco Castiglione, posl. Giorgio Santuz, deželni

odbornik za industrijo Ferruccio Saro, predstavniki političnih sil in sindikato.

Ceccarelli je od prisotnih politikov zahteval boljše delovanje državnih struktur in javnih uprav, kar ne bo samo v koristi malim industrijskim obratom pač pa vsej Furlaniji. Ta cilj je treba doseči s prispevkom vseh, je poudaril Ceccarelli in pripomnil, da so mali industrijski obrati na to pot in so pripravljeni dati svoj prispevek. Za to so se odločili, ker so tako na mednarodni ravni kot v krajevnem merilu že vidni znaki recesije, donosnost podjetij pa upada in nič ne kaže, da bi se lahko položaj obrnil na bolje.

Mali industrijski obrati so že pripravili vrsto protiukrepev, ki pa jih bo mogoče uresničiti le s prispevkom vseh družbenih sil. V tem okviru je Ceccarelli predlagal vrsto zakonskih ukrepov, ki naj bi podprli sektor, opremljanje industrijskih območij z modularnimi proizvodnimi halami in uresničitev načrta »Quadrivio«. Ta projekt naj bi omogočil razvoj sinergij med podjetji, predvsem pa prenašanje znanja in tehnoloških izboljšav od raziskovalnih centrov na proizvodne obrate.

F-JK križišče pomembnih blagovnih tokov Sever-Jug

BERLIN — Številčno krepka delegacija avtoprevoznikov iz naše dežele se je udeležila posveta o kontejnerjih in intermodalnem prevozu, ki so ga priredili v Berlinu, da bi razčlenili vprašanja sodobnega prevoza blaga. Odbornik za prevoze Giovanni Di Benedetto, ki je vodil delegacijo, je v svojem prispevku k razpravi poudaril strateško lego FJK, ki je križišče blagovnih tokov med Severom in Jugom, Zahodom in Vzhodom.

Di Benedetto je podčrtal, da je Furlanija-Juljska krajina naravni vezni člen med vsemi temi stvarnostmi, poleg tega pa se je opremila s popolno mrežo cestnih in železniških infrastruktur, tovornih postajališč in pristanišč. V zadnjih 15 letih je po odbornikovih oceni dežela vložila več tisoč milijard lir v pripravo teh infrastruktur, sedaj pa je povsem opremljena za opravljanje svoje vloge.

Simpoziju v Berlinu je predsedoval znani ameriški ekonomist Joseph la Palombara, docent na univerzi Yale, udeležili pa so se ga upravitelji in avtoprevozniki iz ZDA, Kanade in evropskih držav. Italijo so zastopali predstavniki deželnih stvarnosti in strokovnih ustanov.

Končan likvidacijski postopek v zadružni kleti Vinakoper

KOPER — Konec likvidacijskega postopka v koprski kleti Vinakoper je dobil tudi pravno moč. V petnajstih dneh, kolikor je bil čas za možnost pritožbe na sklep koprškega temeljnega sodišča, se nobena od strank ni pritožila. Med bistvene sklepe sodišča velja omeniti, da se bo postopek redne likvidacije iztek 31. oktobra, vsa osnovna in denarna sredstva, drobni inventar in odprte pravne zadeve ter ostanek likvidacijske mase pa se prenesejo skupščini občine Koper. Iz sklepa tudi izhaja, da je Vinakoper v likvidacijskem postopku upnikom vrnil za 2,28 milijona dinarjev terjatev in s tem v celoti izplačal vse priznane terjatve. Koprski občinski skupščini pripada tudi okoli 7,9 milijona ostanka likvidacijske mase.

Medtem ko je že znana nadaljnja usoda vinogradništva v družbenem sektorju - dejavnost bo prevzela novoustanovljena družba Vinak, ki je na podlagi posebne pogodbe že 1. junija prevzela poslovanje Vinakopra - bo koprski izvršni svet na eni od prihodnjih sej odločil, kako bodo uporabili denar ostanka likvidacijske mase.

I. U.

Kopica zanimivih tekstov za furlansko gledališče

VIDEM — Giovanni Morsan za tekst »Grove sagre dal sostizii« in Gianni Gregoricchio s tekstom »Une vite e tre sta zmagala na natečaju za gledališke tekste v furlanskem jeziku, ki ga je razpisala Furlanska gledališka zveza. Nagrade so podelili včeraj zjutraj v palači videmske pokrajine ob prisotnosti predstavnikov oblasti in furlanskih kulturnih delavcev. Žirija je dodelila drugo nagrado Pietro Biasattiju za delo »Meracul in badie«, tretjo nagrado pa Stefanu Montellu in Flaviu Zanieru za »Le sere dal molinar«. Poleg tega so bili po oceni žirije omembe vredni še teksti »Adam II« Lela Cjantona, »Quant che il soreli al jeve di che altre bande« Luciana Rocca, »Storie di Ide« Giannija Gregoricchia in »Torna par capi e resta« Valentine Pestrin. Na natečaju je sodelovalo 25 avtorjev z 29 teksti.

Furlanska gledališka zveza deluje že 4 leta, vanjo pa je včlanjenih 35 gledaliških ansamblov. Zvezi predseduje Dani Pagnacco iz kraja Arzene pri Pordenonu, ki je včeraj v svojem pozdravnem nagovoru pohvalil predvsem napor udeležencev na natečaju, ki so se izognili folklornim temam in so se lotili žgočih, aktualnih problemov.

Pordenon: Edit Expo

PORDENON — Kultura in založništvo v Treh Benečijah: tej temi bodo posvetili od 31. oktobra pa do 4. novembra na pordenonskem sejmišču niz razstav z naslovom Edit Expo. Namen prirediteljev je prikazati bogato razvejanost in tradicije kulturne produkcije in seveda založniških dejavnosti od Julijske krajine in Furlanije do Veneta, hkrati s tem pa prispevati k reševanju žgočih problemov, s katerimi se morajo ubadati danes še posebno manjše založniške hiše.

Na zasledanju z naslovom »Novo založništvo« bodo na primer obravnavali problematiko, kako lahko založba prodre na tržišče in kako more priti do primernih kreditov, dalje odnose med založništvom ter institucionalnimi dejavniki, združevanje velikih založb v monopolne družbe in značilnosti centrov za kulturno produkcijo.

Na drugem posvetu pa bodo vzeli v pretes vrsto specifičnih vprašanj, ki zadevajo možnosti, kako najbolje, najučinkoviteje izkoristiti velike spremembe na evropskem vzhodu, in ki so neizpodbitno povezane s kulturno-založniško vlogo Trsta, z ustrežno tradicijo Benetk in še zlasti z navzočnostjo narodnih oziroma jezikovnih manjšin v tem skrajno severovzhodnem predelu Italije.

V sklopu Edit Expo bodo prikazali tudi »beneške knjižne ilustracije 1700« in »Pasolinija v Furlaniji«.

Emil M. Pintar o delu in vlogi vlade v senci

KOPER — »Pri sprejemanju ustave moramo priti do velike stopnje narodne enotnosti in pri tem razlike med strankami ne smejo pod vprašanje postavljati suverenosti in samostojnosti Slovenije. Morebiti - tako menijo nekateri - bi jo lahko lažje dosegli že decembra lani ali letos februarja. Nekateri elementi Demosove politike trenutno niso povsem sprejemljivi, a pomembno je, da dosežemo samostojnost. Če dosežemo suverenost, samostojnost se bo v ustavi dalo še marsikaj spremeniti,« je predsinočnjim na delovnem posvetu predsedstev ZKS-SDP iz obalno kraške regije dejal Emil Milan Pintar, predsednik vlade v senci.

S Petrom Bekešem in Borutom Pahorjem je Pintar odgovarjal na vrsto vprašanj v zvezi z aktualnimi dogajanjmi v Sloveniji, med drugim pa povedal tudi, da vlada v senci redno dobiva vsa gradiva, ki jih pripravlja »prava« vlada in da se - v nasprotju z nekaterimi ocenami - pogosto in poglobljeno lotevajo tem, ki jih ima na tetpeti izvoljena vlada.

Čeprav vlada Demosa v skupščini lahko omogoča delovanje le-tega kot glasovalnega stroja, iz vrst opozicije prihaja vse več argumentov, ki tudi vladajoči koaliciji ne omogočajo »enostavnega« sprejemanja raznih predlogov, zakonov. (D. G.)

Urejanje kaninskih prog

BOVEC — Kaninsko smučišče ni bilo doslej nič kaj priljubljeno med manj izkušenimi smučarji. Ožine, globoke luknje in bolj na videz kot zares zavarovani prehodi s smučišča na nevaren neurejen teren so jih odvrčali od smuke po njem, vendar kaže, da bo letošnje zimsko sezono manj vzrokov za nezadovoljstvo.

Že mesec dni na terenih pod Kaninom delajo vojaki minerci, ki razstreljujejo najbolj zoprne ožine, zasipavajo najnevarnejša brezna in luknje. Doslej so že razširili ožino pri vmesni postaji trisedežnice, razširili zadnji del smučišča proti C postaji in zasuli luknje po smučišču Sedlo. Če bo vreme

ugodno, se bodo lotili še širjenja zgornjega dela smučišča v Grabnu. Tudi zato, da bodo imeli do njega lažji dostop teptalci snega. Letos naj bi smučišče tudi dodatno zavarovali.

Sicer pa je Bovec v teh jesenskih dneh že v znamenju čakanja na sneg. Turistov je v kraju malo, hotela sta le polovično zasedena. Zato ju bodo do zimске sezone zaprli. Alp pa vmes odprli za novinarske Gorjupove dneve od 20. do 22. novembra. Pretekli konec tedna je poslednjič obratovala tudi gondolska žičnica. Sedaj na njej tečejo redna vzdrževalna dela. Pognali jo bodo s prvim snegom na smučišču. (nbi)

propagandno obvestilo

Odkrili so jo ameriški raziskovalci

Prihaja krema ki »pometa« gube

NEW YORK — V New Yorku so na neki konferenci oznaili rezultate testiranj, ki so jih pod vodstvom profesorja Gabriela Letizie opravili raziskovalci tamkajšnjega inštituta AMA z neko novo izvorno molekulo, ki kot vse kaže učinkuje na kožo kot prava »metla« za gube.

Profesor Gabriel Letizia je, potem ko je pojasnil, da mu je nalogo preučitve učinkov nove molekule (retinola, na katerega je bila s pomočjo nizkoenergetskega biološkega reaktorja navezana serija atomov) zaupala neka multinacionalna družba za lekarniške proizvode, izjavil: »Kremo, ki je vsebovala to molekulo, je 30 dni uporabljalo 26 oseb v starosti med 45 in 60 let, in sicer tako, da si jo je nanašalo samo na polovico obraza. Ob koncu preizkusa so meritve pokazale zmanjšanje gub glede na netretiran del obraza, ki je dosegalo v povprečju 0,52 mikrona. Gre za število, ki jo je treba v biologiji obravnavati kot izredno.«

Sedež družbe, ki proizvaja novo kozmetično kremo (Korff) v New Yorku, je po objavi te novice doživel pravo bombardiranje s telefonskimi klici moških in žensk, ki bi želeli preizkusiti to novost.

Po prvi distribuciji kreme v ameriških lekarnah, so jo začeli prodajati tudi v Evropi. V Italiji je prišla v nekatere lekarne, in sicer s komercialnim imenom Anti-Age Super in v dveh različnih glede na starost: od 35 in od 45 let naprej.

KORAK NAPREJ NA POTI VAŠE VARNOSTI

MESEČNO BREZOBRESTNO PLAČEVANJE ZAVAROVALNINE

Tržaška kreditna banka nudi dodatno koristno storitev vsem svojim klientom, ki prejemajo mesečno plačo na tekoči račun. Poseben dogovor z Noricum Assicurazioni omogoča imetnikom teh tekočih računov plačilo zavarovalnih premij v dvanajstih brezobrestnih mesečnih obrokih. Odgovorni naših operativnih enot so vam na razpolago za vsa dodatna pojasnila.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

V sodelovanju z

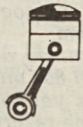
NORICUM ASSICURAZIONI

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:

Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38

TRST - Tel. 768667 - 772002

Pred sto leti je v Trstu umrl sir Richard Francis Burton

Pustolovščine in diplomacija

JOHN EARLE

Nič ni bolj žalostnega od spominske plošče na zapuščeni stavbi. Spominu je dvakrat daleč — plošča je spomin na preteklost, stavba sama pa postaja preteklost. Danes se le redki spomnijo Richarda Burtona — nobene zveze s filmskim igralcem — čigar profil v reliefu s posvetilom krasi vhod zapuščenega hotela Obelisk na Opčinah. To je, skupaj s stransko ulico na Kjadinu, poklon mesta človeku, ki ni znan samo, ker je tu v Trstu preživel 18 let kot konzul, ampak zaradi še marsičesa drugega.

Vendar sta spominska plošča in ime ulice več kot je Trst storil za osebnosti, ki so bile veliko bolj neposredno povezane z zgodovino mesta; Marijo Terezijo, na primer, brez katere bi se mesto ne razvilo; ali grofa Hamiltona, guvernerja, ki je izvajal njeno politiko.

Burton je bil tu za časa cesarja Franca Jožefa, čeprav se zdi, da je minilo več kot 100 let odkar je umrl, 20. oktobra 1890. Ljudje so še srečno živeli brez televizije, kina, avtomobilov in plastike.

Višjim slojem so življenje lajšali služabniki, ogromno število kovčkov na potovanjih in, če je bil potreben, kot je bil Burtonu v zadnjih letih tudi pri bolniku stanujoč osebni zdravnik.

Na Obelisk še ni peljal tramvaj, temveč je bil od Trsta oddaljen dobro uro potovanja. Burton je tam kot prvi v celoti prevedel iz arabščine Tisoč in eno noč — ali krajše Arabske noči — in delo bogato opremil z opombami in razlagami, ne da bi opustil še tako kočljive podrobnosti. Medtem ko je bil v Trstu, je prevedel tudi Katula, iz portugalsčine pesnika Camoesa in, spet iz arabščine, pesnitev »Dišeči vrt«. Ta je, žal, obravnavala homoseksualno ljubezen in jo je Burtonova vdova Isabel po njegovi smrti zažgala, skupaj z njegovim dnevnikom in osebnimi zapiski. Vsebovali so preveč erotike, da bi jih javnost tistega časa mogla sprejeti.

Končno je bila Isabel plod viktorijanske dobe, ki je po razuzdanosti regentskega obdobja doživela nastanek ozkomiseln, puritanske in hinavske buržoazije. Njen mož pa je bil nonkonformist, uporen, ikonoklast ter veliko bližji svobodnemu duhu našega časa kot bi dala slutiti spominska plošča na Opčinah.

Burton se je rodil leta 1821, bil je sin obubožanega upokojenega polkovnika britanske vojske, ki je, zato da bi varčeval z denarjem, nenehno potoval po zahodni Evropi s svojimi tremi sinovi. Tako se je fant naučil jezikov, njegovo resnično zanimanje pa je bil Orient — v Oxfordu je zaman iskal profesorja arabščine. Službovanje kot častniku britanske vojske v Indiji mu je dalo možnost, da izkoristi svoj talent za jezike. Preobleden v domačina, je prisluškoval govoricam in zbiral informacije po bazarjih province Sind. Za nekatere stvari je izvedel po javnih hišah,

To je zgodba o »pozabljenih« osebnostih, ki so bile včasih tesno povezane s tržaškim življenjem. Ena od takih osebnosti je bil sir Richard Francis Burton, literat, raziskovalec, prevajalec in diplomat, mnogo let tudi britanski konzul v našem mestu. John Earle, dopisnik londonskega Timesa, ki živi v Trstu, nam je posredoval zanimiv oris Burtonovega nemirnega in vsestransko plodnega življenja.

toda ko je napisal poročilo o tem, so njegovi nadrejeni menili, da je šel čez mero in vsako upanje, da bi kdaj napredoval, je odpadlo.

Skupno je Burton obvladal več kot 20 jezikov, eden od teh je bila, po mnenju njegovih nasprotnikov, pornografija. Poleg tega je imel štirideset opic, da bi preučeval njihov način komuniciranja. Trdil je, da loči 60 besed njihove govorice.

Slaven je postal leta 1853, ko je preoblečen v afganskega trgovca obiskal muslimanska sveta kraja Medino in Meko, dotedaj drugi Evropejec, ki mu je podvig uspel. Pravili so, da je nekoč ubil moža, ki ga je napadel. Vendar je tja šel kot musliman, v duhu spoštovanja in znanstvenega zanimanja, zato pozneje ni bil deležen napadov muslimanske skupnosti kakršnih je danes deležen Salman Rushdie.

Prav tako pustolovsko je bilo potovanje, v spremstvu nekega drugega častnika britanske vojske v Indiji, Johna Spekea, v prepovedano mesto Harar v južni Etiopiji. Potovanje bi bilo se skoraj pogubno končalo, kajti padla sta v zasedo in Burton je bil v spopadu ranjen v čeljust. S Spekeom sta se nato odpravila, da bi odkrila izvir Nila. Namesto tega sta odkrila jezero Tanganjika, ob povratku pa se je Speke ločil od Burtona in odkril jezero Victoria. Ker je zaslužil

pomembnost odkritja, je Speke pohitel v London, da bi si zagotovil slavo, medtem ko se je Burton, ki ni bil nikoli spreten v stikih z javnostjo, ustavil po poti, da bi okreval po neki bolezni.

Ko se je upokojil, je Burton nastopil konzularno službo in je po poroki z Isabel Arundell leta 1861 v Londonu, postal goreč katoličan. Pri poročnem kosilu je Burton postregel z od eno svojih znamenitih zbadljivih opazk Isabelinemu družinskemu zdravniku, ki ga je vprašal, kako se je počutil, potem ko je ubil človeka. Odgovoril mu je: »Odlično, doktor, kako pa vi?«

Sledila so konzularne službe v kraju Fernando Po v zahodni Afriki, Santosu v Braziliji in leta 1869 v Damasku. To bi moral biti vrhunec življenjske poti enega največjih arabistov tistega časa. Vendar pa je Burtonu ali njegovi ženi uspelo užaliti turškega guvernerja, židovsko skupnost, dervise in tamkajšnjo britansko kolonijo, posledica tega pa je bila, da so ga kar čez noč odpoklicali v London po komaj dveh letih.

Kazala se mu je žalostna prihodnost, vendar je Isabel posredovala pri zunanjem ministrstvu, da so Burtonu ponudili mesto v Trstu, ki je bilo ravno prosto zaradi smrti nekega drugega književnega ustvarjalca, konzula Charlesa Leverja. Leverjevi

Ob naslovu sir Richard Burton z ženo Isabel; pod naslovom prizor iz filma o življenju Richarda Burtona »Mountains of the Moon«, ki ga pravkar predvajajo v kinodvoranah; spodaj pa pristan ob jezeru Tanganika, ki ga je odkril sir Burton

Nasprotno ga je Isabel imenovala kar »dragi stari Trst«. Veselilo jo je družabno življenje, čeprav jo je begal pojavljajoči se nacionalizem. »Avstrijka bi komaj privolila plesati z Italijanom,« je napisala v nekem pismu. »Italijan ne zahaja na koncerte, na katerih poje Avstrijec. Če Avstrijec priredi ples, mu Italijan tja vrže bombo. Cesarsko družino so še vselej sprejeli z množico bomb: bombe na železniški progi, bombe v parku, bombe v klobasah; v takšnih trenutkih dejansko ni bilo prijetno.«

Burton jebil najbrž slab konzul, malokdaj v svojem uradu. Dolga obdobja je prebil na potovanjih, šel je vse tja do Goe v Indiji in Zlate obale v zahodni Afriki. Ko je bil tu, si je natanko ogledal Kras in Istro, se naučil »slovanskega« jezika (verjetno slovenščine), predvsem pa se je posvetil literaturi.

Končno sta prišla uspeh in denar. Prevod Tisoč in ene noči — nesodobne, je Burton priznal, vendar ne opolzke — je doživel takojšen uspeh. Čim je izšel leta 1883, mu je navrgel 16.000 funtov čistega dobička. Ga bodo tožili zaradi objave nesramnih spisov? Strah je minil in, presenetljivo, namesto tožbe, ga je tri leta zatem kraljica Viktorija povabila v viteza. Postal je Sir Richard Francis Burton.

Bila pa so to leta, ko se je njegovo zdravje postopoma slabšalo, dokler ni umrl 20. oktobra 1890. Isabel je vztrajala, naj se pokliče duhovnika, Slovenca, za poslednje olje telesu, ki ni več kazalo znakov življenja. Burton tega ni dopustil dokler je bil še zavesten, kajti, katerakoli že je bila njegova veroizpoved, gotovo ni bil katoličan. Neki prijatelj ga je opisal kot mešanico agnostika, teista in orientalskega mistika.

Avstrijske oblasti so uprizorile razkošen uradni pogreb, preden so truplo poslali domov, da bi ga pokopali v neki skromni londonski predmestni četrti. Isabel ga je spremljala, skupaj z 240 zaboji — njuno imetje je omejila na najnujnejše, potem ko se je že znebila nezaželenih predmetov in uničila moževe osebne zapiske. Zaradi njenega početja, nam bo nekaj tega nemirnega popotnika in velikega viktorijanskega ekscentrika ostalo vedno neznano.

Zimski vozni red vlakov

Velja od 30. septembra 1990 do 1. junija 1991

H - hitri vlak
K - krajevni vlak
E - ekspresni vlak
IC - Inter City

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-BARI-LECCE

Odhodi iz Trsta

4.20 H/K Benetke
5.05 K Benetke § (1)
5.45 IC (Svevo) Mestre-Milan *
5.50 H Benetke
6.17 K Portogruaro § (1)
7.25 E Benetke
8.25 H Benetke
9.25 E Benetke
10.00 K Benetke §
10.45 IC (Marco Polo) Mestre-Rim Termini*
12.25 H Benetke
13.48 K Portogruaro § (1)
14.20 H Benetke
15.25 H Benetke
16.10 IC (Tergeste) Mestre-Milan-Turin**
17.10 H Benetke
17.25 K Benetke
18.15 E Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. raz. Trst-Lecce)
19.25 K Portogruaro §
20.25 H Benetke
20.40 E (Simplon Express) Mestre-Milan-Lambrate-Domodossola-Pariz (pogradi 1.-2. raz. Trst-Pariz; spalniki Zagreb-Pariz)
21.40 H Benetke-Milan-Turin in Benetke-Milan-Genova-Ventimi-

glia (spalniki in pogradi 2. raz. Trst-Ventimiglia)
23.00 E Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Trst-Rim)

Prihodi v Trst

0.10 E Benetke
2.12 H Benetke
6.50 K Portogruaro § (1)
7.15 H Turin-Milan-Benetke in Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. raz. Ventimiglia-Trst)
7.45 H Portogruaro (1)
8.10 E Rim Termini-Mestre (spalniki in pogradi 1.-2. raz. Rim-Trst)
8.45 E (Simplon Express) Pariz-Domodossola-Milan-Lambrate-Mestre (pogradi 1.-2. raz. Pariz-Trst; spalniki Pariz-Zagreb)
9.25 K Benetke §
10.10 E Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. raz. Lecce-Trst)
11.05 K/H Benetke
13.00 H Benetke
14.15 H Benetke
14.50 K Portogruaro § (1)
15.15 H Benetke
16.15 H Benetke §
18.10 K/H Benetke
19.00 H Benetke
19.50 K Benetke §
20.15 H (Benetke Express) Benetke

20.40 IC (Marco Polo) Rim Termini-Mestre*
22.08 IC (Tergeste) Turin-Milan-Mestre**

23.17 K Benetke
23.25 IC (Svevo) Milan-Mestre*

* - samo 1. razred z dodatkom za brzovlak in obvezno rezervacijo
** - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE

Odhodi iz Trsta

9.15 E (Simplon Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Budimpešta-Varšava-Moskva (spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah)
13.40 E Opčine-Ljubljana § (1)
18.38 H Opčine-Ljubljana § (1)
20.45 H (Benetke Express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Skopje-Atene (spalniki in pogradi 2. raz. Benetke-Beograd; pogradi 2. raz. Benetke-Atene)

Prihodi v Trst

7.30 E (Benetke Express) Atene-Skopje-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. raz. Beograd-Benetke; pogradi 2. raz. Atene-Benetke)
9.40 H Ljubljana-Opčine § (1)
16.28 H Ljubljana-Opčine § (1)
20.00 E (Simplon Express) Moskva-Varšava-Budimpešta-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki Moskva-Rim, razen ob četrtkih)

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah, 1. in 3. 11.; 8., 25. in 26. 12.; 1. 1.; 1. in 25. 4.; 1. 5.

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ

Odhodi iz Trsta

5.56 H Videm-Trbiž §
7.00 H Videm
8.10 H (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj
10.15 K Videm §
12.20 H Videm-Trbiž
13.10 K Videm
14.10 H Videm (1)
14.35 K Videm §
16.40 H Videm (1)

17.16 K Videm §
17.50 H Videm (1)
18.25 H Videm §
19.20 H Videm §
21.15 H (Italien-Österreich Express) Videm-Trbiž-Dunaj-München
23.25 K Videm §

Prihodi v Trst

0.28 K Videm §
6.25 K Gorica § (1)
7.05 K Videm §
7.50 H Benetke-Videm (1)
8.40 K/H (Österreich-Italien Express) München-Dunaj-Trbiž-Videm
9.35 K Videm (1)
10.50 H Videm
14.22 H Videm (1)
15.05 K Videm §
15.45 H Videm § (1)
16.40 H Videm
18.18 K Videm §
19.07 K Videm §
19.42 H Trbiž-Videm
21.10 K Videm §
22.20 H (Gondoliere) Dunaj-Trbiž-Videm

§ - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih

Pogovor z deželnim odbornikom Gianfrancom Carbonejem

En sam zakon za Kras

Deželna uprava že dalj časa pripravlja pomembne posebne ukrepe za Kras. Kot kaže, pa je zdaj pri tem delno spremenila nekatere izmed svojih prvotnih izhodišč oziroma prijemov. Že pred časom je izdelala zakonski osnutek o deželnih parkih, v katerem je med drugim določila ustanovitev Kraškega parka. Pred nedavnim pa je deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone v pristojni komisiji deželnega sveta izrazil pripravljenost deželnega odbora, da izvzame norme o Kraškem parku iz zakonskega osnutka o deželnih parkih ter jih vključi v še snujoči se zakonski osnutek za družbeno-gospodarski razvoj kraškega območja, tako da bi iz vsega tega nastal enoten zakon o Krasu. Seveda gre za pomembno novost, ki bi povrh lahko bistveno zgladila pot do dokončne odobritve že davno napovedanih posebnih norm za kraško območje. Da bi natančneje zvedeli, kaj pravzaprav deželna uprava pripravlja, smo se obrnili kar na odbornika za prostorsko načrtovanje.

Odbornik Carbone, ali je pripravljeno, ki ste jo pred nedavnim izrazili v deželni komisiji, da izdelate enoten zakonski osnutek za Kras, med tem dozorela v formalen sklep?

»Da, iz nje se je že porodil konkreten sklep, in sicer v tem smislu, da bom predvidoma že ta teden predložil deželnemu odboru zakonski osnutek za razvoj Krasa, ki bo vseboval tudi norme o Kraškem parku. V deželnem odboru je torej obveljalo stališče, da je treba združiti oba aspekta problema, se pravi z ene strani določila za ohranitev in zaščito Krasa ter z druge strani ukrepe za njegov družbeno-gospodarski razvoj.«

Zakaj in čemu ste se odločili za združitev obeh teh normativov?

»Rekel bi, da v bistvu zaradi logike, in to v ožjem pomenu. Nič bistveno različnega bi namreč ne bilo, ko bi predstavili dva normativa v dveh ločenih zakonskih osnutkih. Toda zdelo se nam je bolj logično, da če že pripravljamo ukrep za družbeno-gospodarski razvoj kraškega teritorija, vanj vključimo tudi norme za njegovo zaščito. Na tak način lahko oba sklopa norm med seboj bolje uskladimo in jih obravnavamo z enotnim pojmovnim prijemom, tako da za nameček že vnaprej onemogočimo tudi različna enostranska tolmačenja, bodisi morebitne enostranske kritike tistih, ki ob zaščiti Krasa oziroma pred njo radi podčrtujejo družbeno-gospodarske potrebe kraškega prebivalstva, bodisi morebitne enostranske kritike onih, ki so bolj občutljivi za naravne dobrine.«

Kakšen bo nadaljnji postopek do izoblikovanja oziroma sprejetja dokončnega zakonskega besedila? Predvidevate npr. nadaljnja posvetovanja?

»Že pri oblikovanju temeljnih značilnosti snujočih se ukrepov smo se posvetovali s slovenskimi kulturnimi in gospodarskimi organizacijami, kakor tudi s pristojnimi javnimi upravami, se pravi s Kraško gorsko skupnostjo in z zainteresiranimi občinskimi upravami. Sicer pa s predložitvijo našega osnutka ne nameravamo še zapreti razprave. Začela se bo v resnici nova posvetovalna faza, v kateri bo mogoče vnašati popravke in dopolnila k besedilu, seveda pod pogojem, da ostane temeljna zasnova ista.«

Nameravate v tem okviru sklicati tudi že večkrat napovedano konferenco o tržaškem teritoriju?

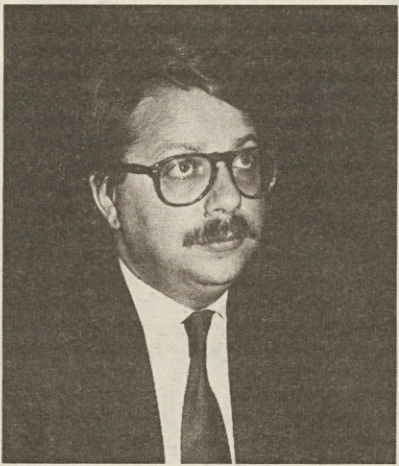
»Prvi del konference o teritoriju bomo prav gotovo priredili pred koncem leta. Drugi del, v katerem bomo natančneje opredelili splošne smernice, pa bi po mojem kazalo povezati s prvo fazo oblikovanja ohranitveno-razvojnega načrta Kraškega parka.«

V kolikšnem času si nađeđate, da bo zakon o Krasu nared?

»Kot sem že povedal, nameravam prvi osnutek predstaviti deželnemu odboru že v tem tednu. Koliko časa bo potreboval deželni svet za odobritev zakona, pa ne bi mogel reči, saj to med drugim ne bo odvisno samo od mene, ampak predvsem od političnih sil v deželnem svetu.«

»Preidimo zdaj k vsebini pripravljajočega se zakonskega ukrepa. Kakšno je sedanje stališče deželnega odbora glede obsega Kraškega parka?

»Mi izhajamo iz sklepov, ki so jih glede tega že sprejele zainteresirane občine. Obseg Kraškega parka bi torej moral biti na Tržaškem v bistvu rezultanta odločitev, ki so jih konkretno sprejele občine Dolina, Repentabor, Zgonik, Devin-Nabrežina in seveda Trst, čeprav bo treba vnesti tudi nekatere popravke, da ne bi bilo nedoslednosti na prehodih iz ene občine v drugo. Kar zadeva Goriško, pa je treba iskreno priznati, da so tamkajšnje zainteresirane občine šle veliko dlje v

Gianfranco Carbone

načrtovanju parka kot pa one na Tržaškem.«

Kako si zamišljate park? Bo šlo predvsem za vinkulativne norme?

»Brez dvoma bomo morali omejiti nove posege na kraškem teritoriju, tako nove gradnje kot nove infrastrukture. Toda po drugi strani ne smemo pozabiti, da Kraški park le ne more biti isto kot Park Yellowstone, saj je kraški teritorij sorazmerno zelo obljuden in se na njem odvijajo gospodarske dejavnosti, ki jih nikakor ne gre črtati.«

Po novejših pojmovanjih bi parki ne smeli biti samo sredstva za zaščito in ovrednotenje naravnega, ampak tudi kulturnega okolja. Namera-va deželni odbor v tem smislu pri zaščiti Krasa upoštevati tudi dejstvo, da gre za teritorij, na katerem živi avtohtona slovenska narodna skupnost?

»Tu postavljate problem splošne narave, ki zadeva vse narodnostne skupnosti. Kar zadeva slovensko narodnostno skupnost, je deželni odbor na stališču, da je treba podpirati njeno zaščito v raznih oblikah. Če potem preidemo od splošnega h konkretnemu, pa moram najprej povedati, da namerava-

mo zaupati upravljanje Kraškega parka Kraški gorski skupnosti, se pravi političnemu telesu, v katerem so zastopani interesi celotne skupnosti, ki živi na Krasu. Kar zadeva kulturno okolje, nameravamo poleg tega npr. ovrednotiti tradicionalno kraško arhitekturo, kar predstavlja brez dvoma važen element kulturne identitete kraškega prebivalstva.«

Kako bi v strnjeni obliki prikazali glavna določila snujočega se zakona?

»Če naj se omejim na glavne obrise, naj najprej ponovim, da bo zakon obsegal norme za zaščito in ohranitev Krasa ter norme za njegov družbeno-gospodarski razvoj. Kar zadeva zaščito, gre predvsem za norme o parku. Pri tem naj poudarim, da bo Kraški park oziroma Kraška gorska skupnost, ki bo park upravljala, imela med drugim nalogo, da bo izražala obvezna mnenja npr. pri sprejemanju urbanističnih instrumentov, pri ocenjevanju krajinskih dobrin in hidrogeoloških vinkulacij, pri preurejanju kmetijskih površin ipd., se pravi, imela bo stvarne pristojnosti urbanističnega usmerjanja in upravljanja teritorija. Kar zadeva ohranitev naravnih dobrin, naj spomnim predvsem na kraške jame in sploh votline, ki predstavljajo izredno naravno bogastvo. Danes so, žal, večkrat zreducirane na odlagališča odpadkov, kar med drugim tudi onesnažuje podtalnice, zlasti podzemski tok Timave. Marsikje bo zato treba obnoviti naravno okolje. To velja npr. tudi za staro odlagališče pri Trebčah, za razne opuščene kamnolome itd. Ohraniti in negovati bo nadalje treba tudi kraške gozdove...«

Kaj pa določila za družbeno-gospodarski razvoj Krasa?

»Zakon bo obsegal tudi norme za pospeševanje značilnih gospodarskih dejavnosti. Naj v tej zvezi poudarim, da park nikakor ne sme pomeniti konca kmetijskih dejavnosti; nasprotno, le-te so dragocene tudi za ohranjanje naravnega okolja, npr. pri preprečevanju požarov itd. Zato nameravamo z zakonom med drugim spodbuditi partimsko kmetijstvo. Kot sem že poprej

omenil, predvidevamo nadalje posebne ukrepe za ohranitev kraških hiš in kraških vasi. Po naši zamisli bi morala sama krajevna skupnost razdeljevati javne prispevke v te namene. V pripravljajočem se zakonskem osnutku je govor tudi o ureditvi raznih infrastrukture za uporablanje teritorija, npr. o ureditvi kolesarskih stez ter drugih objektov in struktur za turizem in prosti čas. Zakon bo določal še nekatere posebne posege, za katere bomo dodelili Kraški gorski skupnosti izredne finančne prispevke v vrednosti 10 milijard lir. Gre predvsem za dva načrta. Prvi zadeva preureditev bivšega begunskega taborišča pri Padričah, kjer bi morali uresničiti obrtniški in trgovski center ter objekte za kulturne in športne dejavnosti. Drugi načrt pa se v bistvu nanaša na restrukturovanje poslopij skupne oziroma združne lasti v Bazovici, in sicer spet v glavnem v kulturne in športne namene. Ni izključeno, da bodo v zakonu predvidene tudi izredne denarne spodbude za kmečki turizem, gostinstvo in strukture za prosti čas, vendar bo to odvisno predvsem od finančnih razpložitosti deželne uprave.«

Omenili ste že, da bi na osnovi vašega osnutka morala upravo Kraškega parka prevzeti Kraška gorska skupnost. Toda upravo naj bi imela v celoti v svojih rokah ali pa morebiti ob soudeležbi drugih ustanov in uprav?

»Po naši zamisli bi morala Kraška gorska skupnost v tem primeru vsekakor biti merodajni politični forum. Ker pa gre za upravljanje območja, ki bo vsaj delno podvrženo naravovarstvenim omejitvam in posegom, bo treba njene pristojnosti dopolniti npr. z osnovanjem znanstvenega odbora, v katerem bi poleg politikov sedeli predvsem izvedenci. Postavlja se tudi vprašanje, kako Kraško gorsko skupnost pri upravljanju parka povezati z zastopniki širših interesov na teritoriju. Mogoče si je zamisliti različne rešitve, vendar bi po našem nikakor ne smeli odvzeti Kraški gorski skupnosti temeljnega vodstva.«

Zapisal MARTIN BRECELJ

Prejšnji teden se je prvič sestal obnovljeni Šolski odbor pri SKGZ

Prejšnji teden se je prvič po občnem zboru Slovenske kulturno-gospodarske zveze sestal obnovljeni šolski odbor, kateremu načeljuje univerzitetni docent in ravnatelj Slovenskega raziskovalnega inštituta Darko Bratina, sestava članov pa je bila tako zasnovana, da jamči strokovno poznavanje problematike različnih vrst in stopenj šol, kakor tudi njene geografske specifi-ke.

V uvodu je Bratina poudaril, da je tematika zelo kompleksna in zahtevna, da pa ima lahko odbor pomembno vlogo pri spodbujanju institucij in izražanju stališč, ocen ter smernic. Na prvih sejah naj bi člani vsekakor izluščili ključne probleme slovenskih šol v Italiji, posamezna vprašanja pa naj bi nato poglabljale razširjene komisije, pri katerih naj bi sodelovali vsi, ki so specifično zainteresirani.

Prisotni člani odbora so nato nanašali nekaj konkretnih problemov, pa tudi razmišljanj v zvezi z dejavnostjo odbora. Tako so bili omenjeni problemi v zvezi s priznanjem dvojezične šole v Benečiji, demografskega padca in ukijanja oziroma združevanja šol na Tržaškem in Goriškem, potreba po čvrstšem sodelovanju med gospodarskim sektorjem in Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje, povezovanje slovenskih univerzitetnih študentov in drugi. V razpravi je bilo tudi poudarjeno, da bi odbor moral imeti dovolj avtonomnih sredstev, kar naj bi omogočilo večjo operativnost, čeprav je lahko vpliven že kot »diskutantski klub«, ki naj bi za šolske in politične institucije igral nekakšno vlogo »vesti«.

Predsednica bivšega šolskega odbora SKGZ Suzi Pertot je opozorila na dediščino, ki jo je prejšnji odbor pustil še neizkoriščeno. Gre za konkretne predloge, da bi z deželnimi prispevki ustanovili zadrugo, ki naj bi nudila razne šolske storitve, SLORI pa naj bi izdelal realno sliko številčnega stanja in perspektiv posameznih šol.

Medtem ko je bil na mejnih prehodih promet dokaj tekoč

Nakupovalna sobota se je tokrat najbolj poznala v središču mesta

Tudi včerajšnja sobota je bila precej prometna, z običajnim velikim prilivom kupcev z onstran meje, kar je bilo kot običajno najbolj občutiti v trgovskem središču mesta. V zgodnjih jutranjih urah je bil na mejnih prehodih zelo živahen promet pri vstopu v Italijo. Največ potnikov je prišlo k nam skozi mejni prehod pri Fernetičih, kjer so vozila vstopala v Italijo v dveh kolonah, dolgih tudi do dva kilometra. V zgodnjih popoldanskih urah, ko so se jugoslovanski obiskovalci začeli vračati, pa sta se vrsti ustvarili na italijanski strani. Agenti obmejne policije pri Fernetičih so nam ob tem povedali, da so jugoslovanski cariniki izredno pozorno pregledovali vračajoče se potnike, zaradi česar je seveda prišlo do počasnejšega prestopanja meje.

Na ostalih mejnih prehodih, kot na primer pri Pesku in Raboju, je bil promet sicer precej gost, a v običajnih mejah. Posebno pri Raboju so ga vajeni vsako jutro, saj ljudje zahajajo v Trst in v njegovo okolico po tekočih nakupih, mnogi pa tudi na delo.

V prometu na pokrajinskem cestnem omrežju včeraj ni bilo zastojev, zato pa se je nakupovalni obisk toliko bolj poznal v mestu. K temu je prispevalo tudi slabo vreme, ob katerem se mnogi Tržačani namesto z avtobusom odpeljejo v mesto z osebnim avtomobilom. Mestni redarji so nam povedali, da je bila še posebno velika gneča na obrežju v središču mesta, kjer so na-

šteli najmanj 80 avtobusov z jugoslovanskimi registrskimi tablicami, povrh pa seveda tudi običajno poplavo osebnih avtomobilov. Čeprav je bilo včeraj Jugoslovancov manj kot preteklo soboto, ko so poskrbeli za enega izmed sezonskih rekordov, pa se tržaški trgovci niti tokrat niso pritoževali. Negotova politična in slaba gospodarska situacija je najbrž glavni vzrok za to, da Jugoslovani v tako velikem številu prihajajo k nam in se torej namesto varčevanja odločajo za nakup najraznovrstnejšega blaga.

Naj dodamo, da se je včeraj znatno izboljšal tudi položaj na tovrstnem terminalu pri Fernetičih, kjer so od petka popoldne carinski uslužbenci prekinili z belo stavko in spet začeli opravljati nadurno delo, tako da so razcarinili nekaj sto čakajočih tovarnjakov.

Vabljuje rubrike »Mladega vala«

Mladi val bo tudi prihodnji teden predal etru mnogo vabljevih rubrik: npr. v četrtek bodo lahko »trstajevci« prisluhnili Domači delavnici, gost katere bo tržaški glasbenik Tullio Možina. Ob tej priliki bo med drugim govor o novi kaseti Tržaške lučke, to je zbirka slovenskih tržaških revival-popevk. Vsak petek, v okviru rubrike Happy Weekend, pa vam bo Ines Skabar svetovala, kako prijetno preživeti konec tedna.

Ponedeljkov Kinotto postavlja svoj običajni, post-demečialni kviz:

ZAKAJ RIBA V VODI VEDNO MOLČI?

Če želite preživeti dobro uro v zabavnih družbi, če si želite priboriti dve vstopnici za rock-koncert in najlepše plošče, vam ne preostaja drugega, kot da zavržite jutri (od 17.40 do 19.00) številko 362875 in sodelujete!

Dvodnevno zasedanje znanstvenikov, ki se ukvarjajo z hemodinamiko

Mikrokirurgija v neposrednem prenosu

Srčne bolezni, ki so v kakršnikoli meri odvisne od težav pri pretakanju krvi po žilah, lahko zdravimo tudi brez običajnih kirurških posegov. Napredek znanosti in tehnologije je namreč omogočil zdravnikom, da so izoblikovali nove načine zdravljenja, ki nudi srčnim bolnikom možnost skoraj povsem normalnega življenja.

O tem, kako pomagati nosilec bolezni, ki so vezane na krvno dinamiko, bodo še danes razpravljali v sklopu vsedravnega kongresa o hemodinamiki, ki so ga odprli včeraj v prostorih Pomorske postaje. Na pobudo italijanskega združenja GISE, ki proučuje vprašanja hemodinamike, sta bila tržaška študijska dneva posvečena zdravljenju krvnih patologij, brez kirurških posegov. Profesor Silvio Klugmann, predsednik kongresa in vodja laboratorija za hemodinamiko pri tržaški bolnišnici Maggiore, je dejal, da je mogoče kirurško rezilo z odličnimi rezultati zamenjati s posebnimi optičnimi laski in cevčicami. Nove optične naprave omogo-

čajo zdravniku, da pacienta operira »preko« monitorja. Žile postanejo naravna pot, po kateri spravi mikrokirurg svoje sodobno »režilo«, to je laser, do zapreke, ki onemogoča redno pretakanje krvi. Boj z boleznijo je tako povsem notranjega značaja, pacientu se ne bodo poznali zunanji znaki operacije in bo odločno krajša tudi postoperacijska doba.

Tovrstni posegi so v nekaterih bolnišnicah že v redni rabi, tehnika pa napreduje tako hitro, da so organizatorji študijskih dnevov priredili kabelski neposredni prenos štirih posegov mikrokirurgije. Bolnike bodo operirali jutri zjutraj v bolnišnici Maggiore, na Pomorski postaji pa bodo »gledalci na razdaljo« deležni komentirane lekcije.

Pri posegih bo sodeloval tudi oče mikrokirurgije v hemodinamiki patologijah in izumitelj zdravljenja preko cevčic John Simpson, ki živi in dela v Kaliforniji. Profesor bo predaval tudi o najnovejših tehnikah in najsodobnejših izumih na področju zdravljenja z laserjem.

Pismo uredništvu

Nekaj spodbudnih razmišljanj o bivanju otrok v Čeneboli

Pobuda Zveze slovenskih kulturnih društev, da bi našim malčkom omogočili boljše spoznavanje Benečije in njenih značilnosti, je bila tako posrečena in popolno izvedena, da se nam je zdelo vredno napisati še nekaj razmišljanj in vtisov, ki smo jih vsi starši ob njej doživeli.

Začeli bi kar pri koncu, pri ogledu diapozitivov, ki so jih predvajali v sredo zvečer v Gregorčičevi dvorani. V skrbno pripravljenem prostoru so animatorke Vera Gulič, Jasna Tomsič, Neva Bachi in predstavnica ZSKD Nives Košuta pričakale otroke in nas starše, da si ob gledanju diapozitivov, fotografij in filmskem posnetku izmenjamo občutke o izkušnji enotedenskega bivanja otrok v Benečiji v njihovi oskrbi in družbi.

Presenetila nas je skrbnost in pozornost, s katero so nas sprejele animatorke: mizica s pozabljenimi igračami in predmeti, deset izvodov Novega Matajurja s članki in fotografijami o bivanju otrok v Čeneboli, deset spominskih fotografij za vsakega udeležnega otroka v enostavni, toda lično pripravljani ovojnici iz barvnega papirja in seveda neizbežna pogostitev za sladkosnedne mlade prijatelje. Prijetno, toplo ter z vrhano mero pozornosti, ki kaže na kvaliteto in resnost. Otroci so zapuščali dvorano s svetlimi nasmehi in bleščečimi očmi.

Z istimi vtisi smo odhajali domov tudi tisto nedeljo popoldne iz Čenebole po praznovanju bandimice.

Ideja o izbiri kraja se je nam staršem zdela odlična. V tako odročno vasico zares težko zaideš, razen seveda, če nimaš tam sorodnikov ali prijateljev. Večina nas je bila prvič v Čeneboli in marsikatera družina se je potem, na željo otrok, spet vrnila, da bi si ogledala vse kottičke vasi, ki so malčkom bili pomembni in ki so jim mogoče vzbudili kdo ve kakšno domišljijo. Otroci so nas z veseljem popeljali tudi na ponoven ogled vseh krajev, kamor so hodili na izlete in kjer so doživeli pomembne in intenzivne trenuke.

Diapozitivi so nam pričarali to vzdušje, najbolj pa so se ob gledanju zabavali otroci, ki so poskušali prepoznati to in ono podrobnost.

Res je tudi, da je h kvaliteti pobude prispevalo na eni strani majhno število otrok (deset), kar je omogočilo, da sta vsakemu bila zagotovljena potrebna pozornost in prostor za njegovo individualnost, na drugi strani pa velika zavzetost animatorov, priprava in večletna izkušnja ter študij, ki ga imajo animatorke za seboj.

Kvaliteta ni nikoli poceni, kajti zahteva veliko predhodno vložene truda, dela, študija, znanja in tudi materialnih naložb. Če želimo, da so take pobude trajne, je potrebna tudi institucionalna podpora.

Starši se danes še kako zavedamo, da je kvalitetno preživet čas naših otrok ena največjih investicij.

Zdenka Prebil
Marta Ivašič

»Odporništvu v današnji italijanski stvarnosti« je naslov javne debate, ki bo v torek ob 17.30 v dvorani v Ul. Madonnina 19. Sodelovali bodo Antonella Breccel za ZKMI, Arturo Calabria za ANPI in zgodovinar Galliano Fogar.

Čudna ozadja dovoljenja družbi SeaStock za skladišče GPL

Nepričakovana poteza medministrskega odbora pri ministrstvu za industrijo, ki je na vrat na nos pooblastil družbo SeaStock, da postavi svoje skladišče utekočinjenega plina (GPL) na območju bivše ESSO, je še vedno predmet kritičnih komentarjev političnih predstavnikov, pa tudi ugibanj, kako je lahko do tega sklepa prišlo v tako zagonetno kratkem času. Nekatera ozadja objasnjuje (pa čeprav v pogojniku) pokrajinski tajnik KPI Nico Costa v vprašanju, ki ga je kot občinski svetovalec naslovil na tržaškega župana Richettija.

Costa se pri tem sklicuje na izjave, ki jih je šele pred nekaj dnevi dal pristojni deželni odbornik v deželnem svetu v odgovor na vrsto svetovalskih vprašanj in po katerih je doslej družba SeaStock prejela le pooblastilo Občine Trst za demontažo starih obratov in povoljno mnenje pristaniške ustanove o lokaciji skladišč. Iz vesti oziroma govoric "iz krogov ministrstva za industrijo", kot pravi Costa, pa naj bi se zvedelo, da je medministrski odbor dal pooblastilo kljub temu da k dokumentaciji niso bila priložena ustreznna mnenja tržaške Občine, to pa da je storil na osnovi zagotovila (čigavega?), da je občinska uprava vso stvar že preučila in da so dokumenti "na poti" v Rim.

Komunistični predstavnik seveda sprašuje župana, ali so te govorice osnovane. Če so, potem bi morala občinska uprava povedati, na kakšnih osnovah je izoblikovala svoje mnenje, ko pa je še na delu tehnična komisija, ki naj bi se po nalogu Dežele izrekla o morebitni nevarnosti skladišča GPL, in ko je po drugi strani prav deželna uprava te dni pozvala vse krajevne ustanove, naj suspendirajo vsakršne sklepe v zvezi z rizničnimi obrati.

Uspel prikaz ljudskih noš pri Sv. Andreju Mamljiva preteklost v praznični preobleki

Glede na izreden odziv občinstva so organizatorji petkovega defileja ljudskih noš naše dežele svoji prireditvi dali nadvse odgovarjajoči naslov: *Neminljivi čar preteklosti*. Predverje stare železniške postaje v Ul. G. Cesare (Campo Marzio) je bilo namreč pretesno, da bi si lahko vsi, ki so si želeli ogledati predstavitev raznih slovenskih ljudskih in furlanskih noš, pristaviti tudi ogledali. Očitno so člani tržaške folklorne skupine Stu ledi in Odseka za zgodovino pri NSK podcenjevali privlačnost prireditve, ki združuje mit preteklosti z novim načinom prikazovanja ljudskega izročila.

Kot že izdaja oznaka prireditve, je bila petkova predstava zastavljena kot defile ljudskih noš Furlanije, Benečije, goriške in tržaške pokrajine. Med predstavljenimi ženskimi in moškimi oblačili iz druge polovice prejšnjega in začetka tega stoletja je bilo veliko nadvse dragocenih originalnih delov oziroma noš. Prvenstveni poudarek je bil na slovenski ljudski noši, še posebej na raznih tipih te noše na Tržaškem.

V popolnem sozvočju s predstavo je bil že kraj prireditve, stara tržaška železniška postaja, v kateri trenutno domuje Železničarski muzej, ki je bil gostitelj večera. V tem prostoru so se noše sprehajale, občasno so tudi zaplesale, ob zvokih ljudske glasbe in

pesmi. Nosilci večera so bili plesalci, godci in pevke TFS Stu ledi s številnimi gosti, med katerimi harmonikar Zoran Lupinc in pa člani beneške folklorne skupine Živanit, ki so tudi posodili oziroma so oblekli svoje ljudske noše. Prikazane goriške noše pa so last Sovodenske folklorne skupine.

Tudi na Tržaškem so številni posamezniki priskočili na pomoč organizatorjem, ki so lahko prikazali nekaj res izredno dragocenih in zanimivih noš, ki redkokdaj pridejo v javnost. Smotrno pa je bil tudi prikaz noš, saj so bile glede na tip razvrščene kronološko po obdobju, v katerem so se pojavile.

Poseben čar je predstavljal prizor, v katerem so nastopajoči na kratko prikazali oblačenje in predajo neveste, pri čemer so nosili odgovarjajoče tržaške mandrijske noše. Sicer se je prikaz začel v Benečiji, z blumarji, se preko beneških in furlanskih noš na kratko zaustavil na Goriškem, nakar se nekoliko dlje pomudil pri tržaških, najprej pri škedenjskih, nato pa pri mandrijskih nošah (na sliki zgoraj, foto Magajna). Ob koncu so se vse noše še enkrat predstavile številnemu občinstvu, ki so ga z nenadomestljivo pomočjo glasbe in pesmi za kratek čas popeljale v preteklost, kakršna se kaže, ko jo oblečemo v »praznjo obleko«.

Čilska uspešnica iz Benetk v Trst

Kinematografija Latinske Amerike je bila v minulih letih deležna posebne pozornosti s strani italijanske kritike, ki je pripomogla k rojstvu posebnega festivala. Do danes so festival predstavili v štirih italijanskih mestih, organizatorji pa so tokrat izbrali Trst, kjer so bili deležni še posebno toplega sprejema. V mestu, ki običajno dokaj skopo odmerja kulturni sponzorizacije, so bili pobudniki deležni podpore družbe Beltrame-Basevi, krajevnih organizacij in celo dnevnika Il Piccolo. Festival latinskoameriškega filma bodo odprli danes ob 16.30 v kinodvorani Nazionale, ki bo uradni sedež filmskih dnevnov do 27. oktobra. Že danes bo prišel v Trst župan čilskega mesta Vina del Mar Juan Luis Trejo, ki bo prav v našem mestu navezal stike za bodoče pobratene med Trstom in letoviščarskim krajem, v katerem so posneli film *La luna en el espejo*. S tem filmom režiserja Silvia Cajozzija bodo drevi ob 18.30 tudi odprli festival. Film so predstavili na letošnjem beneškem festivalu, kjer je bil deležen pozitivnih kritičnih ocen, igralca Gloria Munchmeyer pa je za svojo interpretacijo prejela nagrado Volpi za najboljšo žensko vlogo. V okviru festivala bosta tudi tekmovalni del ter informativni program. Za nagrado se bodo potegovali filmi *Consuelo Luisa Vere*, *Mujer de fuego* Maria Mitrottija, *Rio de memorias* Joseja Ignacia Parenta, *Maria Cano* Camile Loboguerrero, *La otra Ilusion* Roqua Zambrana ter *Papeles secundarios* Orlanda Rojasa. (ef)

† Zapustila nas je naša draga Francesca Cossutta vd. Verginella

Pogreb bo jutri, 22. t. m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Križ.

Žalostno vest sporočajo hčerki Maria z možem Augustom in Julka z možem Mirkom, vnuki ter ostalo sorodstvo.

Križ, 21. oktobra 1990

† Zapustila nas je naša draga

Otilija Purič por. Černjava

Pogreb bo jutri, 22. oktobra 1990, ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v proseško cerkev.

Žalujoči mož Carlo, hči Majda, sin Claudio z ženo Carlo, brat Ivan z družino ter ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Gabrovec, 21. oktobra 1990

Ob težki izgubi ljubljene mame izrekajo Majdi Černjavi in družini iskreno sožalje

ŠD KONTOVEL

Ob izgubi drage mame izrekajo svojemu članu Claudiu in vsem prizadetim svojcem iskreno sožalje pevci MPZ Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela.

Prerano nas je zapustil naš dragi

Danilo Kocijančič

Datum in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalostno vest sporočajo žena Marija, sin Boris z ženo Silvano, vnukinja Karin, hči Danica z možem Miranom, vnuk Aljek, mama Emilija, brat Stojan in sestra Karla z družinama in drugo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Dolina, Prebeneg, 21. oktobra 1990

Ob smrti dragega tov. Danila Kocijančiča izreka družini iskreno sožalje

sekcija KPI občine Dolina

Ob prerani smrti dragega Danila Kocijančiča izrekajo vsem svojcem globoko sožalje

družine Švara, Vörus, Mauro, Robert Ota in Claudio Ota.

Ob smrti Danila Kocijančiča izreka Borisu, Silvani in svojcem iskreno sožalje

Zveza žena Prebeneg

Ob prerani smrti dragega Danila Kocijančiča izreka občuteno sožalje hčeri Danici, zetu Miranu in svojcem

KD Primorsko - Mačkolje

Ob prerani izgubi dragega Danila Kocijančiča izreka prizadeti družini in svojcem iskreno sožalje

KD Jože Rapotec

Ob težki izgubi dragega Danila Kocijančiča izrekata prizadetim svojcem iskreno sožalje

družini Sandyja in Draga Kluna

Ob smrti prijatelja Engelberta Zimica, ki je pel v akademskem zboru Jadran, izrekajo iskreno sožalje prizadeti družini

prijatelji s Tržaškega

ZAHVALA

Giuseppe Corbatti

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

ŽENA MARIJA IN SIN LINO

Trst, 21. oktobra 1990

ZAHVALA

Ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi našega dragega

Giordana Crasnicha

se vsem prisrčno zahvaljujemo. Posebna zahvala tovarišem in prijateljem, govornikoma Slavcu in Markovicu za občutene besede ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

ŽALUJOČI SVOJCI

Nabrežina, 21. oktobra 1990

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku, pevcem in vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin našega dragega

Karla Maara

SVOJCI

Boršt, Trst, Ricmanje, 21. oktobra 1990

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sožalja se srčno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ob težki izgubi našega dragega

Bruna Požarja

SVOJCI

Trst, 21. oktobra 1990

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob bridki izgubi naše predrage

Franciške Antonič roj. Simčič

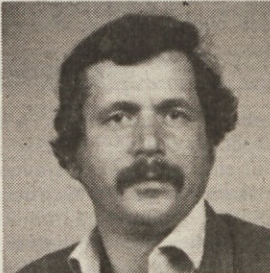
se vsem iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala g. župniku dr. Markuži ter pevskeму zboru Fantje izpod Grmade, sorodnikom, darovalcem cvetja, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI SVOJCI

Cerovlje, Vižovlje, 21. oktobra 1990

20. 10. 1984 20. 10. 1990
Tvoj nasmeh in tvojo ljubezen dragi, srce pozabilo ni, odkar te več ni.

Bruno Škrk

Z ljubeznijo se te spominja tvoja družina.

Trnovca, 21. oktobra 1990

19. 10. 1975 19. 10. 1990

Emil Kalc

Spomin nate je vedno živ.
Z ljubeznijo se te spominjajo tvoje hčerke Elvira, Lidija in Olga.
Trst, 21. oktobra 1990

KPI: Dežela naj pomaga tržaškemu IACP iz težav

Najemniki IACP so z velikim negodovanjem sprejeli odločitev upravnega sveta, da poviša stanarine za ljudska stanovanja. O težavah, ki so nastale po uvedbi poviškov, je svetovalska skupina KPI naslovila vprašanje na predsednika deželnega odbora.

Podpisniki vprašanja Ugo Poli, Ludovico Sonego, Perla Lusa in Miloš Budin so v posegu ugotovili najprej dejstvo, da je že mogoče zaznati nekatere bistvene razlike med družinami, ki imajo pravico do stanovanja IACP v Trstu ali v drugih mestih v Deželi. Tržaški IACP ne daje v najem svojih stanovanj družinam, ki imajo manj kot 9 točk na skupnem seznamu proslincev, drugod po Deželi pa je treba zbrati le 2 točki (v Tolmeču 3,5).

Tem težavam je treba dodati še dejstvo, da je kar 21 odstotkov vseh stanovanj tržaškega IACP v slabem stanju, prav zaradi tega pa ne morejo oddati kar 741 stanovanj.

Na podlagi deželnega zakona 75 iz leta 1982 pa se stanarine računajo tudi na podlagi vsote, ki jo je najemnik dolžan Zavodu za popravila imovine. Sindikalne organizacije so tako izračunale, da morajo najemniki IACP v tržaški pokrajini plačati stanarine, ki so za približno 18 odstotkov višje od stanarin, ki jih določa deželni pravilnik.

Skupina komunističnih svetovalcev je zato prosila predsednika deželnega odbora, naj ji objasni, kako namerava Dežela sodelovati pri reševanju krize tržaškega IACP. Že leta 1988 se je Dežela namreč obvezala, da bo rešila to vprašanje tudi z izjemnimi ukrepi, če pa do tega ne bi prišlo, naj bi se uprava obvezala vsaj za odpravo razkoraka med stanarinami v Trstu in v drugih mestih dežele.

Komunisti bi radi tudi pojasnilo o tem, kako namerava Dežela odločiti o nadaljnjem delovanju IACP, predvsem glede neenakomernega finansiranja načrtov posameznih zavodov.

Tržaški trgovci proti zamrznitvi pogodb za usposabljanje ob delu

Predsednik Pokrajinskega združenja trgovcev Adalberto Donaggio je deželnemu odborniku za delo Giancarlu Cruderju poslal telegram, v katerem se zavzema za nujni poseg pri ministru Carlu Donat-Cattinu in pri vladi, da bi dosegel umik ali vsaj spremembo odloka o zamrznitvi izdajanja pooblastil za sklepanje pogodb o usposabljanju ob delu. Po sodbi tržaških trgovcev namreč ta zamrznitev hudo bremeni ves tržaški terciarni sektor, povrh pa je zelo nevarna tudi glede na visok odstotek mladinske brezposelnosti, saj pri nas ni možnosti za sezonsko zaposlitev na področju turizma ali kmetijstva, kakršne imajo v ostalih predelih Italije.

Štirje moški iz Potenze prijavljeni zaradi goljufije in drugih prekrškov

Agentje letkega oddelka so tržaški preturi prijavili štiri osebe, ki so osumljene nezakonite dejavnosti v zvezi s kupovanjem ukradenih predmetov in goljufije na škodo nekaterih tržaških kreditnih zavodov. Četvirica je skušala s ponarejenimi čeki v našem in drugih severnoitalijanskih mestih vnovčiti visoke zneske. Imena štirih prijavljenih moških, ki stanujejo v Potenzi in ki so stari med 25 in 31 let, so sledeča: Andrea in Donato D'Andrea, Andrea Giacommo in Gaetano Masotti. V njih. ovih stanovanjih so preiskovalci našli kopico ukradenih čekov, ponarejenih pečatov raznih družb in še vrsto drugega gradiva, ki so se ga posluževali pri izvajanju goljufij.

Trideset dni prognoze zaradi številnih poškodb, ki jih je zadobil skorajda po celem telesu: takšne so za Luciana Diva posledice prometne nesreče, do katere je prišlo sinoči okoli 19. ure v Ul. Marchesetti, v višini hišne številke 12/1. Po pričevanjih naj bi Divo, ki se je rodil leta 1945 v Bresci, stanuje pa v Trstu, v Ul. Pasteur 5, prišel iz nekega lokala in takoj prečkal ulico, po kateri je z avtomobilom Y10 privozil 21-letni Enrico Pacorini. Avtomobil je podrl Diva, ki ni prečkal ulice po prehodu za pešce in mu prizadel vrsto poškodb.

Starši otrok, ki obiskujejo slovenski občinski vrtec v Miljah pišejo Ne podržavljanju vrtca

V sredo zvečer je miljski občinski svet sprejel resolucijo o podržavljanju občinskih vrtecev. S tem je dal vsem lekcijo velike demokracije in upoštevanja volje ljudstva!

Že pred leti je občinska uprava predlagala slovenski manjšini v Miljah podržavljanje slovenskega občinskega vrtca. Večina je temu vedno nasprotovala, predvsem pa starši, ki se zavedamo, kaj pomeni nam vsem slovenski vrtec v središču Milj.

To poletje so se že spet razširile govorice o namenu občine Milje, da podržavi vse obstoječe vrtce, vključno s slovenskim, ki deluje v sklopu slovenskega centra Ul. D'Annunzio 62.

Odbornik za šolstvo Colombo nam je na neformalnem sestanku na Fonderiji 25. junija vse skupaj predstavil zgolj kot predlog občinske uprave, ki bo kot vsaka demokratična ustanova upoštevala predvsem mnenja neposredno zainteresiranih t.j. staršev.

Povedal nam je, da je finančno stanje občinske uprave zelo pereče in da občina ne namerava več vzdrževati takih ustanov. Vsi zbrani starši slovenskega in italijanskega oddelka smo temu »namenu« občinske uprave krepko nasprotovali, ker smo ponosni na naš občinski vrtec in prav dobro vemo, kako delujejo vse državne ustanove.

Toda vse navedene argumentacije niso prepričale odbornika, ki je kratkomo povedal, da je stvar skoraj dokončna, ter da se od namenov preide k dejanjem.

Direktiva je torej krčiti proračun! Občinska uprava pa je pričela tam, kjer je po njenem mnenju najmanj problematično, torej pri najmlajših, ki so najbolj ranljivi (saj še nimajo volilne pravice!). Občinska uprava namerava tako odpraviti morda edino ustanovo, ki še odlično deluje v miljski občini, morda tudi zaradi tega, ker so jo ustanovile politične sile, ki so v prejšnjem mandatu vodile to občino.

Vsi dobro vemo in še posebej mi starši, kaj pomeni občinski vrtec. Dovolj, da pomislimo na pedagoško in didaktično eksperimentiranje, vsestransko osveščanje in strokovnost naših vzgojiteljev, didaktično sodelovanje z drugimi šolskimi realnostmi (povezovanje in sodelovanje s šolo v Špetru, kjer smo otroci, vzgojitelji in starši pripravili skupno predstavo).

Dejstvo je, da sta obe vzgojiteljici prisotni v vrtcu že od zgodnjih jutranjih ur in rade volje sprejemata sodelovanje staršev pri didaktičnem-izobraževalnem delu, da je možnost didaktičnih ekskurzij in prisotnosti pri raznih gledaliških predstavah tudi izven občine. Mar bi se radi odpovedali

vsem tem »privilegijem«? Vsi dobro poznamo hitrost državnih oblasti in še posebno njenih periferičnih organov!

V kolikor smo prej imeli probleme, smo se preko našega upravnega odbora - sestavljajo ga večina starši, ki se lahko neposredno ukvarjajo z vzgojno didaktičnimi problemi svojih otrok - lahko brez težav sestali z odgovornimi na občini in smo problem tudi v kratkem rešili. Kaj pa sedaj? Bomo morali tudi mi romati v Rim? Kje pa je decentralizacija? Demokracija? Kaj volja staršev nič ne pomeni? Morda zato, ker ni upravnih volitev pred vrati?

Sedaj, lahko samo upamo, da bodo finančne težave, s katerimi se ubada državna oblast, prisilile osrednje organe, da zavrnejo to prošnjo občinske uprave v Miljah.

Slovenski starši smo prav tako kot italijanski kolegi ogorčeni nad »demokratičnostjo« tega sklepa. Kot oni smo tudi mi sodelovali na raznih srečanjih, na katerih je bil govor o tem problemu. Toda žal na nekatere nismo bili povabljeni, v kolikor nas kolegici, ki je bila zadolžena, da nas o tem obvesti, ni utegnila ali ni hotela obvestiti. Toliko v odgovor tistim, ki nas imajo za »neodgovorne in nemarne« starše.

Milje, 12 oktobra 1990

Starši slovenskega občinskega vrtca v Miljah

Pogovor s podpredsednikom in tajnikom Dokaj razvejano delovanje Društva slovenskih lovcev

Prvega oktobra se je uradno začela lovska sezona na fazane, jerebice, prepelice, podlasice in zajce. Glede na to, da imamo Slovenci svoje društvo slovenskih lovcev Furlanije-Juljske krajine, ki vključuje okrog 200 slovenskih lovcev od Milj, pa vse tja do Kanalske doline, se nam je zdelo prav, da povprašamo predstavnike društva predvsem o začetku lovske sezone, nato pa še o delovanju društva, o njegovih namenih in o tem, kako gledajo in spremljajo naši lovci vse polemike, pa tudi referendum o tem vprašanju.

Razgovor smo izpeljali z dvema uglednima slovenskima lovcema in tudi glavnima predstavnikoma Društva slovenskih lovcev FJK Karlom Furlanom (podpredsednikom) in Jurijem Umarijem (tajnikom).

»Naj najprej ponovno poveva, da deluje naše društvo od leta 1976 dalje in da združuje okrog 200 lovcev od Milj do Kanalske doline. Potem morava še povedati, da traja za lovske sezone takorekoč vse leto, s krajšimi ali daljšimi presledki. 15. maja je na primer otvoritev lova na srnjad, 15. junija na divje prašiče, 13. avgusta na nekatere vrste ptic, tu pri nas morda na brinjeve in ključače, oktobra otvoritev lova na srnjad in še na druge vrste divjadi. Decembra, januarja, februarja in marca veljajo po lovskega koledarju, ki izhaja tudi v slovenščini pri pokrajinskem odboru za lov pri tržaški pokrajini, krajše ali daljše prekinitve.«

Društvo se za razne logistične probleme srečuje občasno v domu Albina Bubniča v Repentabru, sicer pa ima sestanke tudi v Sovodnjah na Goriškem. Odbor šteje 15 članov iz vseh pokrajin; predsednik je Jože Pahor iz Tržiča, za naša dva sogovornika pa smo že povedali funkcije.

Pa je lahko postati lovec, nas je takoj zanimalo. »Ne, to ni tako enostavna zadeva. Človek se mora opremiti kar z vrsto raznih dokumentov in listin, opraviti zdravniške preglede, napraviti izpit za orožni list, potem pa še opraviti izpite iz biologije, lovske zakonodaje in znanja z upravljanjem orožja. Izpite opravlja kandidat pred deželno komisijo v pokrajini, kjer ima stalno bivališče.

Ko ima lovec vse te izpite in birokratske dolžnosti za sabo, mora zaprositi za lovišče. Naše društvo nima svojega lovišča, torej moramo zaprositi na primer tu na Tržaškem za vpis v 13 rezervatov, kolikor jih obsega zemljišče, ki meri 14.000 hektarjev. Jaz imam na primer svoj revir v Repentabru in njegovih okolici.« nam je povedal Umari, »medtem ko obsega Furlanov revir Opčine in vse zaselke in vasi v tej bližini (Trebeče, Gropado, Bane, Ferluže).

Lovci si ne morejo sami izbrati revirja. Njihova prošnja roma v Videm na odbor, ki upravlja vse te revirje. Tu pregledajo prošnjo, nato pa pokrajinski odbori določijo posameznikom njihove revirje.

Naši kraji so kar bogati s srnjadjo in, kot sta nam Umari in Furlan povedala, tudi z divjimi prašiči, ki imajo svoja bivališča od Devina vse tja do miljskih hribov.

Lovci bodo do decembra hodili na lov ob četrtkih in nedeljah. Skupno bodo opravili okrog 13 do 14 izhodov. »Pa naj ne mislijo ljudje, da lahko streljamo kar tako - počez in povprek. Zelo stroga pravila imamo. Če na primer ustrelimo zajca, ali drugo žival, moramo, še preden jo spravimo v torbo, to vpisati v posebno beležko, ki jo lovski čuvaji skrbno pregledajo.«

Naši lovci hodijo na lov tudi v Slovenijo, imajo pa stike tudi z avstrijskimi lovci. »Slovenija je polna lovišč. Kakih 420 jih je, ki se jih lahko poslužujemo. Toda poleg lova nas vežejo tudi razna družabna srečanja, kulturne prireditve, strelska tekmovanja in nastopi lovskega pevskih zborov.«

Društvo slovenskih lovcev ima tudi svoj zbor Doberdob, ki šteje 20 pevcev, vodi ga Janko Simoneta, vaje pa potekajo v Zgoniku. Razen tega ima društvo tudi svojo fotosekcijo, kar pomeni da ima tudi člane, ki niso aktivni lovci, ki razne prizore iz lova samo fotografirajo.

»Včasih smo imeli veliko lovskega priraditve. Danes jih imamo manj, ker so davčne obveznosti kar stroge. Smo pa sodelovali na kmetijskih dnevih v Boljuncu skupno z italijanskimi organizacijami, kjer smo predstavili razne slike, posterje, lepake itd. V kratkem bomo imeli srečanje v Vipavi, decembra pa koncert naše zborov z drugimi zbori v dobrodelne namene.«

»Lovci imamo nekaj dobrih lastnosti - držimo dano besedo in smo v glavnem vedno točni. Ljubimo naravo in smatramo, da je tudi divjad njeno glavno bogastvo. Zato niso resnične trditve, da mi to bogastvo uničujemo. Mi skušamo to bogastvo samo smiselno upravljati. Morda je tu pri nas še prevelika številčnost razne divjadi. Naša skrb je, da ohranimo vse vrste divjadi. Sedaj je na deželni ravni že pripravljen zakonski osnutek, ki vsebuje vsa določila, ki naj bi veljala tudi potem, ko bodo prišli v veljavo zakonski predpisi Evropske gospodarske skupnosti. Mi si samo želimo, da bi bil čimprej tak zakon sprejet tudi v vsedravnem merilu.«

NEVA LUKEŠ

VAŠ URAD V TRSTU v 10 minutah

NUDIMO:

- URADE popolnoma opremljene za eno uro, dan, mesec...
- TAJNIŠTVA z osebjem, ki obvlada več jezikov
- URADNIŠKE USLUGE: telefon, pošta, telex, fax
- SEDEŽE: legalna predstavništva za podjetja
- PREVAJALCE

BURO SERVICES

Ul. Cumano 2 - TRST
Tel. (040) 390039

ENAKE USLUGE V SLEDEČIH KRAJIH:

MILAN ...	Tel. (02) 76013731
TREVISIO ...	Tel. (0422) 420400
PADOVA ...	Tel. (049) 8720222
ROVIGO ...	Tel. (0425) 34822
RIM ...	Tel. (06) 8863051
VICENZA ...	Tel. (0444) 512988
MESTRE ...	Tel. (041) 5316444

Predstave bodo prvenstveno namenjene šolski mladini

Baletni ansambel Verdija od jutri v Kulturnem domu

Baletni ansambel tržaškega gledališča Giuseppe Verdi bo imel ta teden vrsto predstav v Kulturnem domu, ki bodo prvenstveno namenjene šolski mladini. Publiko se bo predstavil z dvema baletoma iz ruske klasične glasbene zakladnice: z Letnimi časi Alexandra Glazunova in s Pulcinello Igorja Stravinskega. Koreografije so delo Giuliane Barabaschi, ki je tudi vodja ansambla, plesni mojster je Jean Philippe Hahnaut, ob solistih in plesalcih Verdijevega baletnega ansambla pa bo v vlogi Pulcinelle kot poseben gost nastopal Marc Renouard. Naj dodamo, da je pri pobudi sodelovala tudi tržaška pokrajinska uprava.

Predstave bodo kot rečeno namenjene predvsem slovenskim in italijanskim dijakom tržaških nižjih in višjih srednjih šol in se bodo zato odvijale v jutranjih urah. Pred nizom matinee pa bo že jutri izjemoma večerni nastop Verdijevega baletnega ansambla za odraslo publiko. To predstavo, ki se bo začela ob 20.30, tržaška gledališča ustanova prireja v sodelovanju dveh osrednjih zamejskih kulturno ljubiteljskih organizacij, in sicer Zveze slovenskih kulturnih društev in Slovenske prosvete, ki vabita na ogled baleta še posebno kulturne delavce, ki se udeležujejo v naših društvi in kulturnih organizacijah. Vstopnice, ki jih ob tej priložnosti ponujajo po posebno ugodni ceni, lahko zainteresenti v predprodaji dobijo pri blagajni gledališča Verdi oziroma v tajništvu ZSKD (Ul. Sv. Frančiška 20 - tel. 767303).

Prispevek k razmišljanju o tržaški medvojni in povojni zgodovini

Da ne bi bili več ujeti v spone preteklosti

O vprašanju fojb in deportacij italijanskih prebivalcev Trsta med jugoslovansko upravo našega mesta objavljamo daljši izvleček razmišljanja, ki nam ga je poslal tržaški občinski svetovalec Zelene alternativne liste Maurizio Bekar.

Tržaški občinski svet je odobril resolucijo za ustanovitev italijansko-jugoslovanske komisije, ki naj bi raziskala in pojasnila vse tragične dogodke okrog fojb. To je zelo pomembno dejanje, ki bo — pa čeprav s 45-letno zamudo — končno osvetlilo usodo žrtev teh tragičnih dogodkov.

Razprava v občinskem svetu je bila dejansko precej umirjena, brez polemičnih izkrivljanj. Kljub temu in kljub dejstvu, da so se vsi občinski svetovalci sklicevali na obče veljavna načela kot sta »ne ubijaj!«, »poznavanje naj omogoča razumevanje in ne konflikte«, pa so se vsi izognili analizi tržaške politike zadnjih 45 let.

V prvih povojnih letih so politični spori — ki so jih nekateri umetno podpihovali — ustvarili namreč pravi prepad med frakcijama »Italijanov« in »slavocomunistov«, ki sta se medsebojno sprotovali z izdajalci.

Sledila so leta »italijansko-jugoslovanske sprave«, ki so jo narekemale mednarodne politične razmere. Te razmere in potrebe pa so v glavnem prišle navzkriž s krajevnimi političnimi izbirami. Uveljavile so se parole kot »tradicionalno prijateljstvo med Italijo in Jugoslavijo«, katerim pa tržaška javnost ni verjela, saj je uradna politika ubrala v resnici nasprotno smer.

Sledilo je obdobje »najbolj odprte meje v Evropi«, nazadnje pa podpis Osimskih sporazumov. Politični potes, ki je sledil temu sporazumu, je postavil besedo »konec« površnosti, s katero so stranke obravnavale ta vpra-

šanja. Po drugi strani pa je zaključil tudi obdobje — včasih samo formalnega, manj pogosto pa iskrenega — odpiranja med italijansko večino in slovensko manjšino ter je dal povod za krizo, v kateri je prevladala »vrtičkarska« politika. Tako so se zaostriili nacionalizmi, s katerimi so stranke »lovile« glasove. Treba je vsekakor priznati, da je v tistih letih prav KPI znala razmisliti in kritično analizirati svoje izbire po drugi vojni.

Posledica take politike je bila, da je zlasti tržaški vodilni politični razred zavestno zanemarjal in zakrival vse, kar se je dogajalo na Vzhodu, v Jugoslaviji in v slovenski manjšini v Italiji, ter na ta način povzročil, da se je tudi slovenska manjšina zaprla vase. Vse zgodovinske analize so bile skoraj vedno pristranske, molk je bil prvo vodilo političnega razreda, meja pa je postala zid in onemogočila komunikacijo, politično in kulturno sodelovanje med sosednima narodoma.

V Jugoslaviji, v Sloveniji in v vzhodnih državah pa so se stvari začele spreminjati, rodila so se državljanska in politična oporečniška gibanja, ki so se zoperstavila »resničnim režimom« in zahtevala demokratizacijo. Kljub temu, da se je to dogajalo le nekaj kilometrov od Milj, pa je tržaški vodilni razred zavestno ignoriral in zamolčal novo dogajanje ter ni na noben način podprl težnje po demokratizaciji v Jugoslaviji. Tržaškemu političnemu razredu je namreč koristil stereotip »slovansko-komunističnega bloka«. Tukajšnji politiki so se začeli zanimati za tamkajšnje dogajanje šele potem, ko je ljudski odpor do socialističnih režimov zavzel množično razsežnost in postal zmagovit. Šele takrat so začeli izkazovati svojo solidarnost ...

Ko je nek slovenski zgodovinar začel objavljati sezname Italijanov, ki jih

je umorila OZNA, in na ta način uradno podkrepil tezo o »državnem zločinu«, je tržaški občinski svet končno zavzel politično stališče — ki je samo po sebi vsega spoštovanja vredno — da se ustanovi mešano komisijo. Škoda le, da je to edino uradno dejanje, ki ga premore naš občinski svet ob vsem, ka se dogaja na Vzhodu.

To so med drugim razlogi, zaradi katerih sem se glasovanja vzdrljal, pa čeprav podpiram zahtevo po ustanovitvi komisije. Tržaški politični razred, ki se izpostavlja le, ko ne tvega ničesar, ima namreč preveč odgovornosti. Upam vsaj, da bodo tej pobudi sledila nova dejanja, ki naj bi res omogočila novo politiko odpiranja in integracije v res združeni in res demokratični Evropi. Na krajevni ravni pa je za to potreben pogum, da s širšo, vseobsegajočo perspektivo preučimo ne le povojno obdobje in fojbe, pač pa vse življenje naše in sosednih skupnosti. Potrebne so kulturne, gospodarske in politične izbire, ki naj premostijo blokovsko logiko in politiko hladne vojne. Nazadnje pa se moramo zavzeti zelo banalnega dejstva, da je vojna končala že pred 45 leti.

Kot mlad človek želim in zahtevam, da mladih generacij ne bi več morili z dogodki iz let 1940-54 in da jim ne bi več zastirali pogleda v bodočnost. Naj bo to voščilo za bodočnost.

Maurizio Bekar
Občinski svetovalec
Zelene alternativne
liste

C.P.S. POPRAVILA TV SPREJEMNIKOV MONTAŽA TV ANTEN
Gabrovce 87 - Zgonik (Ts) - Tel. 229492

IMMOBILIARE CARDUCCI

ZA NAKUP ALI PRODAJO VAM JE NA RAZPOLAGO NAŠA RESNOST

TRST — UL. CARDUCCI 22 — TEL. 761383

NEPREMIČNINE NA PRODAJ

V Trebčah prostorna kmečka stavba potrebna popravil.

Na Opčinah (Ferenci) kraško zemljišče 18.500 m² s komunalnimi storitvami, turistično-hotelska dejavnost s funkcionalnim trgovskim središčem.

V kriškem bregu (Tenda rossa) 1.650 m² zemljišča s poljsko zgradbo 40 m², pogled in dohod na morje.

Trst - center, cela zgradba, delno zasedena, približno 2.000 m², dober posel z visokim donosom: 16 stanovanj in poslovni prostor.

Trg Garibaldi dve ministanovanji — ugodna cena.

V centru TRSTA nudimo trgovske prostore različnih velikosti: 260/300/2.000/po možnosti tudi 7.000. Prodajamo na Krasu industrijske hale različnih velikosti.

PRILOŽNOSTI IZVEN CONE

Caneva (Cansiglio) dobro vpeljan hotel — 7 spalnic z restavracijo in prostorno teraso, s 16.000 m² lastnega zemljišča, ugodna cena, primeren za družinsko upravljanje.

Čedad — kmečka hiša z zemljiščem — edinstvena priložnost.

NUJNO IŠČEMO - TAKOJŠEN DOGOVOR

Na Opčinah/pri Sv. Vidu/na Greti/na Romagni prestižno vilo za ugledno osebnost — skrajna diskretnost.

Na Opčinah 5.000/8.000 m² zazidljivo zemljišče za vilo, takojšen dogovor — skrajna diskretnost.

Nujno iščemo stanovanja kjerkoli, za naročila, ki jih imamo v uradu.

Vaše posle lahko uredimo po vsej Italiji in v tujini. Telefonirajte vedno na št. (040)761383.

V Prosvetnem domu na Opčinah

Jutri občni zbor trgovcev SDGZ

V veliki dvorani Prosvetnega doma na Opčinah bo jutri z začetkom ob 18. uri občni zbor sekcije za trgovino na drobno pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju. Ob statutarnih obveznostih, izvolitvi novega predstavništva ter začetku smernic za nadaljnjo delovanje sekcije, bodo imeli člani tudi priložnost, da se podrobneje seznani z zakonskimi novostmi, ki se tičejo kategorije. Govor bo predvsem o novih urnikih za trgovine, novih blagovnih tabelah, novih pokojninah za samostojne delavce ter novem deželnem trgovskem planu.

V torek ob 15. uri pa bo prav tako v Prosvetnem domu na Opčinah občni zbor gostinske sekcije SDGZ. Člani so seveda vabljeni, da se pomembnih srečanj zagotovo udeležijo.

Sklicujem REDNI OBČNI ZBOR

Slovenskega raziskovalnega inštituta

ki bo 26. oktobra 1990 ob 17.30 v prvem sklicu in ob 18. uri v drugem sklicu v GORICI, Ul. Croce 3

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega in nadzornega odbora
2. Razprava
3. Volitve
4. Razno

Predsednik
(prof. Aljoša Volčič)

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obrotovale naslednje bencinske črpalke:

AGIP

- D'Annunziov drevored 44
- Miramarski drevored 49
- Istrska ulica 50
- Ul. I. Svevo 21

MONTESHELL

- Ul. F. Severo 2/2
- Largo A. Canal 1/1/
- Devin-Nabrežina 129
- Ul. D'Alviano 14
- Nabrežje Grumula 12
- Furlanska cesta 7
- Ul. Revoltella 110/2

ESSO

- Nabrežje N. Sauro 8
- Sesljan (drž. cesta 14)
- Trg Valmaura 4
- Ul. F. Severo 8/10
- Miramarski drevored 267/1

IP

- Ul. Giulia 58
- Ul. Carducci 12

API

- Passeggio S. Andrea

SAMOSTOJNI:

SIAT

- Trg Cagni 6

NOČNE ČRPALKE - SELF SERVICE

- FINA - Ul. F. Severo 2/3
- ESSO - Trg Valmaura 4
- AGIP - Istrska ulica
- AGIP - Miramarski drevored 49
- ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH

AGIP

- Devin (sever)
- Devin (jug)

razna obvestila

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi na srečanje s TINETOM DEBELJAKOM ml. in na pogovor o slovenski literarni ustvarjalnosti v Argentini. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani jutri, 22. oktobra, ob 20.30.

KD Slovan Padriče vabi na predavanje z diapozitivi, ki bo v petek, 26. oktobra, ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padričah na temo GOBE SKOZI STIRI LETNE ČASE. Predaval bo g. M. Čebulec. Vabljeni!

Župnijska skupnost iz Mačkolj vabi v nedeljo, 28. oktobra, ob 17. uri ljudi od blizu in daleč k veliki slovesnosti. Škof Bellomi bo posvetil nov daritveni oltar in blagoslovil obnovljeni pozlačen oltar in popolnoma obnovljeno notranjost naše cerkve. Po slovesnosti bo sledilo bratsko srečanje v dvorani bližnje srenjske hiše.

šolske vesti

Osnovna šola M. Gregorič - Stepančič pri Sv. Ani prireja v okviru Ljudske univerze tečaj slovensčine in telovadbe za odrasle. Tečaja slovensčine bosta ob ponedeljkih, nadaljevalni za lanske letoletne obiskovalce bo od 20.00 do 21.45, za začetnike pa od 18.00 do 19.45. Zanimati rani naj telefonirajo na tel. 812214.

Slovenska prosveta in Zveza slovenske katoliške prosvete

»ŽIVETI HOČEMO!«

PESEM O MIKLOVI ZALI

večer koroške pesmi in kantata Antona Nagela »Pesem o Miklovi Zali« v izvedbi treh koroških zborov, solistov in orkestra.

Danes, 21. oktobra, ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Predprodaja vstopnic: SLOVENSKA PROSVETA, Donizettijeva 3. od 9. do 12. ure, tel. 370846 in eno uro pred pričetkom koncerta.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava
sezone 1990-91

Ivan Cankar
H L A P C I
Režija Boris Kobal

V soboto, 27. t. m., ob 20.30 — abonma RED F

V nedeljo, 28. t. m., ob 16.00 — abonma RED G

Vpisovanje abonmentov ob 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

čestitke

Dragi IGOR! Tvoja diploma bo nedvomno prispevala, da bodo naše »debate« odslej še daljše. Čestitava ti in zares vse najboljše. Jagoda in Katja.

IRENA je dolgo v Ljubljano potovala, tam na odru pridno igrala in končno zares igralka postala. Hip hip hura in posebna pohvala. Bivši sošolci.

25 vročih poljubčkov pošiljajo teti in sestrični FRANKI Sonja, Erika in Elisa. Danes v Trnovci FRANKA slavi in se svojega 25. rojstnega dne veseli. Še na mnoga leta ji voščijo vsi njeni.

Naš redni član MIRKO GOJČA je pred kratkim slavil 50 let. Celotni ansambel tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič mu čestita in želi še na mnoga leta.

20. oktobra pred 50 leti sta se poročila NONA in NONO. Še dolgo skupnih let med nami jima želijo vnuki Ivana, Alex, Alma, Matija in Lara.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtkih in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu, Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V galeriji Cartesius bo do 24. t. m. odprta retrospektivna razstava LINA BIANCHIJA BARRIVIERE. Urnik: 11.00-12.30 in 16.30-19.30; ob nedeljah in praznikih 11.00-13.00; ob ponedeljkih zaprto.

V pritličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava: akvarelov JOŽETA ŠAJNA.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu je do 28. t. m. na ogled antološka razstava del slikarja SANTA TOMAINA po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in kiparjev E. Cafiera, F. Ferzinija, G. Granerisa in R. Tigellija. Urnik: od delavnikih in praznikih od 10. do 13. ter od 15. do 18. ure.

V Miramarskem parku (Konjušnica) je odprta razstava risb na platnu slikarke MIELE REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v galeriji Torbandena pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure; v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

V galeriji Nadie Bassanese - Trg Giotti 8 - je do 24. novembra odprta razstava z naslovom »Leo Castelli post pop artists«. Na ogled so risbe in grafike od šestdesetih let do danes, razstavljajo pa Richard Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Richard Serra in Keith Sonnier. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7 - II. nad - bo do 10. novembra na ogled razstava slikarja FERNANDA DE FILIPPIA. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità bo do 30. t. m. odprta antološka razstava slikarja DURENA. Urnik: 10.00-13.00, 17.00-20.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-13.00.

V razstavnici dvorani knjižnice »Biblioteka statale del popolo« v Ul. Teatro Romano 7 je na ogled do 30. t. m. razstava starih fotografij z naslovom »Co' ferimo putei noi e i nostri veci«. Urnik: 9.00-12.00, 16.00-19.00.

V Palači Costanzi bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo slikarke ALICE GOMBACCI.

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

SPDT prireja v četrtek, 25. oktobra, prvo predavanje v novi sezoni na temo

ZNAMENITE RASTLINE NA SLOVENSKEM

Govoril bo univerzitetni profesor dr. TONE WRABER.

Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, II. nadstropje, z začetkom ob 20.30.

Vabljeni!

Ob rojstvu prvorojenčka

MILANA

iskreno čestita požrtvovalnemu podpredsedniku Saši ter ženi Mileni

PD Slovenec

koncerti

VERDI

Koncertna sezona 1990/91

Pri gledališču Verdi so v teku vpisovanja novih abonmajev za koncertno sezono 1990/91.

V četrtek, 25. t. m., ob 20. uri (red A) bo na sporedu Poulencova GLORIA: z znano sopranistko Mileno Rudifieria, zborom in orkestrom gledališča Verdi ter dve simfonični pesnitvi Ottorina Respighija. Dirigira Bruno Moretti.

Ponovitev v petek, 26. t. m., ob 20.30 (red B).

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Dick Tracy, r.-i. Warren Beatty, i. Madonna.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Pretty Woman, r. Garry Marshall.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 Labirinto di passioni, r. Pedro Almodovar, □

NAZIONALE I - 15.20, 22.15 Weekend con il morto.

NAZIONALE II - 15.30, 22.15 Terzo grado, r. Sidney Lumet, i. Nick Nolte.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Ragazzi fuori.

NAZIONALE IV - 15.30, 22.00 Benvenuti in paradiso, r. Alan Parker.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Caccia a ottobre rosso, i. Sean Connery.

MIGNON - 16.00, 22.15 Fantasia, prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Cicciolina e Moana mondiali, porn., □□

CAPITOL - 15.45, 22.00 Revange, i. Kevin Costner, Anthony Quinn.

LUMIERE - 15.30, 22.15 Henry e June, □□

ALCIONE - 17.45, 22.15 Mr. e Mrs. Bridge, i. Paul Newman, Joanne Woodward.

RADIO - 15.30, 21.30 Donne profondamente erotiche, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

Danes, NEDELJA, 21. oktobra 1990
URŠKA

Sonce vzide ob 6.29 in zatone ob 17.10
- Dolžina dneva 10.41 - Luna vzide ob 9.33 in zatone ob 18.07.

Jutri, PONEDELJEK, 22. oktobra 1990
TILKA

PLIMOVANJE DANES: ob 3.40 najnižja -17 cm, ob 9.41 najvišja 48 cm, ob 16.37 najnižja -53 cm, ob 23.04 najvišja 20 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,8 stopinje, zračni tlak 1005,6 mb, rahlo pada, veter 10 km na uro, severovzhodnik, vlaga 74-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marko Križmančič, Anastasia Giadrossi, Elise Ferrara, Andrea Ramani, Sean Giorgio Zupancich, Carlotta Dussi.

UMRLI SO: 88-letna Francesca Cosuta, 76-letna Nerina Cernivani, 48-letni Luciano Sergi, 87-letni Tommaso Vucina, 43-letni Luciano Glavina, 61-letna Ottilia Puric por. Cerniava, 61-letni Luigi Pretner, 86-letna Lucia Micheli vd. Battelini, 35-letna Petrizia Metelli por. Sfreddo, 50-letni Pierpaolo Monfalcon.

GLASBENA
MATICA

TRST

SEZONA 1990/91

V sredo, 24. oktobra, ob 20.30 v cerkvi sv. Antona Novega v Trstu

SIMFONIČNI ORKESTER
KONSERVATORIJA iz
Kormeriza

MEŠANI PEVSKI ZBOR
ŽEROTIN in AKADEMSKI
PEVSKI ZBOR iz Olomouca

SOLISTI:

IGOR CORETTI (Kuret), violina
ZDENKA MOLLIKOVA, sopran
JITKA ZERHAUOVA,
mezzosopran
MILAN VOLDRICH, tenor
RICHARD NOVAK, bas

ZBOROVODJA

JIRI KLIMEŠ

DIRIGENT

STOJAN KURET

Na sporedu: Mozart - Koncert v G-duru KU 216 za violino in orkester in G. Rossini - Stabat Mater.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bossettija.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

V torek, 23. t. m., ob 20. uri (red E) ponovitev Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giraldi.

Baletne predstave za šole - Kulturni dom

Jutri ob 11. uri bo v Kulturnem domu v Ul. Petronio 4 balet "Le stagioni di Pulcinella". Nastopajo solisti in baletna skupina gledališča Verdi. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Ponovitve v torek, 23., sredo, 24., in petek, 26. t. m., ob 11. uri, v četrtek pa bo dvojna predstava in sicer ob 11. in ob 17. uri.

LA CONTRADA -
Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Danes ob 16.30 bo na odru komedija Francesca Macedonia in Nini Perne »Quella sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

Jutri počitek.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

Jutri ob 17.30 bo v gledališču Cristallo predstavitev 9. pregleda TEATRO RAGAZZI - A TEATRO IN COMPAGNIA.

razne prireditve

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu vabi na PREDVAJANJE FILMOV ALJOŠE ŽERJALA, ki bo v sredo, 24. t. m., ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Gledali bomo film o Moskvi, slikarju Ljuzetu Spacalu in Gianniju Brumattiju. Vabljeni!

Amaterski oder Jaka Štoka priredi v soboto, 27. t. m., ob 20. uri v kulturnem domu na Proseku nastop Koroške dramske skupine SPD RADIŠE z igro Felixa Mittererja »DOMOV«. Režija Nuži Wieser. Vabljeni!

izleti

Slovenska gobarska družina in Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prirejata danes, 21. t. m., strokovno vodeni izlet po zgornjem Krasu. Zbirališče v Repnu (na glavnem trgu) ob 8.30. Vabljeni!

včeraj - danes

SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 21. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - Odprta od 8.30 do 13.00. Od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Milje - Lungomare Venezia 3.

mali oglasi

PRODAM autobianchi 112 elegant, letnik 1979, črne barve, za lit. 1.000.000. Telefonirati ob večernih urah na št. 228164.

VIKEND Z GARAŽO na Sviščakih pod Snežnikom, 20 km od Ilirske Bistrice, ugodno prodam. Bližina smučišč. Informacije nudi Butinar Dragica, tel. (003867) 81119.

MLADA DRUŽINA išče trisobno stanovanje na Opčinah, Proseku, Furlanski cesti, v Barkovljah ali na Greti. Tel. 572126 v večernih urah.

NA OPČINAH nujno iščemo skladišče približno 50 kv. m z možnostjo dostopa težkim vozilom. Ponudbe poslati na Publiet S.r.l., Ul. dei Montecchi 6, Trst, pod šifro »Skladišče«.

V BLIŽINI GORICE dajemo v najem 130 kv. m prostorov, primernih za urade. Telefonirati ob uradnih urah na št. (0481) 535713.

NUJNO IŠČEMO URADNICO na področju import/eksport z večletno prakso z dobrim znanjem angleškega in srbohrvaškega jezika, veščo strojepisja in dela s kompjuterjem. Pismene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, pod šifro »Uradnica«.

STANOVANJE ALI HIŠO tudi potrebno popravila kupim v okolici ali v mestu. Tel. 910142.

V RIMU se boste prijetno počutili v slovenskem Hotelu Emona, Ul. Statilia 23 - 00185 Roma, tel. 06/7590382 - fax 06/7594747. Rojakom nudimo običuten popust. Dobrodošli!

PO ZELO UGODNI ceni prodam kawa-saki 750 ZXR, april '90. Telefonirati od 20. do 23. ure na tel. 765873.

OSMICO je odprl Josip Lovriha v Dolini 233. Toči belo in črno vino.

Trgovina s čevlji LA CALZATURA v Trstu, Ul. Udine 3, nudi službo mladi vajejki z znanjem slovenščine in srbohrvaščine. Zainteresirane sprejemamo na pogovor v trgovini jutri, 22. t. m., od 9. do 10. ure.

KOZM01/5

Kozmetika 90

Opčina - Narodna ul. 118 - Tel. 212061

jesenske in zimske
novosti firme
SHISHEIDO

Kulturni in družabni večer bo prihodnjo soboto v Kulturnem domu

Srečanje različnih kultur

Skupaj Slovenci in someščani po rodu iz Apulije in Sicilije

Kulturni dom v Gorici se že vrsto let uveljavlja kot odprt prostor, ki ni samo osrednje prizorišče slovenske kulture na Goriškem, pač pa tudi njen posrednik navzven in hkrati stičišče z drugimi kulturnimi izzivi in tokovi. Ta njegova vloga bo otipljivo prišla do izraza prihodnjo soboto na skupnem večeru, ki ga prireja ZSKD ter kulturna krožka naših someščanov po rodu iz Apulije in s Sicilije.

Prireditve, ki bo potekala pod pokroviteljstvom mednarodne organizacije Unicef in s podporo Kmečke banke in Goriške hranilnice, so predstavili včeraj na tiskovni konferenci. Naš namen je predstaviti različne kulturne komponente, ki oblikujejo goriški prostor, je povedal predsednik pokrajinskega odbora SKGZ Boris Peric, ki je spomnil, da se je zamisel porodila skoraj po naključju pri okrogli mizi pred letošnjimi občinskimi volitvami. Področna predsednica Unicef Serena Agazzi je predstavila to mednarodno organizacijo, ki skrbi za pomoč otrokom v svetu, in dejala, da je z navdušenjem pristopila k pobudi, ki je izraz težnje po prijateljstvu in bratstvu med pripadniki različnih kultur.

Rudi Pavšič je v imenu ZSKD pozdravil skupno iniciativo in izrekel željo, da bi to bil le začetek sodelovanja. Tri združenja, ki jo prirejajo, so izraz različnih kulturnih korenin, vsa pa delujejo v našem mestu in si želijo preko medsebojnega spoznavanja odpraviti nezaupanje in utrjevati prijateljstvo med sosedi. V imenu kulturnih krožkov goriških Sicilijancev in Apulijcev sta spregovorila odv. Luigi Genovese in dr. Luciano Gentile. Prvi je poudaril željo po spoznavanju značilnosti vseh kultur in razlik med njimi, zato

da bi lahko bili še bolj prijatelji. Navedel je prepričanje, da bo mesto znalo sprejeti ta pozitiven izziv. Gentile je povedal, da je njihovo še mlado društvo z veseljem pristopilo k manifestaciji, ki jo preveva duh prijateljstva in bratstva, z željo, da bi poudarjali predvsem to, kar družijo različne kulture. V imenu uprave Kulturnega doma je Igor Komel poudaril, da je ta dom slovenski a obenem tudi dom sožitja med kulturami in želijo v njem še gostiti take prireditve.

Sobotni večer bo po napovedih zelo pester in obenem spontan. Pripravili so ga z velikim amaterskim zagonom

in navdušenjem. Vsaka skupina bo v približno polurnem programu predstavila nekaj svojih točk, od petja in zabavnih prizorov, do folklore in glasbe. Vsega niso hoteli razkriti, tako da bo še kaj ostalo za presenečenje. Nastopila bo še goriška furlanska folklorna skupina Lis Lusignutis, prisotni pa bodo tudi predstavniki krožka Sardincev, ki za tokratni večer niso utegnili pripraviti nastopa, obljubljajo pa ga za prihodnjic. In da ne bi ostali le pri duhovni izmenjavi, bodo po nastopih pridelili zakusko z domačim vinom in gastronomskimi specialitetami, ki so prav tako izraz in bogastvo posameznih kultur.

Od četrтка dalje v Kulturnem domu

Spet Gorica kinema

V četrtek, 25. oktobra, bo Kinoateljce pričel novo filmsko sezono Gorica kinema, peto po vrsti, odkar so začeli v Kulturnem domu redno predstavljati izbor novejših mednarodnih filmske produkcije. Po ugodnem odzivu na lansko ponudbo bo letos spored četrtkovih filmov še bogatejši, tako po številu kot - zagotavljajo organizatorji - po kakovosti izbora filmov. Tudi letos so usmerili pozornost k evropskemu avtorskemu filmu, tokrat pa še posebej k italijanski produkciji, ki je v zadnjih letih dosegla vidna mednarodna priznanja. Predstavili bodo predvsem dela mladih avtorjev in režiserjev, ki jih je do pred nedavnim ali jih morda še velika distribucija prezira. Skoraj vsi filmi so bili prikazani na zadnjih festivalih v Benetkah, Cannesu, Bergamu, Locarnu, San Sebastianu in drugod, mnogi so poželi nagrade, večina pa vsaj priznanja kritike.

Prvi bo v četrtek na sporedu film *Konec noči* (La fine della notte, 1989) italijanskega režiserja novejših generacije Davida Ferraria. Podrobno je že izdekan spored do konca leta, za nadaljevanje sezone po novem letu pa so znani že mnogi naslovi, medtem ko bodo datume posameznih predvajanj določili naknadno. Skupno bo letos spored Gorica kinema obsegal 30 filmov, ki jih bodo predvajali vsak četrtek v Kulturnem domu. Cena vstopnice ostaja nespremenjena, zelo ugoden pa je vpis abonmaja za vseh 30 filmov.

Srečanje med SKGZ in ZSMS-Lib. stranko

Pokrajinski odbor SKGZ za Goriško je v zadnjem času pospešil srečanja s predstavniki strank, ki delujejo tako tostran kot onstran državne meje. V tem okviru je bilo te dni srečanje z delegacijo novogoriške občinske konference ZSMS-Liberalne stranke, ki jo je vodil predsednik Andrej Pisarevič. Delegacijo SKGZ je v odsotnosti predsednika Perica vodil tajnik za Goriško dr. Igor Prinčič.

Na srečanju so obravnavali številne aktualne teme. Obe strani sta pozitivno ocenili razvoj sodelovanja med Goricama in potrebo po razpletanju čimveč stikov na vseh ravneh, od institucionalnih pa do političnih, kulturnih, gospodarskih in drugih. Gostje so seznanili člane SKGZ s stiki, ki so jih navezali z goriškimi liberalci. Pokazali so zanimanje za delo in vlogo SKGZ na Goriškem v korist slovenske manjšine in za splošno rast prostora ob meji. Srečanje je bilo tudi priložnost za izmenjavo mnenj in informacij o stanju v Sloveniji in Jugoslaviji ter vlogi ZSMS-Liberalne stranke. Novogoriški gostje so s tem v zvezi zavrnil očitke nekaterih, čaš da so nekak komunistični podmladek in s ponosom poudarili, da je bila prav mladinska organizacija, iz katere izhaja liberalna stranka, prvi začetnik slovenske pomladi.

Na sliki (foto Marinčič) delegaciji SKGZ in novogoriške ZSMS-Liberalne stranke.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA
SLOVENSKA PROSVETA TRST
KRŠČANSKA KULTURNA
ZVEZA CELOVEC

Anton Nagele - Radovan Gobec

**PESEM O
MIKLOVI ZALI**

Kantata za solo, zbor in orkester (150 nastopajočih)

D A N E S, 21. oktobra, ob 20. uri v Katoliškem domu v Gorici

S kantato se zaključijo Koroški dnevi na Primorskem.

Občinska uprava vabi družine preminulih v letu 1970 — pokopanih v 20-letnih grobovih osrednjega pokopališča in preminulih v letu 1960 — pokopanih v obrobni 30-letnih grobovih istega pokopališča, naj se javijo pri uradu Občinskega pogrebnege podjetja (Ufficio Trasporti Funebri) — Trg Municipio 1, od 10.30 do 12. ure, da čimprej obnovo koncesije, sicer bodo posmrtnne ostanke pokojnih prenesli v skupno kostnico.

Danes zaključna prireditev ob letošnjih Koroških dnevih

V Katoliškem domu v Gorici, kjer je bila tudi uvodna prireditev ob letošnjih Koroških dnevih na Primorskem, bo drevi ob 20. uri tudi zaključna prireditev z nastopom pevskih zborov, solistov in ansambla Televizije Slovenija. Izvedli bodo splet koroških pesmi in Kantato o Miklovi Zali v priredbi Antona Nageleja in Radovana Gobca.

Prireditve oblikuje okrog 150 izvajalcev, ki bodo še danes popoldne nastopili tudi v Kulturnem domu v Trstu.

V okviru Koroških dnevov je bil na sporedu glasbeni večer, zatem je gostoval mladinski oder, prejšnjo soboto pa je

bila okrogla miza o Sloveniji in zamejstvu.

Prireditve so pripravili Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca.

Rajonski svet

Rajonski svet v Podgori se bo sestal na redni seji jutri, 22. oktobra, ob 20. uri. Oblikoval naj bi mnenje o osnutku pravilnika za občinske vrtnice in jasi ter določil program posegov za uporabo finančnih sredstev s katerimi razpolaga.

Razprava v KPI

Po petkovem večeru, ko so na sedežu KPI v Ulici Locchi razpravljali o imenu in novi usmeritvi KPI zagovorniki večinske struje, bo jutri ob 18. uri javna razprava o prenovi stranke. Počudnik je tokrat koordinacijski odbor kongresnega dokumenta št. 3. Govorila bosta Stojan Spetič in Paolo Sema.

Od jutri do 27. t. m. v Gorici

Zavod Fermi obiščejo dijaki iz petih držav

Od 22. do 27. oktobra bo tudi v Gorici "Teden evropskega združevanja". Na pobudo trgovskega tehničnega zavoda E. Fermi in Evropeistične akademije, se bodo namreč v našem mestu zbrali dijaki in profesorji iz petih evropskih držav. V spremstvu gostiteljev si bodo ogledali kulturne in druge zanimivosti v naši pokrajini in deželi ter se seznanili tudi z gospodarsko in družbeno stvarnostjo. Ob večerih načrtujejo predavanja in pogovore, kjer si bodo izmenjali svoje poglede o graditvi skupnega evropskega doma.

V Gorico bodo prišli dijaki iz Avstrije, Madžarske, Slovenije in Češkoslovaške.

Pobuda je naletela tudi na ugoden sprejem in odobravanje najvišjih predstavnikov Evropskega sveta. Tako je Catherine Lalumiere, ki opravlja pomembno nalogo v francoski vladi in ki je istočasno v tajništvu Evropskega sveta, prevzela osebno pokroviteljstvo nad manifestacijo.

V petek, 26. oktobra, bo med drugim tudi slovesnost ob podelitvi evropske zastave Evropeistični akademiji za Furlanijo-Julijsko krajino. Zastavo bo izročil predstavnik Evropskega sveta.

Minivolley za dekleta

V teh dneh se je pričel v telovadnici Kulturnega doma v Gorici tečaj odbojke za začetrnice (minivolley), ki ga prireja SZ Dom in združena odbojarska ekipa Agorest. Vadba je dvakrat tedensko: ob ponedeljkih od 17. do 18. ure in ob četrtek od 15.45 do 16.45. Treninge vodi odbojarski strokovnjak Miran Stigar.

Tečaja se lahko udeležijo dekleta rojena leta 1982 in starejše. Tečaj je povezan tudi s splošno telesno vzgojo, zato ga priporočajo vsem deklicam, ki želijo spoznati zanimivo športno panogo. Informacije nudijo na sedežu SZ Dom, Ul. Malta 2 (tel. 33029) in v uradu Kulturnega doma (tel 33288). Vpis je možen tudi pred začetkom vadbe ob zgoraj navedenih urinih in dneh.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 14. oktobra do 20. oktobra.

RODILI SO SE: Matteo Coco, Giorgia de Colle, Cristina Tibaldi, Anna Bonazza, Marco Baraz.

UMRLI SO: 44-letni trgovec Claudio Persoglia, 88-letni upokojenec Carlo Zotti, 56-letni upokojenec Alberto Zotti, 84-letni upokojenec Luigi Battistel, 88-letni upokojenec Giovanni Battista Fogar, 85-letna upokojenka Elisabetta Brandolin, 83-letna upokojenka Ada Antonia Visintin, 36-letni karabinjer Antonio Martina, 89-letna Luigia Cociancig vdova Mocellini, 64-letni upokojenec Ermanno Milotti, 68-letni upokojenec Luigi Bressan, 83-letni upokojenec Erminio Bassi, 75-letna upokojenka Carolina Marrazzo, 86-letni upokojenec Rosario Lollis, 88-letna upokojenka Addolorata Visintin vdova Princis, 68-letna upokojenka Gioiella Visintin.

POROKE: agent državne policije Nicola Lotito in agentka državne policije Lorenza Perco, karabinjer Andrea Proietti in bolničarka Graziella Michelutti, delavec Claudio Cossi in delavka Raffaella Troian, delavec Andrea Giunta in delavka Flavia Grusovin.

Vllasi v Novi Gorici: Albanci hočejo sodelovati pri preobrazbi Jugoslavije

Kakor smo na kratko že poročali, sta se mudila na obisku v Novi Gorici bivši predsednik Zveze komunistov Kosova in poznejši politični zapornik v Titovi Mitrovici, Azem Vllasi in njegova soproga Nadira, časnikarja in politična delavka, prav tako pripadnica albanske narodnosti na Kosovu. Obisk je sodil v okvir priprav na kongres Zveze komunistov Slovenije — stranke demokratične prenove, ki bo prihodnjo soboto v Novi Gorici.

Azem Vllasi je bil v obdobju delovanja Zveze komunistov Jugoslavije, kot član njenega vodstva, zadolžen za stike in politično delovanje v Novi Gorici in je zato tudi v tej luči razumeti sedanjí obisk in pogovore. Seveda je sedaj prišel v drugačnem svojstvu, saj je Vllasi preživel obdobje streznitve in svoje politične preobrazbe. Kar štirinajst mesecev je namreč preživel v zaporu v Titovi Mitrovici, ki je eden od najbolj krutih v Evropi. V zaporu se je znašel na osnovi izmišljene obtožnice, ki je bila produkt stalinističnega pojmovanja prava in človekove osebnosti.

Azem Vllasi je v Novi Gorici o tem podrobno govoril, pri čemer je sodelovala tudi njegova soproga, ki kot časnikarka zelo dobro pozna sedanje tokove in težnje na Kosovu. O tem je tudi napisala knjigo. Zakonca je najprej sprejel predsednik novogoriške občinske skupščine. Sergij Pelhan, nato pa je Vllasi posredoval nekaj predlogov in izjav, ki so že zvečer odmevale v Srbiji in Beogradu. Odločno je namreč dejal, da hoče albanska na-

rodnost biti soudeležena v vseh pogovorih o prihodnji preobrazbi Jugoslavije. Na osnovi nove ustave in ustanovitve Kosova kot republike — vse to izhaja iz zasedanja Skupščine Kosova v Kačaniku, preteklega 7. septembra. Vllasi predlaga naj bi Kosovo razglasili za sedmo republiko v Jugoslaviji.

Predlog bo zagotovo povzročil val obsodb in ogorčenja v Srbiji, ki je sicer odpravila avtonomijo Kosova.

Pogovora o Kosovu, ki je potekal v veliki dvorani Kulturnega doma, se je udeležilo izredno veliko Novogoričanov in delavcev albanske narodnosti. Poslušalcev je bilo toliko, kakor dva dni prej, ob obisku predsednika slovenske vlade Peterleta. Vllasi je govoril o sedanjem policijskem nasilju na Kosovu, suženjskem položaju albanske narodnosti, ki tvori 90 odstotkov prebivalstva ter odločno poudaril, da bo Jugoslavija ostala osamljena in izolirana v mednarodnih odnosih, dokler ne bo pomiritve na Kosovu. Sedanje stanje je nevzdržno in čedalje bolj napeto, saj je Kosovo ostalo edino območje s stalinističnim nasiljem v Evropi.

Azem Vllasi je pozival k nadaljevanju pasivnih oblik odpora, toda je poudaril tudi možnosti in nujnost sožitja s Srbi, Črnogorci in pripadniki drugih narodov in narodnosti na Kosovu. "Zdaj tam trpijo vsi, tudi Srbi in Črnogorci, ki se spričo negotove prihodnosti še sedaj izseljujejo iz pokrajine," je bilo rečeno v razpravi.

Žal pa se razgovora ni udeležil nihče od pripadnikov srbskega ali črnogorskega naroda.

Azem in Nadira Vllasi sta v Novi Gorici predstavila knjigo z naslovom "Mojs tri mraka na Kosovu" in s podnaslovom "Zapiski iz zapore v Sremski Mitrovici".

Knjigo bodo najbrž že v novembru predstavili tudi v goriškem Kulturnem domu, kjer bodo pripravili tudi pogovor o Kosovu.

Marianj Drobež

prispevki

Namesto cvetja na grob Kristjana Donde daruje družina Čotar 30 tisoč lir za gospodarsko zadrugo Dol-Poljane.

Namesto cvetja na grob Ludvika Nanuta daruje SPD Gorica 30 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Štandrežu.

kino

Gorica

CORSO 15.15-22.00 »Ancora 48 ore«. E. Murphy in N. Nolte.

VERDI 15.30-22.00 »Dick Tracy«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Amori particolari transessuali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.00-22.00 »Pretty woman«.

COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 16.00 »Cocktail«. SVOBODA Šempeter 18.00 »Vohuni v zasedi — Mali Nikita«, 20.00 »Super-zvezde«.

DESKLE 17.00 »Tam kjer je srce«, 20.00 »Društvo mrtvih pesnikov«.

pogrebi

Jutri ob 11. uri Claudio Persoglia iz splošne bolnišnice v cerkev pri Madon-nini in na pokopališče v Podgori.

† Umrl je naš dragi mož in oče Engelbert Zimic

Pogreb bo jutri, 22. t. m., ob 14. uri z mašo v stolni cerkvi v Krminu.

Žalostno vest sporočajo: žena Margherita, hči Nadja in sin Aleksander.

Krmin, 21. oktobra 1990

KD Andrej Paglavac in sekcija VZPI-ANPI iz Podgore izrekata svojcem iskreno sožalje ob prerani izgubi dragega moža in očeta Claudija Persolje.

Razmišljanje ob nedeljskem posvetu CONI-ja

Fiskalne in druge zadeve, ki ovirajo delovanje amaterskih športnih društev

V nedeljo je Pokrajinski odbor Italijanskega olimpijskega komiteja priredil v sejni dvorani goriške pokrajinske uprave posvetovanje o možnih novih zakonskih ureditvah italijanske društvene telesne kulture. Vprašanja pravnega statusa in zlasti finančnega poslovanja postajajo iz leta v leto ali celo iz meseca v mesec bolj žgoča, enostavnih in praktičnih rešitev pa ni videti v bližnji bodočnosti. Ljubiteljsko delo, pobude in vodenje postajajo težji in težji, kajti odgovornost vodilnih odbornikov je ob zapletenosti zelo na udaru.

V okviru vsedržavnega Olimpijskega komiteja sta bila izoblikovana dva predloga zakonskih osnutkov, ki naj bi uredila in po možnosti poenostavila položaj športnih društev; skrb je zlasti usmerjena k tistim 77.000 osnovnim celicam, ki se ubadajo z gibanjem otrok, naraščajnikov, mladine, odraslih in starejših. Po vsej državi, v zadnjih desetih dneh v FJK, potekajo posvetovanja na to temo, da bi pokrajinski odbori CONI začutili utrip stanja po društvi in združenjih in da bi tudi te svoje osnovne celice zdramili k večji zavesti in zanimanju za ta vprašanja.

Nedeljsko srečanje je otvoril pokrajinski predsednik CONI-ja Ferigo, potem pa so sledili pogoji raznih predavateljev, ki so osvetlili položaj z različnih vidikov: organizacijsko, miselno ideološko, pravno, finančno.

Navidezna dilema, ki se postavlja zadeva izbiro med možnostjo, da postanejo vsa športna društva nekakšna podjetja in je torej v tem smislu zakonodaja zelo jasna, ter možnostjo, ki je seveda bolj zapletena a stvarnejša, da sedanj sistem, ki so ga samozadovoljno označili kot "italijanski sistem" sicer točneje opredelimo in pravno uredimo, ne da bi povzročali prehudih glavobolov neštetim majhnim strukturam, ki bi strokovno in gmotno ne bile kos prehudim zakonodajnim zahtevam. No, da ni "italijanski sistem" samo italijanski, temveč da poznajo in poznamo tudi drugod ljubiteljske, samodejne oblike športne organiziranosti, ki so kapilarno porazdeljene na določenem ozemlju, je dokaz naša manjšinska stvarnost, naše izročilo, izročilo številnih narodnih in družbenih skupnosti vzhodno od Rdeče hiše, vzhodno od Kolpe in tudi vzhodno od Zgornje Radgone. A

je že tako, da je danes črnitev vsega, kar je "vzhodno" peteršilj vsakega pozdrava in vsakega posega. Napačne ocene pa niso nikoli pomagale kakovostnim skokom v nobeni dejavnosti. V telesni kulturi se zlasti ne, če proglašajo nevtralnost in politično aseptičnost lastnega "sistema", ko pa vemo, da spada vsako društvo v najbolj zakotni vasi v določen miselni krog. Saj ni nujno, da se vse to izraža ravno s paradnim korakom, toda veliko skrivanje za prstom je, če svoj sistem opisuješ kot spontan izraz ljudskih potreb, ostale pa kot izraz državne prisile in povrhu še res ni.

Da ima CONI posluh za stvarnosti tudi izven vsedržavnih športnih zvez, ki zadevajo posamezne športne panoge, naj bi dokazovala težnja v naslednjem desetletju, da bi se ta struktura precej posvečala ravno tej široki osnovi delovanja, ki je pogoj ne samo za vrhunske dosežke italijanskega športa temveč tudi za socialno, zdravstveno in vzgojno kakovost življenja širokih plasti prebivalstva.

Prav zanimivo je, kako se s takimi in podobnimi miselnimi zasnovami in nameni postavljajo razni odgovorni govorniki v zadnjem času in pri tem ne morejo skriti ponosa, da so se do tega dokopali. Pri tem pozabljajo na omalovaževanje in na pozabo, ki sta ju bili deležni vsi tisti, ki tako gledanje in prakso oblikujejo in uresničujejo za desetletja. Vsekakor raje pozno kot nikoli. Očitno je zaradi birokratskega pritiska pravnega in finančnega značaja začelo škripati v širokih plasteh, če lahko tako rečemo, "ljudskega športa" in so se zavedli tveganja, da se celotna družbeno neobhodno potrebna struktura sesuje.

Miselnim tokovom, zakonskim predlogom, praktičnim izkušnjam bo treba slediti z zavzetostjo, če nočemo tvegati, da zamudimo organizacijske in pravne premike, do katerih bo prišlo. Kot že večkrat, ravno zaradi tega pa nas kakršnikoli razvoj na višjo kakovostno raven ne straši, bomo morali ob spremembah poiskati poti, ki bodo upoštevale najboljše rešitve vključevanja v dinamično razvoja ob upoštevanju našega izročila in vrednot, ki so nam svojstvene. V kriznih časih so nas ravno te reševale.

A. RUPEL

Bogata koncertna in gledališka sezona v Trzinu

Med »starimi« izvajalci tudi letos simfonični orkester TV Slovenija

Letošnja glasbena in gledališka abonmajska sezona v Trzinu, ki jo pripravlja občinsko odborništvo za kulturo v sodelovanju z Ministrstvom za prireditve, Deželno, Italijansko gledališko ustanovo, deželno gledališko ustanovo, Televizijo Slovenija in sponzorizacijo podjetja Fazioli, obsega trinajst koncertov in enajst gledaliških del. Gledališka, oziroma koncertna sezona se bo pričela že prve dni novembra: prvi gledališki predstavi bosta 3. in 4. novembra (E. De Filippo — Laž ima kratke noge), prvi koncert pa bo na sporedu 8. novembra — v izvedbi Melos Quartetta iz Stuttgarta.

Posebej velja opozoriti, da bo v sporedu glasbenega abonmaja tudi letos sodeloval pravzaprav že stalni gost: orkester RTV Ljubljana (oziroma, po novem, Televizije Slovenija). V sezoni bo nastopil kar dvakrat. Prvič pod vodstvom Philippa Benderja in s pianistom Petrom Jablonskim (13. decembra), drugič, pod vodstvom Antona Nanuta, 25. januarja in s solistom, violinistko Liano Issakadze. 22. novembra je napovedan koncert pianista Grigorija Sokolova, 29. novembra koncert dua Massimo Belli (violina) in Viktorija Terekiev (klavir), 6. decembra klavirski večer z Andreo Lucchesinijem, 21. decembra bo nastopil Alpe Adria Ensemble, 10. januarja duo Roberto Fabbriani (flavta) in Mauro Castellano (klavir), 18. januarja koncert Amati Quartetta iz Zuericha, 5. februarja solo koncert klavircembalista Bob van Asperna, 15. februarja nastopa mezzosopranistka Gail Varina Gilmore ob spre-

mljavi pianista Charlesa Spencerja, 5. marca koncert Arditti String Quarteta. Zadnji nastop v abonmajski sezoni bo imel pianist Lazar Berman.

Gledališke predstave o katerih bomo še poročali, bodo v glavnem ob ponedeljskih in torekkih, koncerti pa v glavnem ob četrtekkih in petkih. Program se bo v celoti odvijal v občinskem gledališču.

Te dni (do 17. t.m.) so imeli lanske abonenti rok za potrditev abonmajev. Od srede pa je v teku vpisovanje novih abonmajev. Samo glasbeni abonma velja 140 tisoč lir, oziroma 120 tisoč lir (galerija). Iste cene so za gledališki abonma. Skupinski abonmaji veljajo 120, oziroma 100 tisoč lir, dodaten popust je predviden za dijake in mladince. Skupni abonma (za glasbeno in gledališko sezono) velja 240 tisoč lir.

Abonmajske vstopnice so na razpolago pri blagajni občinskega gledališča v Trzinu (Corso del popolo 20), v Gorici v turističnem uradu Appiani, v Trstu v turističnem uradu UTAT in v Vidmu v turističnem uradu Gandalf.

Sezona 90/91 italijanskega gledališča

V četrtek, 26. oktobra, bo gledališki kolektiv "Terzo Teatro" iz Gorice v režiji Maura Fontaninija predstavil v Verdijevem gledališču novo postavitev, komedijo Daria Foja "Non tutti i ladri vengono per nuocere". Predstava, ki jo bodo ponovili tudi v petek ob 21. uri, bo priložnost za uredno predstavitev sezone italijanskega gledališča v Gorici, ki naj bi se redno odvijala, čeprav mora Občina še rešiti nekatere probleme glede varnosti in uporabljivosti Verdijeve dvorane. Kot znano bodo morali do 31. decembra zamenjati sedeže v parterju oz. jih prekriti z nevnetljivo prevleko. Občinski upravitelji mrzlično iščejo najprimernejšo rešitev, ki naj bi zagotovila možnost nemotenega odvijanja prireditev in bi obenem ne preveč bremenila skromnih finančnih razpoložljivosti.

Sezona italijanskega deželnega gledališča naj bi letos v Gorici ponudila deset abonmajskih in pet izvenabonmajskih predstav. Abonmajski spored je sledeč: 3.11. Giuseppe Manfredi - "Ti amo Maria", igra Carlo Delle Piane; 6.12. Anton Čehov - "Il gabbiano", i. Gastone Moschini; 13.12. Albert R. Gurney - "L'ora del cocktail", i. Ernesto Calindri; 7.1.1991 Yves Lebreton "Eh?... ovvero le avventure di monsieur Ballon"; 25.1. Mino Bellei - "La vita non è un film di Doris Day"; 4.2. Luigi Pirandello - "Ma non è una cosa seria", i. Ugo Pagliai in Paola Gassman; 19.2. Leo De Bernardinis - "Totò, principe di Danimarca"; 8.3. Voltaire - "Candido"; 15.3. Slawomir Mrozek - "Gli emigranti", r. Francesco Macedonio, i. Cochi Ponzoni; 5.4. Vittorio Franceschi - "Scacco pazzo", r. Nanni Loy.

Izven abonmaja so predvidene sledeče predstave: 21.11. Francesco Macedonio in Nini Perno "Quella sera de febbraio..."; r. F. Macedonio; 19.12. Sergio Velitti "Colorato d'ombra", i. Walter Mramor; 18.1. iz "Breggar's opere" Johna Gaya - "Una commedia da due lire", glasba Enzo Jannacci; 26.2. Eduardo Scarpetta - "Il medico dei pazzi", i. Carlo Giffurè; 27.3. Claudio Magris - "Stadelmann", i. Tino Schirizzi.

Abonmaje vpisujejo v potovalni agenciji Appiani na Korzu Italia.

Štmavrci, Pevmci in Oslavci so v nedeljo množično spet »osvojili« svoj Sabotin

Nedelja, 14. oktobra, bo ostala številnim Pevmci, Oslavcem in Štmavrcem v prav lepem spominu. Zaradi izleta na njihovo goro, na Sabotin namreč.

Vesela družba se je v lepem sončnem, jesenskem dnevu zbrala na Vasi, kjer se začne strma, vojaška cesta na Sabotin. Vaški fantje so postavili mizo in začeli sestavljati dolg seznam udeležencev organiziranega pohoda na Sabotin, ki ga je priredil rajonski svet za Pevmo, Oslavje in Štmaver.

Cilj pohoda je bil skrajni vzhodni vrh gore, Sv. Valentin, kjer so ruševine nekdanjega božjepotnega svetišča, nekoč zelo obiskana točka domačinov, romarjev in kasneje tudi izletnikov. Ta kraj tik ob državni meji je danes za posameznike skoraj nedosegljiv, saj je treba za vzpon posebno dovoljenje vojaških in civilnih oblasti.

Pohodniki so se odpravili po strmi cesti nato pa nadaljevali po lepi stezi, ki se zložno dviga proti Sv. Valentinu.

Po tej stezi, speljani deloma po odprtem svetu preko manjših jas, pokritih z jesenskimi cvetjem, deloma pa v senci hrastičevja, borov in grmovja, v katerem je veliko rdečega ruja. Pogled se odpre na globoko pod tabo ležečo gorishko ravnico, na obe mesti, na vasice in polja, na lesketajoči se srebrni trak Soče in tja čez Kras in Furlanijo do morja. Hodiš v soncu, in v tišini, ki te obdaja, odmevajo samo koraki sopotnikov po kamniti stezi.

Na cilju, na Sv. Valentinu, se je zbrala skoraj dvestoglavna skupina navdušenih izletnikov. Še pred leti je bilo tu vse poraščeno in samo nekaj štrlečih ostankov kamnitih zidov je dalo slutiti, da je tu nekoč stala stavba. Iz starih map, risb in drugih dokumentov, zlasti tistih, ki jih hranijo v arhivu Gorishke nadškofije, vzemo, da je na tem mestu še pred 200 leti stala cerkva, posvečena Sv. Valentinu. Zraven nje je stal samostan, kjer sta

bivala meniha frančiškanskega tretjega reda. Poleg samostana so bili še hospic za romarje, malo niže pa gospodarsko poslopje, vrtovi in vodnjak. Tik ob ruševinah, prej bi rekli, da gre za ostanke nekdanje cerkve, saj gre za bolj skromno najdbo, teče državna meja. Ruševine so ležale skrite pod plastjo zemlje in od kanonad prve vojne prevrženih skal. Vse je bilo prepleteno z grmičevjem, travami, trnjem.

Z nami je bil tudi gozdni čuvaj, ki je diskretno kontroliral situacijo in bil na razpolago s podučnimi razlagami o flori in favni kraja.

Po kratkem počitku in ob skodelici toplega čaja, ki so ga štmavski fantje prinesli iz doline, smo poslušali kratko zgodovino, oziroma nekaj zanimivosti o cerkvi in samostanu na gori. Gospod Mario Muto, pobudnik raziskav na Sv. Valentinu, je opisal opravljeno delo, podrobno prikazal dosežene rezultate in se zahvalil vsem, ki so mu na razne načine pomagali.

Med poslušanjem razlage in kramljanjem se je kaj hitro približal čas odhoda v dolino. Večina pohodnikov se je povzpela do ruševin cerkvice (535

m) in po obmejni stezi prehodila dolgi greben gore nad prepadnimi severnimi stenami do vrha Sabotina (609 m). Že na grebenu se odpre čudovit razgled proti severu, tja čez Vodice in Sv. goro do Julijcev in v ozko Dolino Soče.

Treba je bilo v dolino, kamor smo se podali po prej prehojeni cesti do Štmavra in do šolskega dvorišča. Prizadevni fantje in dekleta štmavrskega društva "Sabotin", pravi organizatorji manifestacije so vsem postregli z izdatno porcijo imenitne paštešute, zalite s svežo mineralno vodo in pristno štmavsko zlato vinsko kapljico. Najbolj navdušeni nad pobudo so bili starejši krajan. Omenili bi tri, ki so ob izletu še posebej uživali: Jožica Graver (80 let), Jerica Hlede (76 let) in Pepe Primožič (86 let). Tudi Greta Bevcar (8 mesecev) in Filip Prinčič (8 mesecev) najmlajša izletnika se bosta lahko čez kako leto pohvalila, da sta dosegla vrh gore. Podvig sta opravila na krepkih ramenih njunih očkov.

Na sliki (foto Z. V.) udeleženci na zbirnem mestu, pred vzponom).

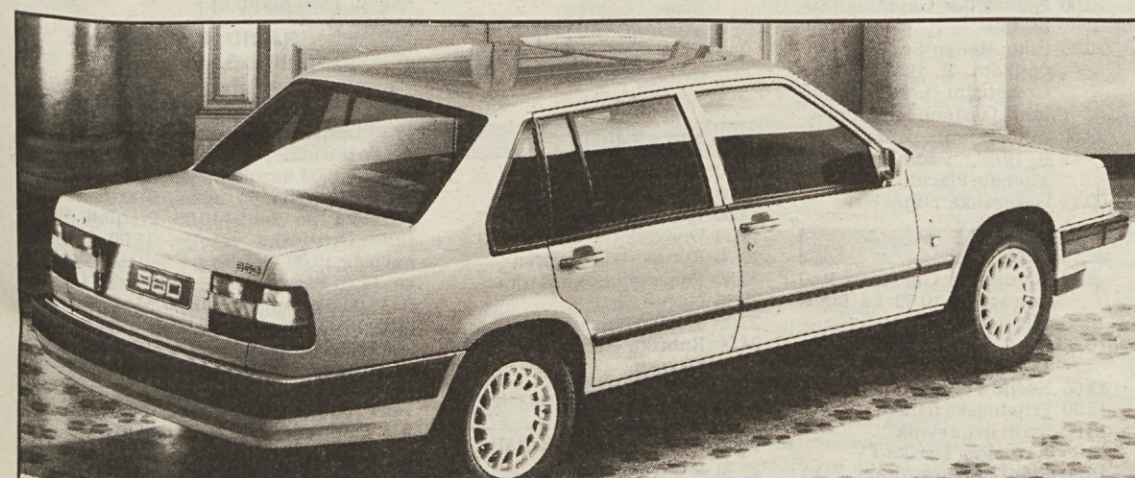
Z. V.

0481-387333
NEPOSREDNA ZVEZA
PRESTI AUTO

S klicem na to številko boš
dobil katerokoli pojasnilo
v zvezi s posojili PRESTIAUTO

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

A.W.S. GORICA

IZJEMA IMA SVOJA PRAVILA

940: PROSTORNINA 2 LITRA, 16 VENTILOV, 139 KM, TURBODIESEL, PROSTORNINA 2,4 LITRA, 116 KM. 960: PROSTORNINA 2 LITRA, 16 VENTILOV TURBO, 190 KM TURBODIESEL, PROSTORNINA 2,4 LITRA, 116 KM. 960: PROSTORNINA 3 LITRE, 6 CILINDROV, 24 VENTILOV, 204 KM, AVTOMATIČNI ELEKTRONSKI MENJALNIK. ABS IN AVTOBLOKIRNI DIFERENCIAL VGRAJEN V VSE MODELE. SERIJSKO VGRAJEN KATALITIČNI KONVERTITOR S SONDLO LAMBDO V 960 NA BENCIN.

VOLVO
Kakovost in varnost

OD 22. OKTOBRA GA LAHKO
VIDITE IN POIZKUSITE PRI
ZASTOPNIKU

CARLI

UL. III. ARMATA 180
34170 GORICA - TEL. 21073
OD 27. OKTOBRA DALJE
SMO NA
10. MOTOR EXPÒ RACINGU

CARLO31

NOVI AVTOMOBILI VOLVO 960

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.55 Risanke
7.00 Film: Lassù qualcuno mi attende (kom., VB 1963, r. John in Roy Boulting, i. Peter Seller)
9.15 Kvarok svet: Sredozemlje prvi raj - Vojne razvaline
10.00 Zelena linija Magazine
11.00 Maša in nabožna oddaja
12.15 Zelena linija
13.00 Nedeljski tednik: TG l'una (ur. Beppe Breveglieri)
13.30 Dnevnik
14.00 Toto-TV Radiocorriere
14.05 Variete: Domenica in...
14.20 Športne vesti
15.20 Športne vesti
16.20 Športne vesti
18.10 Nedeljski športni pregled: 90. minuta
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 TV film: La Piovra 5 - Il cuore del problema (dram., It. 1990, r. Luigi Perelli, i. Vittorio Mezzogiorno, 2. del)
22.40 Športna nedelja
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.20 SP v ritmični gimnastiki
0.50 Teniški turnir Evropske skupnosti (iz Antverpna)

CANALE 5
8.30 Nabožna oddaja
9.15 Dokumentarna oddaja: Arca di Noe
10.00 Nanizanka: Occhio su Hollywood
10.30 Aktualno: Il Girasole, 11.00 Block Notes
12.00 Varieteja: Antepima, 12.30 Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.15 Variete: Nedelja v kinu
14.30 Film: I magliari (kom., It. 1959, r. Francesco Rosi, i. Alberto Sordi, Belinda Lee)
16.35 Variete: Nedelja v kinu
17.00 Aktualno: Piccole storie di piccole donne, 17.30 Nonsolomoda
18.00 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 19.30 La ruota della fortuna
20.30 Film: Lo chiamavano Bull-Dozer (kom., It. 1978, r. Michele Lupo, i. Bud Spencer, Raymond Harmstorf)
23.00 Aktualnosti: Nonsolomoda
23.30 Italija sprašuje
0.35 Nanizanka: Marcus Welby M. D., 1.35 Fantasilandia

RAI 2
4.50 Avtomobilizem F1 - VN Japonske (iz Suzuke)
7.55 Aktualno: Mattina 2
10.00 Dnevnik
10.05 Film: I ragazzi del retrobottega (dram., VB 1949, r. Powell-Pressburger, i. David Farrar)
12.00 Variete: Ricomincio da due (z R. Carrà)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
16.30 Videocomic
17.15 Športna rubrika: Studio Stadio - rokoborba, avtomobilizem F1 in povzetki nogometnih tekem
19.45 Dnevnik, Domenica sprint
21.05 Film: Sballato, gasato, completamente fuso (kom., It., r. Stefano Vanzina, i. Diego Abatantuono, Enrico M. Salerno)
22.45 Dnevnik in športne vesti
22.40 Rubrika o protestantizmu
23.20 Raziskava: Tolti dalla strada
23.50 Umbria Jazz '90: Stan Getz
0.30 Film: L'uomo di carta (kom., ZDA 1971, r. Walter Grauman, i. Dean Stockwell)

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Napoved TV filma Piccole donne (pon.)
9.00 Rubriki: Cadillac, 9.30 Veliki golf
10.30 Ekološka oddaja: Gaia - načrt za okolje
11.00 Rubrika: Ciak
11.45 Vikend v kinu
11.50 Vesti iz parlamenta
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke
13.45 Nadaljevanke: Marilena, 15.49 La mia piccola solitudine, 16.50 Ribelle
18.00 Variete: Buon compleanno Canale 5 (vodita Heather Parisi in Mike)
20.35 Film: Terremoto (dram., ZDA 1974, r. Mark Robson, i. Charlton Heston, Ava Gardner)
23.00 Film: Un uomo una donna (dram., Fr. 1966, r. Claude Lelouch, i. Anouk Aimée, Jean-Louis Trintignant)
1.05 Filmske novosti
1.10 Film: Prigioniero della paura (dram., ZDA 1957, r. Robert Mulligan, i. Anthony Perkins)
3.10 Filmske novosti

RAI 3
11.15 Film: L'uomo ombra (krim., ZDA 1934, r. W. S. Van Dyke, i. William Powell, Myrna Loy)
13.25 Veliki interpreti: Sergiu Celibidache in Maurice Ravel (igra Simfonični orkester Scarlatti RAI iz Neaplja)
14.00 Deželne vesti
14.10 Film: Diva (krim., Fr. 1981, r. Jean-Jacques Peineix, i. Frederic Andrei, Richard Bohringer)
16.10 Proza: Pene d'amor perdute (Shakespeare, r. Elijah Moshinsky, i. Jonathan Kent)
18.15 Kolesarstvo - 48. dirka srednjega Pada
18.35 Rubrika: Domenica gol
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Drobci
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (Donatella Raffai in Luigi Di Majo na sledi izginulih oseb)
23.15 Filmske novosti
23.25 Nočni dnevnik
23.55 Deželni nogomet

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke
10.25 Vikend v kinu
10.30 Rubriki: Sport v ZDA, 12.30 Guida al campionato
13.00 Tednik: Grand Prix
14.00 Aktualnosti: Be Bob a Lula, 15.00 Buzz
15.30 Nanizanka: Al confini della realtà
16.00 Otroški spored: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Manimal
19.00 Risanke
20.30 Športna oddaja: Pressing
22.30 Film: La medusa (kom., Fr. 1984, r. Christopher Frank, i. Bernard Giraudeau, Valerie Kaprisky)
0.45 Šport: F1 po VN Japonske
1.15 Nanizanka: Mike Hammer investigatore privato, 2.15 Benson

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nad.: Santa Barbara
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Film: Lo scudo dei Falworth (pust., ZDA 1954, r. Rudolph Maté, i. Tony Curtis, Janet Leight), vmes (11.55) vesti
13.00 Variete: Fantastico bis
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Kvarok svet: Ognjeniki
14.45 Risanke
15.00 Sedem dni v parlamentu
15.30 Ponedeljkov šport
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.40 TV film: La piovra 5, Il cuore del problema (3.del)
22.30 Aktualno: Predstavite film Diceria dell'autore
23.00 Dnevnik
23.10 Povzetki plesnega praznika Le Divine (1. del)
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.35 Rubrika: Maratea e dintorni

CANALE 5
7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell
8.25 Film: Bob, il maggiordomo (kom., ZDA 1950, r. George Marshall, i. Bob Hope)
10.30 Aktualno: Gente comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro
16.30 Variete: Buon compleanno 1980
16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Film: Scuola di polizia 2 - Prima missione (kom., ZDA 1985, r. Jerry Baris, i. Steve Guttenberg)
22.20 Nan.: Casa Vianello
22.50 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.30 Striscia la notizia
0.50 Nan.: Marcus Welby, 1.50 L'ora di Hitchcock

RAI 2
7.40 Nanizanka: Lassie, vmes risanke
8.40 Nad.: Clayhanger
9.30 Božanska komedija
10.00 Rubrika o židovski kulturi
10.30 Film: Rita da Cascia (dram., It. 1943)
12.10 Nadaljevanke: Capitol
13.00 Dnevnik in Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.30 Destin
15.25 Film: Le avventure di Scaramouche (pust., Šp. 1964, r. Antonio I. Issasmendi, i. Gerard Parry)
17.00 Vesti in Videocomic
18.20 Športne vesti
18.30 Rubrika: Rock café
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Nanizanka: Il commissario Köster
21.35 Proza: Filumena Marturano (avtor, r.-i. Eduardo De Filippo), vmes dnevnik
23.45 Želja po gledališču
0.20 Dnevnik in horoskop
0.35 Film: Quattro tocchi di campana (western, ZDA 1971, r. Lamont Johnson, i. Kirk Douglas)

RETE 4
8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo
11.30 Nanizanka: La casa nella prateria - Il centenario
12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.50 La valle dei pini, 17.25 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbare-schi)
19.30 Nanizanka: Top Secret - A caval donato...
20.35 Nadaljevanke: La donna del mistero
22.35 Variete: Buon Compleanno Canale 5
1.05 Filmske novosti
1.10 Film: Ragazzi di provincia (kom., ZDA 1960, r. Robert Mulligan, i. Tony Curtis, Debbie Reynolds, Jack Oakie)
3.15 Filmske novosti

RAI 3
12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Tečaj angleščine in francoščine, Z avtorjem dovoljenjem, Prvo leto življenja, Otroški laboratorij - Zahtevam, da me poslušajo
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalna oddaja: Mestno veselje
15.30 It. prvenstvo v bezbolu
16.00 Šport: A tutta B
17.00 Italijansko prvenstvo v malem nogometu
17.30 Drobci
17.50 Nanizanka: Throb
18.15 Dokumentarec: Il mondo della sopravvivenza
18.45 Športna rubrika: Derby
18.45 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Ponedeljkov deželni šport
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato
20.30 Ponedeljkov proces (vodi Aldo Biscardi)
22.25 Večerni dnevnik
22.30 Film: Il tocco della medusa (dram., VB 1977, r. Jack Gold, i. Richard Burton)
0.15 Nočni dnevnik

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
8.30 Nanizanka: Batman, 9.00 Skippy, 9.30 Arnold, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore - Una festa alla moda, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo - La premiazione, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days
14.30 Radio Carolina 7703
15.30 Nanizanka: Compagni di scuola
16.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke
18.30 Nanizanka: Chips - Volando ad alta quota, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri
20.30 Aktualno: Ciak - Mametove Prepovedane igre
20.35 Film: La casa dei giochi (kom., ZDA 1987, r. David Mamet, i. Lindsay Crouse, Joe Mantegna)
22.30 Aktualnosti: Buzz, 23.00 Be Bob a Lula
23.45 Rally faranonov
0.15 Filmske novosti
0.20 Rock: The Wall

TV Slovenija 1
8.20 Otroška matineja: Živ žav, 9.10 nanizanka Hov!
9.40 Dokumentarna oddaja: Gradovi (6. del)
10.10 Dokumentarni niz: Zgodba o Hollywoodu (3. del)
11.00 Nanizanka: 'Alo, 'Alo
11.25 Videomeh
12.00 Kmetijska oddaja
13.10 Rudi Carrell Show (pon.)
14.45 Nad.: Rosowski (5. del)
15.35 Sova. (pon.) vmes nanizanka Zlata dekleta in nad. Studio 5 B
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Film: Jetniški rock (glas., ZDA 1957, r. Richard Thorpe, i. Elvis Presley, Judy Tyler)
18.35 Druga godba '90: Ljudski pevci z Notranjskega
18.50 Risanke, Mernik in Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanke: Strategija srake (zadnji del)
20.55 Zdravo
22.15 Dnevnik, šport in vreme
22.40 Nočni program Sova, vmes nanizanka Doktor Doogie Howser in nadaljevanke Studio 5 B

José Forqué, i. Francisco Rabal)
15.30 Film: La regina che non seppe amare (dram., ZDA, r. George Shaefer, i. Charlton Heston, Judith Anderson)
17.00 Nanizanka: Lottery
18.00 Glasba in film: USA Today
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanke
20.00 Rubrika: Sportacus
20.30 Film: Quel dannato pugno di uomini (western, ZDA 1965, r. Samuel Fuller, i. Lee Marvin, Charles Bronson)
22.15 Dokumentarna oddaja: Diario di soldati
22.45 Nadaljevanke: Anzacs - Il sentiero della gloria
0.30 Nanizanka: T and T

TMC
4.15 Avtomobilizem F1 - VN Japonske (iz Suzuke)
7.00 Risanke: Snack
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Variete: Nedelja na TMC
12.30 Avtomobilizem F1 - VN Japonske (pon.)
15.30 It. prvenstvo v F3
16.30 Teniško prvenstvo Evropske skupnosti

ODEON
8.30 Matineja Trivenete
13.00 Risanke
16.00 Film: Sciuscià (dram., It. 1946, r. Vittorio De Sica)
18.00 Nanizanka: Lottery
18.45 Glasba in film: USA Today
19.00 Filmi in risanke
20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù
20.30 Film: Italian Secret Service (kom., It. 1968, r. Luigi Comencini, i. Nino Manfredi, Gastone Moschin)
22.30 Film: E tanta paura (krim., It. 1976, r. Paolo Cavara, i. Michele Placido)
0.15 Nanizanka: Night Heat

TMC
8.30 Nanizanka: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Partridge
10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Prijateljska narava
13.00 Šport in dnevnik
13.30 Aktualno: Ženska TV
15.00 Film: Chimere (dram., ZDA 1950, r. Michael Curtiz, i. Kirk Douglas)

TV Koper
10.45 Dok.: Campo Base (pon.)
12.30 Tenis: ATP Tour
12.30 Športni pregled: Sportime Domenica, vmes (17.00) finale teniškega turnirja v Zürichu (posn.)
18.00 Superwrestling
19.00 TVD Novice
19.20 TV debata
20.00 Koncert Andrea Centazza
21.00 Dok.: Campo Base
22.15 TVD Novice
22.30 Eurogolf - evr. turnirji
23.30 Po VN Japonske

TV Slovenija 2
10.00 Oddaja za JLA in film
13.35 Večer hitov Zagrebfest '89
15.10 Športno popoldne, vmes avtomobilizem F1 - VN Japonske (iz Suzuke)
19.30 Dnevnik
20.00 Dokumentarci: Čudežna čutila - Iskanje smisla; 20.30 Beseda na strehi sveta, 21.20 Pajčevina na strehi sveta
21.50 Športni pregled
22.35 Nogomet: Olimpija-Budućnost
22.55 Ritmična gimnastika

19.00 Aktualno: Neurejeni potopis
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: Galagoal
22.15 Film: L'imperatrice Caterina (dram., ZDA 1934, r. Joseph Fon Sternberg, i. Marlene Dietrich, John Lodge)
0.15 Film: Sorridi Jenny, stai morendo (krim., ZDA 1974, r. Jerry Thorpe, i. Jodie Foster)

TELEFRIULI
12.30 Telefriuli danes
13.30 Praznično ozračje
19.00 Športne vesti
20.30 Film: Gli amanti di Venezia (dram.)
22.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte
22.30 Športne vesti
24.00 Aktualno: Prva stran

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italija 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Marco Polo (4. del); 10.40 Soft music; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Glasbeni potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnosti trenutek Slovenec; 12.30 Orkestralna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Variete: Ulica Castaldi (3. oddaja); 14.50 Country glasba; 15.30 Šport in glasba: dogodki, rezultati, komentarji in intervjuji; 17.00 V studiu z vami: Sergej Verč; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Jutranji koledar; 9.00 Kronika in vreme; 8.05 Igra za otroke; 7.05 Pomnjenja; 9.35 Preludij; 10.05 Matineja; 10.30 Nedeljska reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Amaterski zbori; 17.30 Zabavna igra; 18.00 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15-4.30 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
14.30, 17.30 Poročila; 10.30, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 12.45 Zabavna oddaja v narčju: Vanka in Tonca; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih deset; 18.30 Nedeljska humoreska; 19.30 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonijske zvezde; 7.30 Filmska glasba; 8.00 Nedeljska oddaja; 8.25 Popevka tedna; 9.00 Avtorska popevka; 9.30 Mixage; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Čudoviti sedem; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Šport in glasba; 18.00 Lestvica LP; 19.00 Glasba; 19.30 Šport; 20.00 Nočna glasba.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 13.00 Oddaja odbornikov SKD Tabor in knjižnice Tomazič; 15.00 Od nedelje do nedelje; 20.30 Nočna glasba.

TV Koper
12.30 Avtomobilizem: Rally faranonov
13.00 Superwrestling (pon.)
14.00 Dok.: Campo base
15.45 Eurogolf - evropski turnirji
16.45 Wrestling Spotlight
17.30 Nogomet - argententsko prvenstvo
18.30 Špored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Novice
19.30 Otroška oddaja
20.00 Glasba
20.30 Rubrika: Lunedi Sport
21.00 Boks: Bordo Ring
22.15 TVD Novice
22.30 Šport: Sport Parade
23.30 Eurogolf - evropski turnirji
0.30 Boks: Bordo Ring

TV Slovenija 2
17.30 Studio Ljubljana
19.00 Dok. niz: Bill Odie v raju
19.30 Dnevnik, nato Žarišče
20.30 Dok.: Po sledeh napredka
20.55 Sedma steza
21.15 Dok.: Camel Trophy - Ti soč milij perestrojke
21.45 Javna RTV v Evropi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Vozlišča; 9.00 Valčki in polke; 9.30 Doživljati rojstvo; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 12.00 Portreti in srečanja; 12.15 Orkestri; 12.40 Cecilijanka '89; 12.50 Orkestri; 13.25 Gospodarstvo; 14.10 Otroški kotiček: Tako ali drugače; 14.30 Naravoslovje drugače; 14.50 Evergreeni; 15.30 Južnoameriška folklor; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Aladinova svetilka; 17.40 Mladi val: Kinotto.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ansambli; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nočno.

Knjiga avstralske Slovenke Marčele Bole »Iz Krasa po svetu«

Iz Krasa po svetu je naslov pesniške zbirke, ki jo je v samozaložbi izdala avstralska Slovenka Marčela Bole. Zbirka je izšla v Melbournu, kjer avtorica živi. To je njena druga knjiga pesmi. Leta 1984 so izšli, tudi v samozaložbi, njeni "Kraški izlivi".

Marčela Bole je primorska izseljenka, rojena na Krasu, v Šepuljah pri Sežani leta 1914. Pri samostanskih šolskih sestrah v Tomaju je končala osemrazredno privatno šolo; tri razrede v slovenščini, ostale v italijanščini. Nato se je izučila za šiviljo in po vojni nekaj časa živel v Trstu. Leta 1955 se je z družino izselila v Avstralijo.

Pesniško žilico je podedovala po očetu, spodbudo za pisanje pesmi pa ji je dala Slovenska oddaja na Radiu Avstralija ter kulturni krožek »Slovenian Art Society«. Posamezne pesmi je začela objavljati v Vestniku, glasilu Slovenskega društva v Melbournu.

S pesnjenjem se ukvarja ljubiteljsko. V Melbournu je zelo popularna, ker pesni za vsako priložnost in pogosto nastopa na raznih proslavah, taborih in veselicah. Svoje pesmi posveča vsem, ki "ljubijo domačo slovensko besedo, posebno pa še rojakom, ki z njo delijo usodo izseljeniške duše".

Večina pesmi v zbirki opeva domače kraje, zlasti Kras, precej je takih, ki prikazujejo življenjske razmere Slovencev v Avstraliji, nekaj pesmi pa je s splošno tematiko. Sporočilo Marčelinih pesmi je predvsem ljubezen do domovine in misel nanjo. Spomini ji hite domov, med sorodnike, prijatelje, znance, med brinje, bore, hraste in trte; na Kras kakršen je bil nekoč v času njene mladosti. V zavesti so ji še vedno težki časi, časi revščine, izseljevanja, fašizma, potujčevanja, pobegov mladih fantov in deklet čez

mejo, kakor tudi veseli trenutki iz njenih mladih let. Spominja se Tomaja in samostana nad njim, tomajskih župnikov, cerkvice sv. Antona na šepuljski gmajni, nekdanjih običajev (ženitev, poroka,...), ki so bili nekoč povsem drugačni kot danes, predvsem pa drugačni kot v Avstraliji. Iz pesmi je razvidno, da spremlja dogajanja v domovini. Znano ji je, da ljudje na Krasu boljše živijo kot nekoč, da kraške vasi spreminjajo podoba in postajajo vse lepše, da je vsepovsod mnogo novih hiš, da se po drugi vojni tudi v Trstu lahko govori slovensko, da pa je v okolici mnogo novih italijanskih vasi, itd.

Tudi v pesmih posvečenih drugi domovini - Avstraliji se ne more izogniti slovenskemu človeku. Poveljuje njegovo pridnost, marljivost, vztrajnost, podjetnost; spremlja ga na veselicah, pevskih zborih, v društvi in na raznih praznovanjih širom Avstralije. Novo domovino ceni, v njej se dobro počuti, v njej se je znašla, domotožja ni več in v pesmi zadovoljno vzlikne: »Živela Avstralija preljubi nov dom, do smrti kot mater ljubila te bom.« (Kulturni večer v Melbournu 1986).

Marčeline pesmi so vedre, vesele in polne optimizma; so izpoved vsega, kar ji v danem trenutku prižubori na dan. Sama pravi, da "so pisane v siromašni slovenščini z napakami". In res je to knjiga preprostih misli, nastala "iz ljubezni do slovenske besede in iz spoštovanja rodne zemlje in nove domovine". Zbirka nima toliko literarne kot spominske in dokumentarne ambicije in kot taka pomaga ustvarjati slovensko vzdušje v tujini.

VILMA KRAPEŽ

Slovo zbora »Obala« z zadnjim koncertom

Z včerajšnjim koncertom v Ljubljani v Slovenski filharmoniji, današnjim v kapteljski cerkvi v Novem mestu in torkovim (23.10.) v stolni cerkvi v Kopru, bo Mešani pevski zbor Obala Koper sklenil trinajst let uspešnega koncertiranja na domačih in tujih odrih.

Oktober leta 1977 je dirigent in ustanovitelj zbora mag. Mirko Slosar zbral ob sebi ljubitelje zborovskega petja iz vseh treh obalnih občin (zato se je zbor poimenoval »Obala«).

Zbor se je v trinajstih letih predstavil s številnimi krstnimi izvedbami in z zahtevnimi deli sodobnih tujih skladateljev kot tudi s skladbami, ki so nastale v preteklih stilnih obdobjih, in s priredbami domačih in tujih ljudskih pesmi.

Visoko poustvarjalno raven je zbor vsekoli dokazoval tudi na raznih tekmovanjih. Na bienalnem tekmovanju najboljših slovenskih pevskih zborov je bil zbor Obala kar šestkrat odlikovan z zlato plaketo mesta Maribor (zadnjič v aprilu 1990), odlično se je uvrstil tudi na tekmovanju v Nišu (2. mesto) in Negotinu (1. mesto).

Zbor je sodeloval tudi na srečanjih in tekmovanjih v tujini ter na njih dosegel vidna priznanja: Gorica, Ravenna, Arezzo, Oristano (Sardinija), Sanremo (Italija);

Spittal, Beljak (Avstrija); Pohlheim, Tübingen in Baden-Baden (Nemčija); Namur (Belgija); Varna (Bolgarija); Chicago in New York (ZDA); Kardiata in Cefalonia (Grčija); Budimpešta (Madžarska); Llangollen (Anglija).

Svojo visoko umetniško raven Obala potrjuje s snemanji za domače in tuje radijske postaje kot tudi za RTV Slovenija in za italijanski RAI.

Leta 1978 in 1985 je zbor Obala prejel priznanje Zveze kulturnih organizacij Koper, leta 1984 najvišje priznanje za umetniške dosežke ZKO Slovenije - Galusovo plaketo in v maju 1987 Plaketo občine Koper z zlatim žarkom.

Dirigent mag. Mirko Slosar je po končani Akademiji za glasbo v Ljubljani nadaljeval študij dirigiranja na Fakulteti glasbene umetnosti v Beogradu, kjer je opravil magisterij. Za visoke umetniške

Beseda o novi kulturni politki

»Negotovost kulture pod demokracijo« je naslov javne tribune, ki jo sklicuje Slovenski kulturni zbor v četrtek, 25. t.m. ob 17. uri v Štihovi (okrogli) dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Gre za pomembno razpravo, ki bo skušala osvetliti nekaj nejasnosti v zvezi s sedanjo kulturno politiko v Sloveniji.

Še pred tem pa bo že v torek ob 12. uri v prostorih Društva slovenskih pisateljev tiskovna konferenca, na kateri bodo predstavili osnutek »Spomenice o kulturi« in spregovorili o vseh pogostejših zahtevah po odstopu kulturnega ministra.

dosežke in vsestransko delo na glasbenem področju (tudi kot pedagog in kritik) je prejel najvišja občinska in republiška priznanja.

Na zadnjih koncertih se bo zbor Obala predstavil s skladbami napisanimi na sakralna besedila. Uvodna pesem je Exultate Deo Alessandra Scarlattija Z motetom o REX GLORIAE DOMINE VIRTUTUM in madrigalom NOLI LAUDARI se bo zbor poklonil spominu štristote obletnice smrti Jacoba Gallusa. Vse naslednje skladbe so nastale v našem stoletju: Randall Thompson ALLELUIA, Pablo Casals O VOS OMNES, Josef Swider CANTUS GLORIOSUS, Karol Szymanowski FAC ME TECUM iz STABAT MATER in Marko Tajčević VOSPOITE GOSPODI.

V drugem delu je na progrmu MAŠA v G-duru Franza Schuberta za soliste, zbor, orkester in orgle. Z zborom Obala bodo nastopili: Carmen Palaysa - sopran, Marjan Trček - tenor, Marko Bajuk - bas, ansambel Slovenicum in Cecilija Kobal - orgle. Izvedbo koncertov je finančno podprlo podjetje emona Obala - sponzor zbora.

Ti koncerti bodo mejnik v delovanju Mešanega pevskega zbora Obala Koper, ker se bo znjimi poslovil od pevcev dosedanj dirigent zbora mag. Mirko Slosar.

Goriški Kulturni dom gosti indijsko glasbo

Jutri bo v goriškem Kulturnem domu svojevrsten koncert posvečen indijski klasični glasbi, ki ga prireja Združenje »Surya Chandra Yoga« iz Gorice. Koncert, na katerem bosta nastopila priznana indijska glasbenika Budhadita Muwheryel (sitar) in Sankha Chatteryeel (tabla), se bo vršil v veliki dvorani goriškega doma s pričetkom ob 21. uri.

Ponedeljkov koncert bo drugi tovrstne zvrsti, ki se v devetih letih obstoja doma vrši v Kulturnem domu. Pred leti je namreč že bil podoben večer, ki je žel nadvse spodbuden uspeh. Prepričani smo, da tudi tokrat indijski umetniki klasične glasbe ne bodo zatajili.

Poglejmo sedaj od bliže ponedeljkov večer indijske glasbe.

V klasični indijski glasbi je raga najplemenitejša oblika glasbene izraznosti. Ta glasba izpričuje občutke, ki jih mora glasbenik ohraniti med celotnim izvajanjem. Gre za svojevrsten odnos do not, ki v klasični indijski glasbi zadobijo posebno barvitost in raznežijo in ganejo čustva. Ta glasba je ustvarjalna, ker je pač improvizirana in čep rav je uokvirjena v vnaprej določena pravila, je lahko po obliki in trajanju spremenljiva.

Lahko jo uvrščamo v takoiimenovano kozmološko glasbo, kajti po indijskih teorijah predstavlja zvok osnovo pri ustvaritvi vesolja in zato

je sleherni raga povezan s kakim obdobjem dneva. Pelje v nadnaravnost in pri tem glasbenik doživlja ekstazni navdih s preizkušnjo stvarnosti nad zaznavnim. Tradicionalna izvedba rage predvideva dva dela: Alap, jor in jhala (brez spremljave tolkal) ter gat in jhala (s spremljavo). Tega zaporedja sicer vedno ne spoštujejo, tako da čestokrat izpustijo kak del, navadno prvega. Alap je počasen in globok uvod; predstavlja neke vrste ogrode, ki ga bo glasbenik razvil v naslednjih delih. V joru in ragi pridobi kadenčnost, ki se silno poveča v norem ritmu jhale.

V gatu (kratka melodija in edini vnaprej določeni del) najdemo spremljavo s tolkali. Gat se odbija v ritmičnem ciklusu, ki se lahko spreminja od šest pa do šestnajst udarcev. Lahko je vilambit (počasi), madhva (srednje hiter), ali pa drut (hiter). Na kratkih udarcih gata, glasbenik vključi improvizirane dele (taans), ki predstavljajo osnovo vsej indijski glasbi. Zaključni zelo hitra jhala.

Predpostavka rage je melodija; zato v tej zvrsti ne bomo našli orkeistrov, ki zahtevajo harmonijo, temveč le solista in spremljevalca na tolkala. Izvedba je splet melodije in ritma, kot da bi šlo za improviziran dvogovor s poudarjeno izraznostjo.

Ilustracije M. Bambiča na ogled v TK Galeriji

V četrtek so v prostorih TK Galerije odprli razstavo ilustracij tržaškega likovnega mojstra Milka Bambiča. Gre predvsem za ilustracije iz knjige »Kralj Honolulu«, ki je izšla pri ZTT v počastitev slikarjeve 85-letnice

Nastop glasbenih gostov iz Češkoslovaške (v sredo, 24. t.m. v cerkvi sv. Antona novega) vnaša v koncertno politiko Glasbene matice tisto potrebno pestrost, ki oblikuje njen abonmajski program kot privlačen in zanimiv. Tokrat se posebej, ker bomo pozdravili v cerkvi sv. Antona novega obsežen vokalnoinstrumentalni korpus, ki ga sestavljajo Simfonični orkester konservatorija iz Kromeriza, Akademski pevski zbor iz Olomouca, mešani pevski zbor Žerotin ter solisti sopranistka Zdenka Mollikova, mezzosopranistka Jitka Zerhauova, tenorist Milko Voldrich ter basist Richard Novák. Za dirigentskim pultom bo naš Stojan Kuret, kateremu gre predvsem za sluga, da že več let navezuje stike z glasbenim svetom v raznih krajih na Češkoslovaškem, pri ljudeh z bogato glasbeno tradicijo, potomcih glasbenih velikanov Smetane in Dvoraka.

Najprej nekaj besed o protagonistih tega nastopa. Simfonični orkester konservatorija iz Kromeriza združuje v svojih vrstah tudi številne študente, ki si v njem pridobijo potrebne glasbene izkušnje. V 35 letih svojega obstoja je orkester opravil v raznih glasbenih središčih države samostojno ali ob sodelovanju s Filharmonijo Bohuslava Martinuja iz Zlina preko 100 koncertnih nastopov. Realiziral je zlasti številne koncerte za mladino. Med njegove vidne uspehe sodi veliko priznanje pri sodelovanju na mednarodnem tekmovanju Herberta von Karajana leta 1976 v Zapadnem Berlinu. Izdal je tudi gramofonsko ploščo z deli sodobnih avtorjev. Njegov sedanji umetniški vodja je Viktor Kozanek, ki je pred kratkim nasledil A. Machka, kateri je bil pobudnik tržaške turnee.

Mešani pevski zbor Žerotin iz Olomouca je bil ustanovljen v daljnem letu 1890 ter predstavlja posebno kulturno znamenitost, saj so pisali zanj skladbe tudi veliki mojstri, kot sta Dvorak in Foerster. V preteklem letu je zbor opravil koncertne turnee na Švedsko, Finsko in v Francijo. Vodi ga Jiri Klimeš, prof. pedagoške Akademije v Olomoucu. Tudi on je eden od pobudnikov kulturnih stikov s Slovenijo.

Olomouški Akademski pevski zbor, ki šteje 60 pevcev, se posveča predvsem izvedbi kantat. Tako je s simfoničnim orkestrom izvedel med drugim dela Vivaldija, Mozarta in Rossinija. Z

V sredo 2. abonmajski koncert GM Češki ansambli in solisti

bogatim izborom skladb starejših mojstrov, klasičnih in sodobnih avtorjev je nastopil tudi v Avstriji, Italiji, Jugoslaviji in v Nemčiji. Solisti pri Rossinijevi Stabat mater so Zdenka Mollikova, Jitka Zerhauova, Milan Voldrich in Richard Novák. Vsi so absolvirali študij solopetja na konservatorijih v Pragi in v Brnu. Srečujemo jih kot izvrstne soliste v opernih hišah v Pragi, Brnu, Bratislavi in v Olomoucu, pa tudi kot cenjene goste v raznih evropskih in izvenevropskih gledališčih. Vsi se posvečajo tudi izvedbam koncertnih del ter se uveljavljajo v Radiu in na televiziji.

Tržaškemu nastopu omenjenih ansamblov in solistov bo v cerkvi sv. Antona novega prihodnjo sredo mojstroval Stojan Kuret, ki se v naši zamejski kulturi ter v glasbenih središčih v Italiji, matični domovini ter še v Avstriji in na Češkoslovaškem uspešno uveljavlja kot dirigent. Stojan Kuret je absolvirал študij klavirja na šoli Glasbene matice in diplomiral na konservatoriju Tartini (mentor prof. G. Demšar) ter dirigiranja na Akademiji za glasbo v Ljubljani (mentor prof. A. Nanut). Sedaj se udelestvoje kot docent za vaje z orkestrom na tržaškem konservatoriju G. Tartini. Našemu občinstvu je posebno znan in priljubljen kot dolgoletni vodja Mladinskega in Dekliškega pevskega zbora Glasbene matice. Kuret je izpopolnjeval svoje dirigentsko znanje na mojstrskih tečajih v Italiji in v Nemčiji s slavnimi dirigenti Celibidachijem in Bernsteinom. Od l. 1987 je član žirije za mednarodna zborovska tekmovanja v Jugoslaviji in na Češkoslovaškem.

Igor Kuret, ki se tokrat kot koncertant predstavlja z izvedbo Mozartovega violinskega koncerta v G-duru, je absolvirал študij violine s profesorji Lorenzom in Veronekom v Ljubljani ter diplomiral na konservatoriju Tartini v Trstu. Iz-

popolnjeval se je kasneje z znanimi glasbenimi pedagogi v Koelnu (Fister, Galser) in v Hannoverju (Hauseger). Uveljavlja se kot solist ali v komornih sestavih, predvsem pa kot vodja Evropske zveze pedagogov za godala (ESTA) za severno Italijo. Namen te zveze je organiziranje seminarjev, tečajev, srečanj ter kongresov ter s tem izboljšati splošno raven poučevanja godal. V tem svojstvu vodi Igor Kuret Mednarodno polletno šolo za mlade glasbenike, naloga, ki mu jo je poveril predsednik ESTE slavni violinist Yehudi Menuhin.

Program koncerta:

Gioacchino Rossini (1792-1868) Stabat mater. »Labod iz Pesara«, kakor so tudi imenovali skladatelja Rossinija, avtor znamenitega Seviljskega brivca, Viljema Tella in še vrste drugih opernih del, je s svojimi deli še danes reden gost opernih gledališč. Bil je izredno nadarjen, vendar se v svojih delih ni povzpelo do posebnih čustvenih in miselnih višin. Znal pa je pisati vedro in prijetno glasbo, ki nam je še danes plemenito glasbeno razvedrilo. Imel je izrazit talent za improviziranje, komponiral je hitro ter je bil kot ustvarjen za kariero opernega skladatelja prve polovice prejšnjega stoletja. Svoje najboljše operno delo, Seviljskega brivca, je napisal v borih 14 dneh. Za čuda je s 37 leti, ko se je ustabil v Parizu, od vseh чаščen, prenehal komponirati, če izvzamemo nekaj posameznih skladb. Med slednje sodi predvsem glasovita Stabat mater, nastala l. 1831.

Kot je bilo italijansko glasbeno življenje prejšnjega stoletja skoraj izključno zagledano v opero, je razumljivo, da tudi to Rossinijevo delo po svoji konstrukciji ne spada docela v nabožno glasbo kot bi to mogli reči za 100 let starejšo, znamenito istoimensko delo skladatelja Pergolesija. Rossini je v tej svoji nabožno-teatralni

skladbi uporabil oblikovna sredstva, ki so bila običajna za tedanje italijansko melodramo kot so npr. arije, dueti, kvarteti, zbori itd. Vsekakor pa ne manjka tudi bogate harmonije in domišljelnih polifonskih postopkov. Stabat mater je že ob svoji prvi izvedbi doživela precej kritik, češ da odseva premalo poduhovljenosti, saj posamezna mesta učinkujejo skoraj kot plesni motivi. Kljub raznim pomislekom pa Rossinijevemu delu ni odrekati tudi pristnega, iskrivega glasbenega izraza, ki pride do veljave zlasti v vrsti dramatskih elementov, ki se smiselno povezujejo z znamenito Jacopovo sekvenco.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) - Koncert za violino in orkester v G-duru (KV 216). Letos se ves glasbeni svet spominja 300 let smrti tega čudovitega glasbenega ustvarjalca, zato naj bo tudi izvedba tega koncerta posvečena njegovemu spominu.

Mozartovo življenje je obsegalo komaj 35 let, a v njem je veliki glasbenik napisal ogromno nadvse dognanih in zglednih skladb. Bil je zvest vodilu, po katerem ni želel v svojimi skladbami povedati nekaj novega, pač pa mnogo lepega. Pet izmed osmih koncertov za violino in orkester je Mozart napisal v svojem 19 letu, med aprilom in septembrom l. 1775. V splošnem so vsi ti koncerti priložnostna dela, ki jih je Mozart skomponiral na hitro in v slogu mannheimske šole. Polni so ognjevitve elegancije, tekoče melodije in naravne preprostosti, manjka pa jim seveda ona teža, ki jo imajo zadnje Mozartove simfonije. Koncert v G-duru, ki spada med omenjene kocerice, ima tri stavke. Prvega uvede orkester, ki zastavi temo, naka mu sledi solo. Tehnični in virtuozi momenti skladatelja ne zanimajo, vse poteka in občuteni, tekoči spevnosti in elegantni fakturi. Orkester le redko prekoraci mejo spreminjanja. Spevnost je zlasti značilna za poetični Adagio. Zaključni stavek je Rondo, pri katerem prijetno preseneča vključitev nemške ljudske tematike. To samo še prispeva svetovljanskosti kompozicije in obenem dokazuje, kako je znal mladi Mozart najrazličnejše vplive in elemente preliti v prepričljivo umetniško celoto.

GOJMR DEMŠAR

V anticipiranem srečanju 6. kola v italijanski košarkarski A-1 ligi Stefanel blestel in nadigral Phonolo

STEFANEL - PHONOLA 111:77 (50:39)

STEFANEL: Middleton 19 (3:6, 2:6, 4:7), Pilutti 24 (4:5, 7:9, 2:5), Fučka 8 (-, 4:6, 0:3), De Pol 1 (1:2, -, -), Bianchi 19 (4:4, 3:3, 3:6), Gray 20 (4:5, 5:10, 2:5), Meneghin 4 (-, 2:3, -), Cantarello 3 (1:3, 1:3, -), Bonventi 6 (2:4, 2:2, -), Sartori 7 (-, 2:5, 1:2).

PHONOLA: Gentile 22 (9:10, 2:6, 3:8), Esposito 5 (-, 1:2, 1:5), Dell'Agnello 8 (0:1, 4:9, -), Fazzi, Frank 21 (5:5, 8:15, -), Rizzo (0:1, 0:1, -), Tufano 2 (-, 1:2, -), Vertaldi, Shackleford 19 (7:8, 6:14, -), Faggiano.

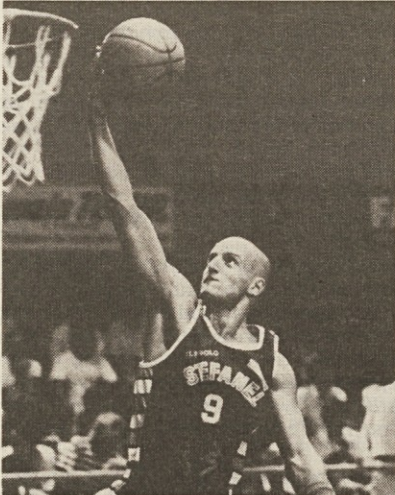
SODNIKA: Zeppilli iz Roseta in Tullio iz Ferma; PON: Gentile (38') in Dell'Agnello (40')

TRST — Stefanel je pred televizij-skimi kamerami v anticipirani tekmi 6. kola italijanske A-1 lige prepričljivo premagal Phonolo iz Caserte. Bila je to tekma med ekipama, ki ju označuje Tanjevičev koncept igre: čvrsta mož moža obramba in hitra, atraktivna igra v napadu. Tak tempo igre pa je Phonola zdržala le en polčas: zaradi odsotnosti Longobardija in Donadonija je namreč breme nosilo le pet igralcev, ki so bili poleg tega še dokaj nerazpoloženi. Še posebno velja to za repre-

zentanta Esposita in Dell'Agnella, ki nista upravičila svojega slovesa.

Povsem različno sliko o sebi so italijanskim TV gledalcem zapustili tržaški košarkarji, ki so prikazali moderno, poletavno igro z izredno hitrim prenosom žoge iz obrambne polovice v napad in hitrim zaključevanjem s protinapadom, prodorom ali metom za tri točke. Pri tem pa je celo zelo težko izbrati najboljšega, čeprav bi si upali trditi, da sta dokončno pokopala upe gostov v začetku drugega polčasa Bianchi in Pilutti, ki sta trenutno z Middletonom najboljša trojica bekov v A-1 ligi. Kot je ob koncu tekme izjavil Tanjevič pa je zmaga sad odlične skupinske igre, dobre obrambe in protinapada.

Po tekmi so se o Stefanelovem uspehu laskavo izrazili dopisniki vseh italijanskih časopisov, nekateri pa so celo spraševali Tanjeviča, ali mu bo uspelo ohraniti tak nivo igre skozi celo prvenstvo. Tržaški trener je trezno dejal, da je to pač nemogoče, da pa je vendar zelo zadovoljen, da so v enem samem mesecu skupnih treningov dosegli tako stopnjo uigranosti. Nato je še pripomnil, da je ta teden

Davide Bianchi

ekipa trenirala premalo in da bo sedaj treba še veliko delati, če se želi doseči nove uspehe.

Stefanelovi navijači bodo danes z zanimanjem sledili preostalim tekmam. Še predvsem zanimivo bo sreča-

nje med Benettonom in Clearom, ki sta na prvem oz. drugem mestu lestvice. Ekipa iz Trevisa je še nepremagana in je ob Stefanelu največje prese-nečenje prvenstva, Clear pa sodi v ožji izbor kandidatov za državni naslov. Tudi rimski Messaggero bo imel težko delo, saj se bo v Reggio Emilii spoprijel s tamkajšnjo ekipo Sidis, ki ima le dve točki manj od Rimljanov.

V A-2 ligi bo videmski Emmezeta gostil v Fabrianu in skušal potrditi dober vtis, ki ga je zapustil v prvih kolih.

DANAŠNJI SPORED A-1 LIGE: Scavolini - Knorr; Panasonic - Livorno; Sidis - Messaggero; Napoli - Torino; Firenze - Ranger; Benetton - Clear; Filanto - Philips.

DANAŠNJI SPORED A-2 LIGE: Aprimatic - Kleenex; Lotus - Birra Messina; Desio - Cremona; Glaxo - Teorematour; Fabriano - Emmezeta; Livorno - Venezia; Fernet Branca - Telemarket; Banco di Sardegna - Ticino.

V B-1 ligi bo Diana iz Gorice igrala na domačem igrišču z ekipo Popolare iz Raguse. Goričani računajo seveda na drugo prvenstveno zmago.

MARKO OBLAK

VN Japonske v formuli 1

Predzadnje ali zadnje dejanje?

SUZUKA — Ponoči se je v Suzuki na Japonskem odvijalo predzadnje dejanje svetovnega prvenstva v formuli ena, morda pa je bilo tudi zadnje, če je pač zmagal Brazillec Senna. Ko bodo bralci vzeli v roke časopis, bodo verjetno že vedeli, kako se je končalo.

Brazilski as si naslov prvaka pravzaprav tudi zasluži, saj je v drugem dnevu poskusnih voženj znova dosegel najboljši čas, čeprav so domala vsi napovedovali, da Ferrarijev motor zdaj tudi na kvalifikacijah razvija več-je število konjskih sil.

Kljub temu »uvodnemu porazu« so bili v taboru italijanske hiše včeraj vseeno zadovoljni in optimisti, kajti z drugim mestom Prosta in tretjim Mansella lahko računajo na boljšo ekipno strategijo (upajmo, da bo ta korektna...), vrh tega pa je tudi med včerajšnjimi jutranjimi prostimi vožnjami Prost dokazal, da ima najboljši motor. Treba pa je hkrati poudariti, da je v Suzuki zelo težko prehitovati.

Po vseh napovedih naj bi bila tudi ta dirka, še bolj kot dosedanje, dome-na Ferrarija in McLarna, saj med tema timoma in ostalimi zeva pravo brezno (več kot dve sekundi na krogi).

Po dveh letih obnovljen spopad dveh nogometnih asov

Dvoboj Maradona - Gullit

NEAPELJ — Derbi kola v italijanski nogometni A ligi bo tekma Napoli - Milan. Tile moštvi sta se lani do zadnjega borili za naslov prvaka in Milančani se še sedaj niso sprijaznili s končnim porazom, kajti menijo, da je Napoliju naslov prinesel »zloglasni« kovanec, ki je onesposobil Alemaa, a njegovci ekipi omogočil zmago za zeleno mizo.

V Neaplju bo trener Milančanov Sacchi že od prve minute poslal na igrišče Nizozemca Rijkaarda, odpovedal pa se bo reprezentantu Donadoniju, ki bo kvečjemu igral v drugem polčasu. Sacchi meni, da je Donadoni po nastopu v državnem dresu proti Madžarski potreben počitka, čeprav o tem svojem igralcu pravi, da je nena-domestljiv.

Tekma je še posebej pomembna za Napoli, ki je prvenstvo začel zelo slabo. Neapeljčani bodo prav gotovo dali vse od sebe, da premagajo Milan in se ponovno vključijo v boj za naslov. Bigon bo lahko razpolagal tudi z Maradono, ki se je vrnil iz Argentine, a je v tem času bolj malo treniral. Po dveh letih bo obnovil dvoboj z Gullitom. Argentinski as je napovedal previdno

igro svoje ekipe, ki se ne bo izpostavljala protinapadom Milana.

DANAŠNJI SPORED (14.30): Bari - Genoa, Bologna - Cesena, Cagliari - Torino, Fiorentina - Parma, Inter - Pisa, Juventus - Lazio, Napoli - Milan, Roma - Lecce, Sampdoria - Atalanta.

Triestina v Anconi

ANCONA — Triestina bo morala danes v Anconi igrati nadvse previdno, kajti novega poraza si resnično ne more privoščiti. Ancona je bila doslej s svojimi gosti zelo »raddodarna«, saj je obe točki poklonila tako Lucheseju kot Reggiani.

Položaj Tržačanov na lestvici je dokaj kritičen. V šestih tekmah so zbrali samo pet točk, minus pet pa je njihovo točkovanje na lestvici, ki upošteva razmerje med tekmami, odigranimi doma in v gosteh. Slabše (minus šest) se je doslej odrezala le Brescia. Trener Giacomini je letos sestavil moštvo, v katerem je veliko število mladih igralcev iz nižje lige, ki pa doslej še niso

pokazali vsega, kar zmorejo. V društvu že razmišljajo o okrepitvah z jensenske borze. Govori se o tem, da bo vratar Biato prestopil k prvotigašu Fiorentini. S pridobljenim denarjem naj bi nato Triestina najela mladega igralca toskanskega društva Zironellija ali napadalca Cagliarija Provitalija.

Tudi danes bo Triestina nastopila brez poškodovanega libera Consagre, manjkal bo tudi diskvalificirani Picci, Conca pa je med tednom imel mrzlico. Te igralce naj bi nadomestili De Rosa, Costantini in Luia.

Za Ancono igra tudi nekdanji golgeter Tovalieri.

Udinese pa bo v tekmi s Tarantom skušal prvič zmagati pred svojimi gledalci, čeprav so gostje na skupni lestvici na odličnem drugem mestu. Kaznovanega Vanolija bosta zamenjala Rossito ali Orlando. V konici napada bo Argentinec Balbo deloval sam, doslej poškodovani Marronaro pa bo verjetno sedel na klopi za menjave.

DANAŠNJI SPORED (14.30): Ancona - Triestina, Avellino - Modena, Brescia - Padova, Cremonese - Messina, Foggia - Verona, Luchese - Cosenza, Pescara - Ascoli, Reggiana - Barletta, Reggina - Salernitana, Udinese - Taranto.

1. jugoslovanska košarkarska liga

Brez J. Zdovca poraz Olimpije

SMELT OLIMPIJA - ŠIBENKA 81:84 (33:38, 74:74)

SMELT OLIMPIJA LUBLJANA: Bad-zim Gorenc, Daneu 5, Bačar 4, Hauptman 27, Kraljevič, Trunič, Čurčić 18, Kottnik 15, Djurišić 2.

ŠIBENKA ŠIBENIK: Jurić, Gulin 7, Pokrajac 7, Popivč 8, Kalpić 2, Nakić, Šarić 20, Kapov 24, Slavica 16.

SODNIKA: Vuković (Novi Sad) in Bubalo (Bihać). GLEDALCEV: 2.000.

LJUBLJANA — Koliko pomeni Jure Zdovc za ljubljansko moštvo, je bilo jasno videti na sinočnji tekmi proti »skromni« Šibenki. Gostje, ki niso nobena »košarkarska velesila«, so le z zvrhano mero požrtvovalnosti in borbenosti tudi zaslu-ženo premagali Ljubljancane, ki so brez svojega kapetana igrali dokaj brezglavo in neučinkovito.

Gostje so vodili do 32. min, nakar so domačini povedli tudi za 10 točk (65:55). V tem delu se je zlasti izkazal Hauptman. Gostje pa so z izredno požrtvovalno igro vendarle iztržili podaljšek, v katerem so bili tudi boljši.

OSTALI IZIDI: Crvena zvezda - Cibona 74:82 (37:45); Zadar - Budućnost 93:78 (41:41); Bosna - Vojvodina 89:83 (50:44); danes: IMT Beograd - Čelik; POP 84 - Partizan.

1. ŽENSKA LIGA

JEDINSTVO AIDA TUZLA - ISKRA DELTA JEŽICA LJUBLJANA 70:56 (37:32)

Jugoslovanska nogometna liga

Ljubljancani tesno zmagali

OLIMPIJA - BUDUČNOST 2:1 (1:0)

LJUBLJANA — V včerajšnji prvenstveni tekmi 1. jugoslovanske nogometne lige je ljubljanska Olimpija doma premagala Budućnost z 2:1 (1:0). Strelca za Ljubljancane sta bila Gliga in Englaro, za goste pa je dal gol Savelić.

OSTALA IZIDA: Rad - Partizan 2:1 (2:1); C. zvezda - Zemun 5:1 (1:1).

DANAŠNJI SPORED: Hajduk - osijek; Spartak - Dinamo; Vojvodina - Srajevo; Proleter - Borac; Željezničar - Velež; Radnički - Rijeka; Slobda prosta.

Izola zmagala

KOPER — V 3. jugoslovanski nogo-metni ligi je v včerajšnjem 11. kolu Izola po enakovredni igri, v kateri je bil junak srečanja domači vratar Bešović, na svojem igrišču z 1:0 premagala Jedinstvo iz Bihača z zadetkom, ki ga je v 13. minuti iz enajstmetovke dosegel Želko, potem ko je gostujoči vratar zrušil Bičakčića.

Koper je v Petrinji z Mladostjo doživel minimalen poraz z 1:2, Maribor Branik pa je v Ljudskem vrtu s 3:2 premagal Prijedor. (Kreft)

V nedeljo v organizaciji mladinskega odseka SPDT

Orientacijski pohod v Glinščici

Člani Mladinskega odseka SPDT so se dogovorili, da v nedeljo, 28. t. m., organizirajo 1. zamejsko tekmovanje v orientiringu, ki bo potekalo v Dolini Glinščice.

Tako navdušeni so nad to svojo zamisljo, da so nas povabili na svoj se-stanek v prostorih v Ul. Carducci 8, kjer so nam povedali vse, kar lahko služi tistim, ki bi se želeli tega orien-tacijskega pohoda udeležiti.

»Uradno vpisovanje poteče sicer danes (nedelja). Toda vsi, ki se želijo udeležiti tega pohoda, se bodo lahko v prihodnjih dneh še prijavili pri našem načelniku Robertu Devetaku - tel. (040) 55180 in na uradu ZSSDI, tel. (040) 767304.«

Tako so nam povedali: Marko Ci-vardi, Edo Starc, Andrej Birs, Elena Kalc in sam Robert Devetak, ki so razložili, zakaj so se tako navdušili nad takšno pobudo. »Ideja se nam je poro-dila, ko so nekateri od nas sodelovali na izpopolnjevalnem tečaju za mla-dinske vodnike, ki ga je organizirala Planinska zveza Slovenije. Nekaj manjših orientacijskih pohodov smo tudi sami opravili. In sedaj se nam zdi, da smo že dovolj "zreli", da izvedemo takšnem pohod tudi tu pri nas, in sicer za vse, ki se spoznajo na planinstvo, ki radi hodijo v hribe, ki poznajo kompas in vedo, kako je treba z njim upravlja-

ti. Tu torej nista merodajna niti starost, niti spol. Pričakujemo, da se bo tega prvega tekmovanja v orientiringu udeležilo čim več naših planincev, a tudi ljubiteljev narave nasploh.«

Tekmovanje bo v Glinščici. Začelo se bo v Boljuncu ob 8.30. Gre za orien-tacijski pohod tekmovalnega značaja, ki se je v svetu razvil, kot so nam naši sogovorniki povedali, že v pravo špor-tno panogo. Udeleženci bodo imeli na razpolago topografsko karto in kompas. S tema dvema pripomočkoma bodo morali poiskati v najkrajšem času določeno število kontrolnih točk (zastavice belo-rdeče barve). Ob vsaki zastavici bodo tekmovalci dobili žig, s katerim bodo ožigosali svoj karton, ki ga bodo dobili na startu.

Maksimalni čas na razpolago je 4 ure in 15 minut. Tekmovalci se bodo podali na pohod v skupinah. Najti morajo najmanj šest kontrolnih točk, sicer bodo diskvalificirani.

Tekmovanja se lahko udeležijo vsi - mladi in stari. Najboljši bodo dobili seveda tudi nagrade, ki jih bodo dali na razpolago: TKB, ZSSDI, ZTT, SKGZ in še nekatere trgovine.

Na koncu bodo vsi deležni toplega čaja in morda še česa za okrepčilo. Skupno z organizatorji kličemo: ne za-mudite tega prvega orientacijskega pohoda pri nas! (Neva Lukeš)

prosimo, da se oglasijo ob ponedeljka do petka na tel. št. 764596.

ŠD MLADINA - BALETNI ODESK obvešča, da so treningi ob ponedeljkih in četrtkih: za 1. skupino od 15.45 do 16.45, za 2. skupino od 16.30 do 17.45, za 3. skupino od 17.30 do 19. ure v prostorih osnovne šole A. Sirk v Križu. Nove vpise sprejemajo do 29. oktobra.

SMUČARSKI KLUB DEVIN obvešča, da se v četrtek, 25. t. m., pričenja tečaj na plastični smučarski stezi v Nabrežni. Informacije na sedežu društva ali na tel. 220423.

Mednarodni košarkarski turnir v organizaciji ŠD Kontovel

Bor - Kontovel v finalu za 1. mesto

Bor - Kontovel bo finale za 1. mesto mednarodnega košarkarskega turnirja za letnike 1976 in mlajše, ki ga prireja ŠD Kontovel. Če so Kontovelci po pričako-vanju premagali mlajše Mariborčane, pa vsekakor preseneča poraz starejših Brežanov proti vsaj za leto mlajšim borovcem.

POLFINALE

BOR - BREG 72:69 (32:39)
BOR: Colja 8, Jogan 26 (2:4), Gregorič 4 (0:2), Sancin 1 (1:2), Uršič 20 (0:1), Oberdan 9 (1:9), Kafol, Štokelj, Buda, Perkovič 2, Jagodic, Lapelj.

BREG: Šturamn (0:2), Kocjančič 2, Cah 5 (1:2), Koren 6 (2:2), Pintarelli 13 (1:2), Mingot 12 (0:2), Hlabjan (0:4), Gobbo 2 (2:4), Canziani, Zerjal 19 (2:7).

PON: Mingot (25), Koren (26), Uršič (39), Oberdan (40).

V zelo izenačenem srečanju prav do zadnjig potez so mlajši borovci ugnali Brežane, ki na teja tekmi niso pokazali, kar zmorejo.

Borove gre pohvaliti za izredno požrtvovalnost in borbenost. Zlasti sta pa sta se izkazala Marko Uršič in Matija Jogan, ki sta bila tudi najboljša strelca svoje ekipe ins rečanja sploh.

KONTOVEL - MARIBOR 92:74 (47:35)

BOR: Spadoni 7 (1:1), Milič 26 (0:3), Križman 14 (6:9), Škerk 24, Vatta 20 (1:1), Rustja 1 (1:2), Rizzante, Danieli, A. Štoka, M. Starc, B. Starc.

MARIBOR: Mitič 4, Bubič 16, Štumberger 5 (1:2), Selinšek 4 (0:2), Nercog 14, Ivanšek 12, Djuričič 3 (1:2), Toper 4, Mi-losavljevič, Komovec, Lečnik.

TRI TOČKE: Vatta 1.

Z agresivno obrambo, hitro igro in učinkovitimi protinapadi so Kontovelci zasluženjo premagali Mariborčane, ki so bili vsaj za leto mlajši od domačinov.

Kontovelci so si zmago v bistvu prii-grali že v prvem polčasu, ko so povedli za 10-12 točk in so v drugem polčasu to vodstvo obdržali ter v končnih minutah še znatno povečali. Mariborčani so s prikazano igro vsekakor zadovoljili in se

tudi enakovredno upirali telesno višjim domačinov.

DANAŠNJI SPORED

9.00: finale za 3. mesto: Breg - Maribor 11.00: finale za 1. mesto: Bor - Kontovel
Obe tekmi bosta v srednji šoli na Proseku. (bl)

Članski turnir: borovci uspešni

ORIENT EXPRESS RADIO QUATTRO - BOR RADENSKA 80:83 (33:40)

BOR RADENSKA: Volk 1 (1:2), Kovačič, Jogan 10 (4:6), Simonič 8, Smotlak 27 (9:15), Korošec 10 (4:5), Semen 9 (3:3), Fur-lan, Barini 18 (8:8).

PM: 29:39. PON: Kovačič (37), SON: 30.

TRI TOČKE: Korošec (2), Smotlak (2).

V okviru priprav na bližajoče se pro-mocijsko prvenstvo so v polfinalni tekmi prijateljskega turnirja borovci tesno pre-magali sodinjo ekipo Orient Express, ki uvršča nekaj zelo dobrih košarkarjev, med katerimi je gotovo najbolj znan biv-ši Jadranov igralec Fabio Banello.

Sam začetek tekme je bil jasen poka-zatelj, da je vsekakor razlika med ekipa-ma razvidna. »Plavi« so z dobro obrambo pvedli s 17:4 v 10. min, v 15. min. pa je vodstvo naših znašalo že 19 točk (32:13). Nakar so naši predvsem psihološko vid-no popustili, nasprotniki pa so raziako stalno nižali in končali polčas na -7.

V drugem delu je bila tekma zelo izenačena, nasprotniki so sicer povedli le enkrat, zmagovite koše pa je dosegel Robi Smotlak, ki je v zadnji minuti dal 6 točk.

Pri borovcih se je poznala odsotnost Pierja in Persiča, dober krstni nastop pa je opravil mladi Mauro Simonič (letnik 1973). »Plavi« se bodo v nedeljo, 21. t. m., ob 11. uri v šoli Caprin pomerili z ekipo Santosa, ki je v drugi polfinalni tekmi premagala Libertas. (V. Jogan)

DRŽAVNI KADETI RICREATORI - KONTOVEL 80:87 (33:54)

KONTOVEL: Ban 2, Milič 3 (1:2), Kralj 10 (3:4), Brišćik, Gulič 6 (2:2), Budin 19

(3:5), Daneu 2, Rebula 21 (3:4), Vodopivec, Gregori 24 (4:8).

PON: Gulič (27), Rebula (36), Kralj (37), Ban (39), TRI TOČKE: Budin 2, Kralj 1.

Po odličnem prvem polčasu, ko so Kontovelci tudi visoko vodili, so v nada-ljevanje povsem popustili, napravili so ogromno napak, tako da je bil izid v končnih minutah skoraj v dvomu.

Že med ogrevanjem se je poškodoval Brišćik, Ivo Milič pa med prvim polčasom. Za nameček pa so kar štirje Kontovelci morali zapustiti igrišče zaradi petih osebnih napak in tudi to je seveda vplivovalo na poprečno igro v drugem polčasu. Sicer pa je bila zmaga več kot zaslužena. (I. E.)

STEFANEL - BOR 83:81 (41:43)

BOR: Debeljuh 15 (5:9), Simonič 18 (2:5), Drocker 6 (2:2), Posega 18 (4:6), Pavlica 6, Starc 2, Tomšič 13 (2:2), Petaros 3 (1:2), Barini, Rudež.

TRI TOČKE: Tomšič 1.

Le malo je manjkalo, da bi borovci kar v gosteh premagali favorizirano moštvo Stefanela, ki uvršča igralce, ki so vsaj za glavo višji od naših predstavnikov. Borovci pa so v svojem uvodnem srečanju igrali zares odlično. Borili so se zelo po-zrtvovalno in bili v vseh elementih igre povsem enakovredni domačinom.

Tekma, kot sicer kaže izid, je bila zelo izenačena. Domačini so v uvodnih minu-tah povedli za 5 točk, naši pa so jih dohi-teli in ob polčasu tudi vodili za dve toč-ki.

Tudi v nadaljevanju se je bil oster boj, naposled pa so domačini povedli za pet točk. Nato je Tomšič dosegel trojko, do-mačini so vodili le še za dve točki razli-ke. Naši pa niso uspeli izenačiti in tako je Stefanel s težavo osvojil tesno zmago.

od naših je treba pohvaliti vso ekipo, še posebej pa Tomšiča, Simoniča, Droc-kerja in Posego.

V prihodnjem kolu bodo borovci igrali v nedeljo doma ob 11. uri proti ekipi Isonza. (A. Pavlica)

obvestila - obvestila

ZSSDI obvešča, da bo jutri, 22. t. m., ob 20. uri v koči »Pod Rupo« seja balinarske komisi-je.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da se bo vadba za otroke iz vrtec začela v Borovem športnem centru v ponedeljek, 5. novembra.

SK BRDINA organizirja v novembru tečaja za alpsko in nordijsko smučanje na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj je namenjen otrokom in odraslim. Zainteresirane

Na moškem svetovnem odbojgarskem prvenstvu Doslej po pričakovanih

RIO DE JANEIRO — V prvih dveh kolih kvalifikacijskega dela finalne faze svetovnega odbojgarskega prvenstva za moške se je izteklo vse po pričakovanih in potrjene so bile napovedi. Za moške edino (relativno) preseženje je poskrbela Argentina, ki je v srečanju skupine B dobesedno pregazila močne Nizozemce, polfinaliste z lanskega EP. V treh nizih jim je prepuštila samo 17 točk. Potrjen je tudi zaton olimpijskih prvakov ZDA, ki so v isti skupini po porazu s Kanado praktično že obsojeni na igranje v tolažilni skupini za uvrstitve od 13. do 16. mesta.

Najbolj zanimivo petkovo srečanje je bilo v skupini B, v kateri je reprezentanca Švedske šele po petih nizih premagala trdoživno ČSFR. Bil je to doslej edini tie-break na tem prvenstvu.

Najboljši vtis je doslej zapustila Sovjetska zveza, ki je nekdane »mojstre« iz Japonske odpravila skoraj po hitrem postopku, si s tem že zagotovila prvo mesto v svoji skupini, hkrati pa je potrdila, da se resno namerava vrniti na vrh odbojgarskega Olimpa.

Naj še enkrat poudarimo, da se v četrtfinale neposredno uvrsti samo zmagovalac vsake skupine, drugouvr-

ščene in tretjevršene ekipe pa se bodo za ostala štiri četrtfinalna mesta pomerile med sabo navzkrižno.

TAKO PO 2. KOLU
SKUPINA A

IZIDI: Brazilija - Južna Koreja 3:0 (15:8, 15:4, 15:7); Švedska - ČSFR 3:2 (12:15, 15:9, 11:15, 15:4, 15:7).

zadnja vest

Pozno sinoči je v zadnji tekmi 3. kola Kuba z gladkim 3:0 (15:13, 15:9, 15:8) premagala Italijo in si zagotovila prvo mesto v kvalifikacijski skupini D, »azzurri« pa se bodo kot drugouvrščeni za uvrstitve v četrtfinale v torek pomerili s tretjevršeno ekipo iz ene od drugih skupin. Zrebr parov v repesažnih tekmah bo danes.

Kubancem so se Italijani uspešno upirali samo v končni prvega in v začetku drugega niza, sicer so bili v povsem podrejeni vlogi. Zlasti slabo je igral Zorzi, ki je izgubil dvoboj za najboljšega tolkača na svetu s Kubancem Despaigom.

Sinoči v Bassanu v košarkarski C ligi

Jadranovci presenetili

BASKET BASSANO - JADRAN TKB 93:94 (44:43)

BASKET BASSANO: Seno 21 (4:4), Bergamo, Rossato 8 (2:4), Rizzotto 13, Gregori 8, Bolzon 8 (2:2), De Benedetti 4, Stopiglia 6 (4:4), Bortoli 4 (2:2), Barbiero 21 (5:5).

JADRAN TKB: Crisma 7 (1:2), Oberdan 16 (2:3), Čuk 32 (12:13), Pregarc 18 (3:3), Stanissa, Pertot, Merlin 7, Paulina 4, Škerk, Smotlak 10 (2:2).

GLEDALCEV: 200.

SODNIKA: Barbieri iz Benetk in Bianchini iz Trevisa.

SON: Bassano 20, Jadran 18. PON: Pregarc (39). 3 TOČKE: Oberdan 2, Pregarc, Merlin, Seno in Rizzotto po 1.

BASSANO DEL GRAPPA — Ob koncu napete, mogoče ne privlačne, vendar izredno izenačene tekme, so Jadranovi košarkarji strli odpor trdoživih igralcev Bassana in v napetem epilogu izbojevali pravcato »bojno« zmago.

Tekma v začetku ni veliko obetala, saj sta postavi igrali v znamenju živčnosti in izmenično zapravljal priložnosti izpod koša. Jadranovci so v tem ugodnem obdobju izjemno slabo krili prostor pod košem, tako da so domačini stalno uhajali v raketu in uspešno lovili odbite žoge ter zadevali iz druge akcije. V osmi minuti prvega polčasa je bil izid 21:14 v korist Bassana. V polovici polčasa pa celo 25:16. Pri gostitelju je zelo uspešno igral Barbiero, ki je do 10 minute že zbral 15 točk, pri naših pa je na dostojni ravni igral edinole Čuk.

V nadaljevanju so se modri le nekoliko zbrali in prihod Crisme na igrišče je pozivno vplival na nada-

lnji potek igre. V 15. min. p.p. so se jadranovci prvič dejansko približali Bassanu (31:30), prešli so celo v rahlo vodstvo (31:34), odtlej pa je srečanje potekalo v znamenju ravnovesja do odmora.

Tudi v drugem delu tekme je vse potekalo na temo zadnjih minut iz prvega polčasa: igra ni bila kaj preveč dopadljiva in postavi sta si izmenjavati v vodstvu. Jadranova obramba je zajejala udarno moč Barbiera, zato pa se je v drugem delu razigral Seno, ki je točno zadeval od vsepovsod.

Pri naših je zelo motivirano igral Čuk, pa tudi Oberdan in Pregarc sta prispevala mnogo večji delež kot v prvem polčasu. Domačini so prešli v consko obrambo 1-3-1 in odtlej so »modri bojevnik« zaigrali taktično mnogo bolj zrelo, čeprav so jih nekatere naivnosti drago stale. Že spet je bila končnica vznemirljiva in vznemirljiva in vse je kazalo, da bodo naši ostali praznih rok. V zadnjih tridesetih sekundah pa sta najprej Smotlak in nato še Oberdan zadela proste mete eden za enega in dejstvo, da jim roke niso zadržale, priča o tem, da je bila zbranost tokrat prisotna ob pravem trenutku. Ob Čuku, ki je tokrat prevzel nase breme celotnega moštva, bi izpostavili zelo dobro igro Oberdana in Pregarca, Crismo za igro v prvem polčasu, Smotlaka pa za odločilen doprinos v sklepnih minutah dvoboja. Najslabša moža na igrišču sta, na žalost, bila tudi tokrat sodnika.

CANCIA

Na sliki: z domače tekme z Italijo. Čuk (št. 6) je bil sinoči daleč najboljši na igrišču.

LESTVICA: Brazilija in Švedska 4, J. Koreja in ČSFR 0.

SPORED 3. KOLA: Brazilija - Švedska 2:3, ČSFR - J. Koreja.

SKUPINA B

IZIDA: Kanada - ZDA 3:1 (15:13, 15:11, 15:17, 15:3); Argentina - Nizozemska 3:0 (15:7, 15:3, 15:7).

LESTVICA: Argentina 4, Nizozemska in Kanada 2, ZDA 0.

SPORED 3. KOLA: Kanada - Nizozemska, Argentina - ZDA.

SKUPINA C

IZIDA: SZ - Japonska 3:0 (15:10, 15:7, 15:1); Francija - Venezuela 3:0 (15:11, 17:15, 15:8).

LESTVICA: SZ 4, Japonska in Francija 2, Venezuela 0.

SPORED 3. KOLA: SZ - Venezuela, Japonska - Francija.

SKUPINA D

IZIDA: Italija - Bolgarija 3:1 (15:9, 15:5, 12:15, 15:12); Kuba - Kamerun 3:0 (15:8, 15:9, 15:11).

LESTVICA: Italija in Kuba 4, Bolgarija in Kamerun 0.

SPORED 3. KOLA: Italija - Kuba, Bolgarija - Kamerun 3:0 (15:3, 15:5, 15:8).

Odbojgarskega srečanja v »balonu« na 1. maju niso dokončali

Tekmo je sodnik prekinil

Odbojgarsko tekmo za ženski zvezni pokal med Borom Elpro Cunja in Pordenonom je sodnik prekinil v 2. nizu pri rezultatu 3:3 zaradi neuporabnosti igrišča.

Težave z »balonom« na 1. maju so se včeraj zaradi obilnega dežja začele že med srečanjem moških za deželni pokal. »Zahrbtn« kapljice, ki so padale s platnenega stropa, so izdajale igralce, ki jim je nekajkrat kar krepko spodrsnilo, vendar so tako ali drugače tekmo le dokončali.

Drugeče je bilo z dekleti, čeprav začetek ni dajal slutiti, da se bo kasneje razpletlo s prekinitvijo. Toda v drugem nizu je pri rezultatu 3:3 eni od igralcev Pordenona spodrsnilo in je obležala na tleh s poškodovanim kolonom. Na protest furlanskega tabora je sodnik po posvetovanju z obema kapetankama in funkcionarji nepreklicno prekinil tekmo, češ da je bila ogrožena varnost igralcev. Mnogi so zatem ugotavljali, da so na 1. maju do konca izpeljali srečanja v še mnogo slabših razmerah, toda lužica na igrišču res ni manjkala in sodnik je pri tem edini pristojen, da sklepa o uporabnosti igrišča, čeprav je seveda njegova odločitev subjektivna.

Med Borovimi trenerji, igralci in funkcionarji je po tekmi zavladala precejšnja zaskrbljenost, čeprav gre za vprašanje, ki se brez rešitve vleče že nekaj sezon. Ne gre toliko za praktične posledice prekinitve (navsezadnje kaže, da bodo srečanje ponovili), temveč za to, da je ogrožena vsa tekmovalna sezona v »balonu«.

Predsednika Odbojgarskega društva Pina Rojca je predvsem skrbelo, kaj

bo z moško ekipo, ki naj bi v balonu odigrala tudi svoje domače prvenstvene tekme, nato pa je takole nadaljeval: »Kljub vsem besedam in obljubam, ki so bile izrečene glede namestitve novega poda oziroma novega prekritja objekta, ugotavljamo, da se ni nič premaknilo z mrtve točke. Prekinitev tekme seveda tudi v javnosti najbolj odmeva, toda treba predvsem upoštevati, da v tem objektu od jutra do večera vadijo tudi otroci in mladinci in je nevarnost poškodb zelo velika.«

Srečanje si je ogledal tudi organizacijski tajnik SZ Bor Bojan Pavletič, ki je dejal: »Glede na stanje objekta in glede na to da smo šele na začetku zime, lahko pričakujemo samo še temeljito poslabšanje položaja. Ob sobotah bodo v tem objektu tudi po štiri tekme. Obstaja torej resna nevarnost, da bodo naša moštva izgubljala ne zaradi svoje kakovosti, ampak zaradi dotrajanosti objekta. To pa ne pomeni samo izgubo točk, temveč tudi izničenje dolgoletnih organizacijskih, finančnih in strokovnih naporov.« (ak)

AUSA PAV - SLOGA KOIMPEX 1:3 (15:6, 7:15, 8:15, 15:17)

SLOGA KOIMPEX: Fabrizi, Grgič, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Milkovič, Mijot, Pertot, Sosič, Škerk, Ukmar, Žbogor.

Tudi v povratni tekmi je Sloga Koimpex premagala šesterko iz Červinjan, toda AUSA Pav se je tokrat pokazala v povsem drugačni luči kot pred tremi tedni. V ekipo so se vrnile tudi starejše igralko, o katerih so govorili,

V drugem polfinalu je Francoz Leconte s 7:5, 3:6, 6:0 premagal Šveda Edberga. Slednji je po srečanju dejal, da vso noč ni zatisnil očesa, ker ga je bolel želodec.

V finalu teniškega turnirja na Dunaju pa bosta igrala Šved Jarryd in domačin Skoff. V polfinalu je Jarryd s 6:2, 7:5 odpravil Sovjeta Volkova, a Skoff rojaka Mustera s 6:2, 7:6.

Danes Španija - Italija

CARTAGENA (Španija) — Italijanske ženska nogometna reprezentanca se bo danes pomerila s Španijo v zadnji kvalifikacijski tekmi za evropsko prvenstvo. Tekma sodi v skupino 5, v kateri je Italija zasedla 2. mesto za Dansko in si tako zagotovila prestop.

Poraz Salonita

Odbojkarji kanalskega Salonita so v 2. kolu zvezne A-2 lige doživeli še drugi zaporedni poraz na domačem igrišču v novem prvenstvu, in sicer z 2:3 (17:15, 9:15, 8:15, 15:13, 12:15) proti sicer povprečni ekipi Strumice. Največji razlog za poraz je prav nezbrana in slaba igra Kanalcev, medtem ko so gostje nizali točke z mirno in preudarno igro. (Čurlič)

Trener iz ČSFR pri SZ Sloga

Športno združenje Sloga je za sezono 1990/91 kot tehničnega svetovalec dobilo češkoslovaškega trenerja Dušana Blahuto. Odbojgarski strokovnjak iz Bratislave je bivši trener mladinske ženske češkoslovaške reprezentance in se bo v letošnji sezoni posvetil Sloginemu in tudi Sokolovemu ženskemu mladinskemu sektorju, tudi v duhu sodelovanja med tema našima društvi.

Deželni pokal: prestižna uspeha

BOR AGRIMPEX - PAV NATISONIA 3:2 (8:15, 15:4, 9:15, 15:5, 16:14)

BOR AGRIMPEX: Marega, Stančič, De Luca, Starc, Meton, Paganini, Batič, Rudes, Palin, Pernarčič.

V nadaljevanju deželnega odbojgarskega pokala je Bor Agrimpex izbojeval peto zaporedno zmago. Po dveh prepričljivih uspehih v drugem kolu z goriško Olimpio so Tržačani tokrat gostili Pav Natisonio, ki je po lanskem prvenstvu sicer nazadoval iz C-1 lige, a je bil v zadnjem trenutku spet vključen v tretjeligaško prvenstvo. Zmaga borovcev tako samo še pridobi na vrednosti, ker so stopili na igrišče s spremenjeno postavo, in sicer pod taktirko Diega Batiča. Dolgoletni Borov podajatelj je prvič po hudi poškodbi odigral tekmo od samega začetka pa do konca. Prav gotovo je odlično opravi-

vil svojo nalogo, saj je moral počivati skoraj eno leto. Sama igra je bila precej nihajoča, a gostitelji so še enkrat dokazali, da v prihodnjem prvenstvu lahko zaigrajo z precejšnjimi variantami, ne da bi nivo igre padel in končni uspeh izostal. (G. F.)

SOKOL INDULES - PERONI TRŽIČ 3:1 (15:5, 4:15, 15:7, 15:8)

SOKOL INDULES: Pertot, Vidali, Ušaj, Škerk, Brumat, T. in L. Masten, Vižentin, Drasič, Ciocchi.

Zmaga Sokola Indules je bila zaslužena. Nabrežinke so pokazale res dobro in atraktivno igro. Edina negativna plat sinočnjega dvoboja je bil drugi set, ki so ga sokolovke dobesedno darovale nasprotnicam, saj jih skoraj »ni bilo« na igrišču. V ostalih treh nizih pa so domačinke dobro servirale

in spravile v težavo nasprotnikov sprejem. Podajalci sta zalagali napad z uporabnimi žogami, tako da so tolkačice dobro zaključevale akcije. Na trenutke je bil napad dobesedno neustavljiv. Tržičanke so se izkazale kot povprečna ekipa oziroma kot moštvo, ki ni še v pravi formi. Bila je le blede senca šesterke, ki je lani napredovala v C-1 ligo. Prvenstvo pa je dolgo in zato so te tekme namenjene prav iskanju prave forme. Nabrežinke pa so dokazale, da so že v dobri formi, čeprav morajo izpiliti še nekatere napadalne sheme. (VIP)

MLADINSKI NOGOMET

MLAJŠI CICIBANI

BOR - Ponziana 1:4

CICIBANI

BOR - SAN LUIGI 1:3 (0:2)

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Bazovici: Zarja Adriampex - Breg; 10.30 na Proseku: Primorje - San Luigi Vivai Busa; 10.30 v Miljah: Muggesana - Juventina

NAJMLAJŠI

9.00 na Proseku: Primorje - Montebello ZACETNIKI
9.30 v Šlovrencu: Isontina - Sovodnje; 12.15 v Trstu, Sv. Sergij: San Sergio - Zarja Adriampex; 12.30 na Proseku: Primorje - Fortitudo A

JUTRI

PONEDELJEK, 22. oktobra 1990

KOŠARKA

DRŽAVNI MLADINCI

19.30 v Repnu: Jadran Farco - Oderzo
DEŽELNI MLADINCI
19.30 v Trstu, 1. maj: Cicibona - Ferrovia-rio

Namiznoteniški turnir v goriškem Kulturnem domu

Včeraj popoldne se je v telovadnici Kulturnega doma v Gorici pričel tradicionalni namiznoteniški turnir, ki ga prireja športno društvo Azzurra iz Gorice. Turnir sodi v okvir deželnih kvalifikacij je tako posameznikov oz. posameznic in dvojic, obenem pa tudi kvalifikacij za italijansko državno prvenstvo mladinskih kategorij in tretjekategorikov. Tekmovanje sodi nadalje v tradicionalno goriško namiznoteniško manifestacijo za »Trofejo Aldo Picciulin« in ga že deseto leto zapored prireja društvo Azzurra.

Včeraj popoldne so bile na sporedu prve tekme in sicer mladinske dvojice (moški in ženske), posamezno tekmoval-

nje dečkov in deklic, mladink in mladincev ter naraščajnikov or. naraščajnic.

Danes zjutraj s pričetkom ob 9. uri pa se bodo pomerili tretjekategorniki (moški in ženske), člani in članice ter dvojice.

Na tekmovalcu v zastopstvu 12 namiznoteniških klubov iz raznih krajev dežele Furlanije-Juljske krajine. Med njimi so tudi predstavniki slovenskih namiznoteniških društev s Tržaškega, in sicer Krasa ter Bora.

V poznih popodanskih urah po zaključku tekmovalj bo nagrajevanje. O tekmovalcu bomo podrobneje poročali v

naslednjih številkah našega dnevnika. (ik)

RADIO OPČINE

Sporod jutrišnje oddaje »Tedenski športni komentar Radia Opčine« (pričetek ob 18. 00) je naslednji: nogometni A in B liga ta teden spet skupaj; amaterske nogometne lige: Zarja, Vesna in Gaja v gosteh, Primorje doma, v 3. AL derbi Breg - Primorec; košarka: Bassano in Jadran za četrto točko; smučanje: ali še živi zamejska smučarska združena ekipa; ŠD Mladina predstavila sezono 90-91; alpinizem: Dr. Borut Spacal, moja ambulantna na Everestu.

Da bi povezali 27 milijonov oseb, potrebujemo 900.000 kilometrov vodov.

Prišli smo do sedemindvajsetmilijonskega porabnika. Proslavljamo ga z rekordom zanesljivosti in učinkovitosti. To je nadaljnje pričevanje o kakovosti storitev, ki raste iz dneva v dan: v prvem polletju 1990 so bili povprečni roki za električno povezavo znižani za 7 dni glede na leto 1988, ko jih je bilo potrebnih 10.

Več kot 900.000 kilometrov vodov oskrbuje z energijo vse ozemlje in pri tem premaguje morja in gore. V zadnjem

letu je bilo investiranih 7.300 milijard, z namenom, da bi prav vsem olajšali življenje. Tudi vam, ki berete te vrstice.

ENEL